

FOCUS

Anglicko-slovenský slovníček

4

Slovak Ventures s.r.o.
Kasalova 6, 949 01 Nitra
Slovenská republika

www.venturesbooks.sk/pro-stredni-skoly/focus

©Slovak Ventures 2016

FOCUS 4

Anglicko-slovenský slovníček

OBSAH

Anglicko-slovenský slovníček	2
Unit 1 – DO YOUR BEST	2
Unit 2 – IT TAKES ALL SORTS	9
Unit 3 – A PLACE TO LIVE	16
Unit 4 – THE COST OF LIVING	23
Unit 5 – THE WORLD AT YOUR FEET	30
Unit 6 – TRUE OR FALSE	37
Unit 7 – LOG ON	44
Unit 8 – AROUND THE GLOBE	51
Gramatika	58
Skúškové stratégie	93

VÝSLOVNOSŤ

Zvláštne hlásky v anglickej výslovnosti:

[θ]	three	[θri:]
[ð]	this	[ðɪs]
[æ]	dad	[dæd]
[ə]	sister	[ˈsɪstə]
[ɜ:]	bird	[bɜ:d]

Hlavný prízvuk sa označuje horným apostrofom pred prízvučnou slabikou vtedy, ak sa nejedná o jednoslabičné slovo: cartoon [ka:'tu:n], seven ['sevən], ale sun [sən]. Vedľajší prízvuk sa označuje dolným apostrofom: kangaroo [ˌkæŋgə'ru:].

01 WORD LIST – DO YOUR BEST

Education and schoolwork / Vzdelávanie a škola

attend university/ a lesson	/ə'tend ju:nɪ'vɜ:səti / ə 'lesən/	chodiť na vysokú školu/byť na hodine
do research (into sth)	/du: rɪ'sɜ:tʃ ('ɪntə 'sʌmθɪŋ)/	robiť výskum (na nejakú tému)
do well (in exams)	/du: wel (ɪn ɪg 'zæmz)/	vynikať, dopadnúť dobre (na skúškach)
drama school	/'drɑ:mə sku:l/	divadelná škola
drop a course/a subject	/drɒp ə 'kɔ:s/ə 'sʌbdʒɪkt/	prestať chodiť na kurz/ predmet
education model	/,edʒu'keɪʃən 'mɒdl/	vzdelávací model
educator	/'edʒukeɪtə/	pedagóg
fail an exam/a subject	/feɪl ən ɪg'zæm/ə 'sʌbdʒɪkt/	neurobiť skúšku/prepadnúť z predmetu
get good/top marks	/get gud/top mɑ:ks/	dostať dobré/najlepšie známky
handwriting	/'hænd,rɑɪtɪŋ/	rukopis
have/pursue a career (high) standard of education	/hæv/pə'sju: ə kə'riə/ /('haɪ) 'stændəd əv ,edʒu'keɪʃən/	usilovať sa o kariéru (vysoký) štandard vzdelávania
learn in an active way learner	/lɜ:n ɪn ən 'æktɪv weɪ/ /'lɜ:nə/	učiť sa aktívne študent
learning disorders mentor (n; v)	/'lɜ:nɪŋ dɪs,ɔ:dəz/ /'mentɔ:/	poruchy učenia mentor; byť niekomu mentorom
pass an exam	/pɑ:s ən ɪg'zæm/	urobiť/zložiť skúšku
peer-teaching	/piə 'ti:tʃɪŋ/	učenie sa od rovesníkov
period	/'piəriəd/	hodina
problem-solving	/'prɒb ləm ,sɒlv ɪŋ/	riešenie problému
revise for exams	/'rɪvaɪz fə ɪg 'zæmz/	učiť sa na skúšku
revision timetable	/'rɪvɪʒən 'taɪm,teɪbəl/	harmonogram preskúšania
school management	/sku:l 'mænɪdʒmənt/	vedenie školy
skip an exam/a lesson/ a subject	/skɪp ən ɪg'zæm/ə 'lesən/ ə 'sʌbdʒɪkt/	neísť na skúšku/hodinu/ predmet
spokesperson (for a class)	/'spəʊks,pɜ:sən (fə ə klɑ:s)/	hovorca (triedy)
spread ideas	/spred aɪ 'diəz/	šíriť myšlienky
student representative	/'stju:dənt ,reprɪ'zentətɪv/	zástupca študenta
take a course/a lesson/ a subject/an exam	/teɪk ə 'kɔ:s/ə 'lesən/ ə 'sʌbdʒɪkt/ən ɪg'zæm/	chodiť na kurz/hodinu/ predmet/robiť skúšku

take part in interactive activities	/teɪk 'pɑ:t ɪn ɪntər'æktɪv æk'tɪvɪtɪz/	zúčastniť sa interaktívnych aktivít
tap into a resource	/,tæp ɪntə ə rɪ'zɔ:s/	čerpať zo zdroja
teach yourself sth	/ti:tʃ jɔ: ,self ,sʌmθɪŋ/	naučiť sa niečo sám
teamwork	/ti:mwɜ:k/	tímová práca
train hard	/treɪn hɑ:d/	intenzívne sa učiť
volunteer	/,vɒləntɪə/	dobrovoľník

School discipline / Disciplína v škole

cheat	/tʃi:t/	podvádzať
complain about sth	/kəm'pleɪn ə,baut ,sʌmθɪŋ/	sťažovať sa na niečo
disruptive behaviour	/dɪs'rʌptɪv bɪ'heɪvjə/	vyrušovanie, rušivé správanie
disturb	/dɪ'stɜ:b/	vyrušovať
fidget	/'fɪdʒət/	vrtieť sa
get into trouble	/,get ɪntə 'trʌbəl/	dostať sa do problému
keep still	/ki:p 'sti:l/	byť ticho
pay attention in class	/,peɪ ə'tenʃən ɪn 'klɑ:s/	dávať na hodine pozor
unsupervised	/,ʌn'su:pəvaɪzd/	bez dozoru

Abilities and learning styles / Schopnosti a učebné štýly

3D perception	/,θri: ,di: pə'sepʃən/	3D vnímanie
analytic	/,æne'ɪtɪk/	analytický
brainy/bright/sharp/ intelligent	/'breɪni/brʌɪt/ʃɑ:p/ ɪn'telədʒənt/	bystrý, chytrý, inteligentný
competitive	/kəm'petətɪv/	súťaživý
curiosity	/'kjʊəri'bsəti/	zvedavosť
curious/interested	/'kjʊəriəs/'ɪntrestəd/	zvedavý, zaujímajúci sa
deep thinker	/'di:p 'θɪŋkə/	premýšľavý typ
determined/ single-minded	/'dɪ'tɜ:mənd/ ,sɪŋgəl 'maɪndɪd/	odhodlaný, cielavedomý
diligent	/'dɪlədʒənt/	pilný/usilovný
do your best	/'du: jə 'best/	vydať zo seba to najlepšie
dominance (of the left hemisphere)	/'dɒmənəns (əv ðə left 'heməsfrə)/	prevaha (ľavej hemisféry)
eager to learn	/'i:gə tə 'lɜ:n/	dychtivý po vedomostiach
enthusiastic	/'ɪn,θju:zɪ'æstɪk/	nadšený
excel at	/'ɪk'sel ət/	vynikať v
gift for	/'gɪft fə/	talent na
hard-working	/'hɑ:d'wɜ:kɪŋ/	pracovitý

incapable of doing sth	/ɪnˌkeɪpəbəl əv ˈduːɪŋ ˌsʌmθɪŋ/	neschopný niečo urobiť
inquisitive	/ɪnˈkwɪzətɪv/	zvedavý
(innate) ability to do sth	/(ɪˌneɪt) əˌbɪlɪti tə ˈduː ˌsʌmθɪŋ/	(vrodená) schopnosť niečo urobiť
logical way of thinking	/ˌlɒdʒɪkəl ˌweɪ əv ˈθɪŋkɪŋ/	logické myslenie
motivate	/'məʊtəveɪt/	motivovať
natural inclination	/'nætʃərəl ˌɪŋkləˈneɪʃən/	prirodzený sklon
self-motivated	/'self ˈməʊtəveɪtəd/	vnútorne motivovaný
struggle with (Maths)	/'strʌɡəl wɪð ('mæθs)/	mať problémy s (matematikou)
studious	/'stjuːdiəs/	usilovne študujúci

Personality / Osobnosť

communicator	/kə'mjuːnəkeɪtə/	komunikátor
cooperative	/kəʊ'pərətɪv/	spolupracujúci
fair-minded	/'feə'maɪndɪd/	spravodlivý
fun to be with	/'fʌn tə 'bi wɪð/	je s ním/ňou zábava
fun-loving	/'fʌn ˌlʌvɪŋ/	rád/rada sa zabáva
gregarious/sociable	/'grɪˈɡeəriəs/'səʊʃəbəl/	spoločenský
level-headed	/'levəl 'hedɪd/	rozumný
persistent	/'pɛ'sɪstənt/	vytrvalý
popular	/'pɒpjələ/	obľúbený
self-confident	/'self ˈkɒnfədənt/	sebavedomý
sensible/rational	/'sensəbəl/'ræʃənəl/	rozumný, racionálny
sporty	/'spɔːti/	športový
tactful	/'tæktfəl/	taktný
team-player	/'tiːm ˈpleɪə/	tímový hráč
well-organised	/'wel ˌɔːɡənɪzd/	systematický

Feelings and emotions / Pocity a emócie

be relieved	/'bi riˈliːvd/	oddychnúť si
confused	/'kɒn'fjuːzd/	zmätený
frustrated	/'frʌ'streɪtəd/	frustrovaný, znechutený
lose one's temper	/'luːz wʌnz ˈtempəl/	stratiť nervy
scared	/'skeəd/	vystrašený
terrified	/'terəfaɪd/	vydesený
thrilled	/'θrɪld/	nadšený
trust	/'trʌst/	dôvera
upset (at the thought of doing sth)	/'ʌp'set (ət ðə ˌθɔːt əv ˈduːɪŋ ˌsʌmθɪŋ)/	rozčúlený (pri predstave niečoho)

Social life / Spoločenský život

be supportive	/,bi sə'pɔ:tɪv/	poskytovať podporu
charity/social/	/'tʃærətɪ/'səʊʃəl/	charitatívna/spoločenská/
environmental event	ɪn,vəɪrən'mentl ɪ,vent/	ekologická udalosť
chat	/'tʃæt/	priateľský rozhovor
circle of friends	/'sɜ:kəl əv 'frendz/	okruh priateľov
form relationships	/'fɔ:m ri'leɪʃənʃɪps/	nadväzovať vzťahy
interaction with other people	/'ɪntər,ækjən wɪð ˌʌðə 'pi:pəl/	kontakt s ostatnými ľuďmi

Memory / Pamäť

(earliest) memory	/(,ɜ:lɪəst) 'meməri/	(prvá) spomienka
keep a good memory	/'ki:p ə gud 'meməri/	trénovať dobrú pamäť
lose your memory	/'lu:z jə 'meməri/	stratiť pamäť
memorable	/'memərəbəl/	pamätný/nezabudnuteľný
memorise	/'meməraɪz/	naučiť sa naspamäť
recall/remember sth	/'rɪ,kɔ:l/'rɪ,membə ,sʌmθɪŋ	vybaviť/pamätať si na niečo
vividly/in detail	'vɪvɪdli/ɪn 'di:teɪl/	živo/detailne
remember/forget doing sth	/'rɪ,membə/fə,ɡet 'du:ɪŋ ,sʌmθɪŋ/	pamätať si/zabudnúť, že sme niečo urobili
remember/forget to do sth	/'rɪ,membə/fə,ɡet tə 'du: ,sʌmθɪŋ/	spomenúť si/zabudnúť niečo urobiť
slip one's mind	/'slɪp wʌnz 'maɪnd/	vypadnúť z pamäti

Speculating and recommending / Špekulácia a doporučenie

admire	/əd'maɪə/	obdivovať
appear to be	/ə'piə tə bi/	zdá sa byť
assume	/ə'sju:m/	predpokladať
based on/judging by sth	/'beɪst ɒn/'dʒʌdʒɪŋ baɪ ,sʌmθɪŋ/	súdiť podľa niečoho
be regarded as	/'bi ri'ɡɑ:dɪd əz/	byť považovaný za
clear/obvious	/'kliə/'ɒbvɪəs/	jasný, zjavný
clearly	/'kliəli/	jasne, evidentne
conclude	/'kɒn'klu:d/	usúdiť/vyvodzovať
conclusion	/'kɒn'klu:zən/	záver
confirm	/'kɒn'fɜ:m/	potvrdiť
considering	/'kɒn'sɪdərɪŋ/	brať do úvahy
contribute to a discussion	/'kɒn'trɪbjʊ:t tə ə dɪ'skʌʃən/	prispiieť do diskusie
(dis)agree	/(,dɪs)ə'ɡri:/	(ne)súhlasíť
hesitate	/'hezətət/	váhať

it looks/seems as if/ as though	/ɪt 'lʊks/'si:mz əz ɪf/ əz ðəʊ/	vyzerá to, ako keby
nominate	/ˈnɒmɪneɪt/	nominovať
nominee	/ˌnɒmɪˈniː/	nominovaná osoba
notice	/ˈnəʊtɪs/	všimnúť si
point of view	/ˌpɔɪnt əv 'vjuː/	uhol pohľadu
prove	/pruːv/	dokázať
realise	/ˈriːləɪz/	vedomíť si
suggest	/sə'dʒest/	navrhnúť
the chances are that...	/ðə 'tʃɑːnts əː ðæt.../	všetko ukazuje na to, že.../ je možné, že...

Phrasal verbs / Frázové slovesá

catch up	/ˌkætʃ 'ʌp/	dohnať/dobehnúť
do away with	/ˌduː ə'weɪ wɪð/	zbaviť sa
do up	/ˌduː 'ʌp/	upraviť
fall behind with (your homework)	/ˌfɔːl bɪ'hhaɪnd wɪð (jə ˌhəʊmwɜːk)/	byť pozadu s (úlohami)
get on with (your homework)	/ˌget 'ɒn wɪð (jə ˌhəʊmwɜːk)/	pokračovať s (úlohami)
go on to (further studies)	/ˌgəʊ 'ɒn tə (ˌfɜːðə 'stʌdɪz)/	pokračovať (v štúdiu)
hand in (an assignment)	/ˌhænd 'ɪn (ən əˌsaɪnmənt)/	odovzdať (referát)
hang out (with)	/ˌhæŋ 'aʊt (wɪð)/	tráviť čas (s)
look forward to (new challenges)	/ˌlʊk 'fɔːwəd tə (njuː ˌtʃælɪndʒɪz)/	tešiť sa na (nové výzvy)
put forward	/ˌpʊt 'fɔːwəd/	navrhnúť
put off	/ˌpʊt 'ɒf/	odložiť na neskôr
set off	/ˌset 'ɒf/	vyraziť niekam
set up	/ˌset 'ʌp/	dohodnúť sa
soak up (knowledge)	/ˌsəʊk ˌsʌmθɪŋ 'ʌp ('nɒlɪdʒ)/	nasávať (znanosti)

Other / Iné

access to	/ˈæksɪs tə/	prístup k
accurately	/ˈækjəreɪtli/	presne
adjoining	/ə'dʒɔɪnɪŋ/	vedľajší
asset	/ˈæset/	prínos/zisk
avoid doing sth	/əˌvɔɪd 'duːɪŋ ˌsʌmθɪŋ/	vyhýbať sa niečomu
be involved in	/bi ɪn'vɒlvd ɪn/	byť zapojený do
current	/ˈkʌrənt/	aktuálny
do harm	/ˌduː 'hɑːm/	uškodiť

drama	/ˈdrɑ:mə/	dráma
dramatic	/drəˈmætɪk/	dramatický
dramatise	/ˈdræmətaɪz/	dramatizovať
enable sb to do sth	/ɪˈneɪbəl ˌsʌmbɒdi tə ˌduː ˌsʌmθɪŋ/	umožniť niekomu niečo urobiť
expect sb to do sth	/ɪkˈspekt ˌsʌmbɒdi tə ˌduː ˌsʌmθɪŋ/	očakávať, že niekto niečo urobí
familiar	/fəˈmɪliə/	známy
familiarise	/fəˈmɪliəraɪz/	zoznámiť sa
familiarity	/fəˈmɪliˈærəti, fəˈmɪliˈærɪti/	oboznámenosť, znalosť
force sb to do sth/ make sb do sth	/fɔːs ˌsʌmbɒdi tə ˌduː ˌsʌmθɪŋ/ˈmeɪk ˌsʌmbɒdi ˌduː ˌsʌmθɪŋ/	prinútiť niekoho niečo urobiť
fulfil one's wish	/fʊlˌfɪl wʌnz ˈwɪʃ/	splniť si pranie
initiate	/ɪˈnɪʃieɪt/	začať, zahájiť
inspiration	/ˌɪnspəˈreɪʃən/	inšpirácia
inspired	/ɪnˈspaɪəd/	inšpirovaný
keep doing sth	/kiːp ˈduːɪŋ ˌsʌmθɪŋ/	neprestávať niečo robiť
left-handed	/ˌleft ˈhændɪd/	ľavoruký
left-hander	/ˌleft ˈhændə/	ľavák
let sb do sth	/let ˌsʌmbɒdi ˌduː ˌsʌmθɪŋ/	dovoliť niekomu niečo urobiť
manage to do sth	/ˈmænɪdʒ tə ˌduː ˌsʌmθɪŋ/	zvládnuť niečo urobiť
minimally invasive	/ˌmɪnɪməli ɪnˈveɪsɪv/	minimálne invázny/útočný
outdated	/ˌaʊtˈdeɪtəd/	zastaralý
personal	/ˈpɜːsənəl/	osobný
personalise	/ˈpɜːsənəlaɪz/	zosobniť, prispôbiť niečo k vlastným predstavám
personally	/ˈpɜːsənəli/	osobne
piece of news	/piːs əv ˈnjuːz/	novinka, správa
reach one's goal	/riːtʃ wʌnz ˈgəʊl/	dosiahnuť svoj cieľ
recognisable	/rekəɡˌnaɪzəbəl/	rozpoznatel'ný
recognise	/ˈrekəɡnaɪz/	rozpoznať
recognition	/ˌrekəɡˈnɪʃən/	poznanie
replace	/rɪˈpleɪs/	nahradiť
represent	/ˌreprɪˈzent/	predstavovať
revolutionary work	/ˌrevəˌluːʃənəri ˈwɜːk/	prelomová práca/dielo
shake-up	/ˈʃeɪk ʌp/	reštrukturalizácia
surprisingly	/səˈpraɪzɪŋli/	prekvapivo
swap	/swɒp/	vymeniť
tackle sth	/ˈtækəl ˌsʌmθɪŋ/	vysporiadať sa s niečím

ANGLICKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍČEK

UNIT 1

tend to do sth	/,tend tə 'du: ,sʌmθɪŋ/	obvykle niečo robiť, mať tendenciu niečo robiť
threat	/θret/	hrozba
urge sb to do sth	/ɜ:dʒ ,sʌmbɒdi tə ,du: ,sʌmθɪŋ/	naliehať na niekoho, aby niečo urobil
vessel	/'vesəl/	plavidlo
vision	/'vɪʒən/	vízia
visual	/'vɪʒuəl/	vizuálny
visualise	/'vɪʒuəlaɪz/	predstaviť si
waste time doing sth	/,weɪst taɪm 'du:ɪŋ ,sʌmθɪŋ/	strácať čas niečím

GRAMATIKA

SKÚŠKOVÉ STRATÉGIE

UNIT 2 – IT TAKES ALL SORTS

Family members / Rodinní príslušníci

cousin	/ˈkʌzən/	sesternica/bratranec
(distant) relative	/ˌ(dɪstənt) ˈrelətɪv/	(vzdialený) príbuzný
ex-wife/ex-boyfriend	/ˌeksˈwaɪf/ˌeksˈbɔɪfrɛnd/	bývalá manželka/bývalý priateľ
extended family	/ɪkˌstendəd ˈfæməli/	široká rodina
firstborn	/ˈfɜːstbɔːn/	prvorodený
generation	/ˌdʒenəˈreɪʃən/	generácia
godmother/godparents	/ˈɡɒd,mʌðə/ˈɡɒd,pɛərənts/	krstná mama/krstní rodičia
godson	/ˈɡɒdsʌn/	krstný syn
great-grandson	/ˌɡreɪtˈgrænsʌn/	pravnučok
great-grandmother	/ˌɡreɪtˈgræn,mʌðə/	prastará mama
great-grandparents	/ˌɡreɪtˈgrænd,pɛərənts/	prastarí rodičia
great-uncle	/ˌɡreɪtˈʌŋkəl/	prastrýko
half-brother/half-sister	/ˈhɑːf,bɾʌðə/ˈhɑːf,sɪstə/	nevlastný brat/sestra
immediate family	/ɪˌmiːdiət ˈfæməli/	najbližšia rodina
late husband	/ˌleɪt ˈhʌzbənd/	zosnulý manžel
only child	/ˌəʊnli ˈtʃaɪld/	jedináčik
siblings	/ˈsɪblɪŋz/	súrodenci
single mother/parent	/ˌsɪŋɡəl ˈmʌðə/ˈpeərənt/	slobodná matka/slobodný rodič
stepchild	/ˈsteptʃaɪld/	nevlastné deti
stepfather	/ˈstepfɑːðə/	otčim
widowed	/ˈwɪdəʊd/	ovdovelý

Life stages, life events / Životné etapy, životné udalosti

adolescence	/ˌædəˈlesəns/	dospievanie
adolescent (adj)	/ˌædəˈlesənt/	dospievajúci
adolescent (n)	/ˌædəˈlesənt/	dospievajúci (človek)
adulthood	/ˈædʌlθʊd/	dospelosť
become an adult	/bɪˌkʌm ən ˈædʌlt/	dospieť
childhood	/ˈtʃaɪldhʊd/	detstvo
come of age	/ˌkʌm əv ˈeɪdʒ/	dosiahnuť plnoletosť
expect a baby	/ɪkˌspekt ə ˈbeɪbi/	čakať bábätko
fall in love (with)	/ˌfɔːl ɪn ˈlʌv (wɪð)/	zamilovať sa (do)
get married (to)	/ˌɡet ˈmæɪrɪd (tə)/	vzať si (niekoho)
grow old	/ˌɡrəʊ ˈəʊld/	zostarnúť
grown-up	/ˌɡrəʊn ˈʌp/	dospelý

join the army	/,dʒɔɪn ði 'ɑ:mɪ/	vstúpiť do armády
leave home	/,li:v 'həʊm/	odísť z domu
leave school	/,li:v 'sku:l/	odísť zo školy
vote	/vəʊt/	hlasovať

Relationships / Vzťahy

adore/worship	/ə'dɔ:/'wɜ:ʃɪp/	obdivovať
be attracted to/fancy	/bi ə'træktɪd tə/'fænsi/	byť priťahovaný/myslieť na
be madly in love with	/bi ,mædli ɪn 'lʌv wɪð/	byť bláznivo zamilovaný
be obsessed with	/bi əb'sest wɪð/	byť posadnutý
casual acquaintance	/,kæʒuəl ə'kweɪntəns/	náhodná známosť
couple	/'kʌpəl/	pár
end a relationship	/,end ə rɪ'leɪʃənʃɪp/	ukončiť vzťah
engagement	/ɪn'geɪdʒmənt/	zasnúbenie
gender-based stereotypes	/,dʒendə,beɪst 'steriə,tajps/	stereotypy založené na pohlaví
get/have sb's undivided attention	/,get/,hæv ,sʌmbɒdɪz ,ʌndɪ,vaɪdəd ə'tenʃən/	mať niekoho výhradnú pozornosť
give sb attention	/,gɪv ,sʌmbɒdɪ ə'tenʃən/	venovať niekomu pozornosť
heartbreak	/'hɑ:tbreɪk/	zlomené srdce
lenient	/'li:niənt/	mierny, zhovievavý
long-distance relationship	/,lɒŋ ,dɪstənts rɪ'leɪʃənʃɪp/	vzťah na diaľku
lose touch	/,lu:z 'tʌtʃ/	stratiť kontakt
love at first sight	/,lʌv ət ,fɜ:st 'saɪt/	láska na prvý pohľad
love of sb's life	/,lʌv əv ,sʌmbɒdɪz 'laɪf/	niekoho životná láska
make a fool of sb	/,meɪk ə 'fu:l əv ,sʌmbɒdɪ/	urobiť z niekoho blázna, hlupáka
make an impression on sb	/,meɪk ən ɪm'preʃən ɒn ,sʌmbɒdɪ/	urobiť na niekoho dojem
marriage	/'mæɪrɪdʒ/	manželstvo
propose	/'prə'pəʊz/	požiadať o ruku
respect each other	/'rɪ'spekt i:tʃ ,ʌðə/	rešpektovať jeden druhého
romance	/'rəʊ'mæns/	románik
shower sb with praise	/,ʃaʊə ,sʌmbɒdɪ wɪð 'preɪz/	zahrňovať niekoho chválou
single	/'sɪŋɡəl/	slobodný
start seeing sb	/,stɑ:t 'si:ɪŋ ,sʌmbɒdɪ/	začať s niekým chodiť
stereotyping	/'steriə,tajpɪŋ/	stereotypizovanie
unconditional	/,ʌnkən'dɪʃənəl/	bezpodmienečný

Celebrations / Oslavy

be the centre of attention	/bi ðə ,sentə əv ə'tenʃən/	byť v centre pozornosti
birthday cake	/'bɜːθdeɪ keɪk/	narodeninová torta
blessing	/'blesɪŋ/	požehnanie
celebrate	/'seləbreɪt/	osláviť
coming of age party/ ceremony	/,kʌmɪŋ əv 'eɪdʒ ,pɑːti/ ,serəməni/	oslava plnoletosti
custom	/'kʌstəm/	zvyk
DJ	/,diː'dʒeɪ/	DJ
festival	/'festɪvəl/	festival, sviatok
fireworks	/'faɪəwɜːks/	ohňostroj
formalities	/'fɔː'mælətɪz/	formality
gathering	/'gæðərɪŋ/	zhromaždenie, stretnutie
get dressed up	/,get ,drest 'ʌp/	elegantne sa obliecť/hodiť sa do gala
have a lump in one's throat	/'hæv ə ,lʌmp ɪn wʌnz 'θrəʊt/	mať zovreté hrdlo
have the time of one's life	/'hæv ðə ,taɪm əv wʌnz 'laɪf/	výborne sa zabávať
highlight	/'haɪlaɪt/	zlatý klinec
make a fuss of sb	/,meɪk ə 'fʌs əv ,sʌmbədi/	obskakovať niekoho
make a speech	/,meɪk ə 'spiːtʃ/	mať príhovor
mass	/'mæs/	masa
moving	/'muːvɪŋ/	dojemný
once in a lifetime experience	/,wʌnz ɪn ə ,laɪftaɪm ɪk'spiəriəns/	jedinečný zážitok
priest	/'priːst/	kňaz
propose a toast	/'prə,pəʊz ə 'təʊst/	pripíť
have a party	/'hæv ə 'pɑːti/	mať oslavu, večierok
reception	/'rɪ'sepʃən/	repcia, oslava
shower sb with gifts	/'ʃaʊə ,sʌmbədi wɪð 'gɪfts/	zahrňovať niekoho darmi
shrine	/'ʃraɪn/	svätyňa
spiritual side	/'spɪrɪtʃuəl saɪd/	duchovná stránka
stage	/'steɪdʒ/	etapa
unforgettable	/,ʌnfə'getəbəl/	nezabudnuteľný
worth the effort	/,wɜθ ðɪ 'efət/	stojí za námahu

ANGLICKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍČEK

Personality, feelings, emotions / Osobnosť, pocity, emócie

act your age	/,ækt jər 'eidʒ/	správať sa adekvátne veku
aggressive	/ə'gresɪv/	agresívny
argumentative	/,ɑ:gjə'mentətɪv/	hádavý
attentive	/ə'tentɪv/	pozorný
bitterly disappointed	/,bɪtəli ,dɪsə'pɔɪntəd/	trpkó sklamaný
burst into tears	/,bɜ:st ,ɪntə 'tiəz/	rozplakať sa
bursting with confidence	/,bɜ:stɪŋ wɪð 'kɒnfədəns/	prekypovať sebavedomím
carefree	/'keəfri:/	bezstarostný
compassionate	/kəm'pæʃənət/	súcitný
considerate	/kən'sɪdərət/	ohľaduplný
creative	/kri'eɪtɪv/	kreatívny, tvorivý
easy-going	/,i:zi 'gəʊɪŋ/	pohodový
embarrassment	/ɪm'bærəsmənt/	rozpaky
emotional	/ɪ'məʊʃənəl/	citový
enthusiastic	/ɪn,θju:zi'æstɪk/	nadšený
envy	/'envi/	závist
faithful (friend)	/,feɪθfəl ('frend)/	verný (priateľ)
fussy	/'fʌsi/	úzkostlivý, prieberčivý
generosity	/,dʒənə'rɒsəti/	štedrosť
get emotional	/,get ɪ'məʊʃənəl/	rozrušiť sa
independent	/,ɪndə'pendənt/	nezávislý
jealous of	/dʒeləs əv/	žiarlivý na
joy	/dʒɔɪ/	radosť
keep a secret	/,ki:p ə 'si:kret/	udržať tajomstvo, zatajiť
kindness	/'kaɪndnəs/	láskavosť
outgoing personality	/aʊt,gəʊɪŋ ,pɜ:sə'næləti/	priateľská povaha
(painfully) shy	/(,peɪnfəli) 'ʃaɪ/	(veľmi/strašne) hanblivý
passionate about	/pæʃənət ə,baut/	nadšený pre
perfectionist	/pə'fekʃənəst/	perfekcionista
protective	/prə'tektɪv/	ochranný
rebel	/'rebəl/	rebel
reliable	/rɪ'laɪəbəl/	spoľahlivý
responsible	/rɪ'spɒnsəbəl/	zodpovedný
rude	/ru:d/	hrubý, nezdvorilý
sceptical	/'skeptɪkəl/	skeptický
self-centred	/,self 'sentəd/	egocentrický
self-doubt	/,self 'daʊt/	pochybnosti o sebe
self-sacrifice	/,self 'sækrɪfaɪs/	sebaobetovanie
selfish	/'selfɪʃ/	sebecký
sense of humour	/,sens əv 'hju:mə/	zmysel pre humor

sensible	/ˈsensəbəl/	rozumný
set high standards for yourself	/set ˈhaɪ ˈstændədʒ fə ʃeɪself/	mať na seba vysoké nároky
spoil	/spɔɪl/	rozmaznaný
strength	/streŋθ/	silná stránka
strict	/strikt/	prísny
swallow your pride	/ˌswɒləʊ ʃə ˈpraɪd/	prehltnúť svoju hrdosť
vivid imagination	/ˌvɪvəd ɪˌmædʒəˈneɪʃən/	živá predstavivosť
well-behaved	/ˌwel biˈheɪvd/	slušne vychovaný

Body language / Reč tela

catch sb's eye	/ˌkætʃ ˌsʌmbɒdiz ˈaɪ/	zaujať niekoho
crane your neck	/ˌkreɪn ʃə ˈnek/	naťahovať krk
discerning eyes	/dɪˌsɜːnɪŋ ˈaɪz/	bystrý zrak
gaze	/geɪz/	zívať
gesture	/ˈdʒestʃə/	gesto
giggle	/ˈɡɪɡəl/	chichotať sa
lock the eyes on sth	/ˌlɒk ði ˈaɪz ɒn ˌsʌmθɪŋ/	zadívať sa na niečo
look hard/intently/ fixedly	/ˌlʊk ˈhɑːd/ɪnˈtenti/ ˈfɪksɪdli/	dívať sa uprene/sústredene
lose sight of sb/sth	/ˌluːz ˈsaɪt əv ˌsʌmbɒdi/ ˌsʌmθɪŋ/	stratiť niekoho/niečo z očí
shake your head	/ʃeɪk ʃə ˈhed/	potriať hlavou
shrug	/ʃrʌɡ/	mykať, pokrčiť
stare	/steə/	zívať
strained voice	/ˌstreɪnd ˈvoɪs/	unavený, namáhavý hlas
suppress	/səˈpres/	potlačiť
suppression	/səˈpreʃən/	potlačený
yell	/jel/	kričať

Phrasal verbs / Frázové slovesá

blow out (the candles)	/ˌbləʊ ˈaʊt (ðə ˈkændlɪz)/	sfúknuť (sviečky)
boss around	/ˌbɒs əˈraʊnd/	sekírovať
bring up (a child)	/ˌbrɪŋ ʌp (ə ˈtʃaɪld)/	vychovať (dieťa)
dive/plunge into (the sea)	/ˌdaɪv/ˌplʌndʒ ˈɪntə (ðə ˈsiː)/	ponoriť sa do (mora)
drift apart	/ˌdrɪft əˈpɑːt/	vzdialiť sa
fall for	/fɔːl fə/	prepadnúť niečomu
go out (with)	/ˌɡəʊ ˈaʊt (wɪð)/	chodiť (s)
grow up	/ˌɡrəʊ ʌp/	vyrášť
hear from	/hɪə frəm/	dostať správu od niekoho
leave out	/ˌliːv ˈaʊt/	vynechať

look back on	/,lʊk 'bæk ɒn/	spomínať na
meet up (with)	/,mi:t 'ʌp (wɪð)/	stretnúť sa
pluck up (courage)	/,plʌk 'ʌp (,kʌrɪdʒ)/	zobrať (odvahy)
pull off	/,pʊl 'ɒf/	zísť
put on	/,pʊt 'ɒn/	obliecť sa
split up (with)	/,splɪt 'ʌp (wɪð)/	rozísť sa s
take off	/,teɪk 'ɒf/	vzlietnuť, vyzliecť si
tell off	/,tel 'ɒf/	vynadať
turn out	/,tɜ:n 'aʊt/	vypnúť/dopadnúť/ vyprodukovať/vyjst' najavo

Other / Iné

abduct	/əb'dʌkt/	uniesť
abduction	/æb'dʌkʃən/	únos
accustomed to sth	/ə'kʌstəmd tə ,sʌmθɪŋ/	zvyknutý na niečo
alike	/ə'laɪk/	takisto, rovnako
associated with sth	/ə'səʊsɪeɪtɪd wɪð ,sʌmθɪŋ/	spojený s niečím
challenge	/'tʃæləndʒ/	výzva
challenging	/'tʃæləndʒɪŋ/	náročný
conceive	/kən'si:v/	pochopiť, dostať nápad
concept	/'kɒnsept/	koncept, predstava
cope	/kəʊp/	zvládať
daydream	/'deɪdri:m/	snívať, predstavovať si
disappear without a trace	/,dɪsə'piə wɪð ,aʊt ə 'treɪs/	zmiznúť bez stopy
disappearance	/,dɪsə'piərəns/	zmiznutie
explode	/'ɪk'spləʊd/	vybuchnúť
explosion	/'ɪk'spləʊzən/	výbuch
focused on sth	/'fəʊkəst ɒn ,sʌmθɪŋ/	zameraný na niečo
get the hang of sth	/,get ðə 'hæŋ əv ,sʌmθɪŋ/	prísť na niečo
go missing	/,gəʊ 'mɪsɪŋ/	zmiznúť, byť nezvestný
have a frog in your throat	/,hæv ə 'frɒg ɪn jə θrəʊt/	mať sucho v ústach
have a go	/,hæv ə 'gəʊ/	skúsiť
have a lot on your mind/plate	/,hæv ə ,lɒt ɒn jə 'maɪnd/'pleɪt/	mať veľa povinností/starostí
illustrate	/'ɪləstreɪt/	ilustrovať
illustration	/'ɪlə'streɪʃən/	ilustrácia
it takes all sorts (to make a world)	/'ɪt teɪks ɔ:l ,sɔ:ts (tə meɪk ə 'wɜ:lɪd)/	ľudia sú rôzni
lose count of sth	/,lu:z 'kaʊnt əv ,sʌmθɪŋ/	stratiť prehľad o niečom
measure	/'meʒə/	merať

numerous	/ˈnju:mərəs/	početný
nun	/nʌn/	mniška
outweigh	/ˌaʊtˈweɪ/	prevažovať
permanent condition	/ˌpɜ:mənənt kənˈdɪʃən/	permanentný stav
propose a motion	/prəˈpəʊz ə ˈməʊʃən/	navrhnúť krok
recognise	/ˈrekəɡnaɪz/	rozpoznať
recognition	/ˌrekəɡˈnɪʃən/	spoznanie
regardless of sth	/rɪˈɡɑːdləs əv ˌsʌmθɪŋ/	bez ohľadu na niečo
take	/teɪk/	vziať
take a course	/ˌteɪk ə ˈkɔːs/	prihlásiť sa do kurzu
take a day off	/ˌteɪk ə deɪ ˈɒf/	vziať si deň voľna
take part	/ˌteɪk ˈpɑːt/	zúčastniť sa
take place	/ˌteɪk ˈpleɪs/	konať sa
take risks	/ˌteɪk ˈrɪskz/	riskovať
unexpectedly/out of the blue	/ˌʌnɪkˈspektɪdli/ˌaʊt əv ðə ˈbluː/	neočakávane/znenazdajky
wary of sth	/weəri əv ˌsʌmθɪŋ/	mať strach z niečoho
weird	/wɪəd/	čudný

UNIT 3 – A PLACE TO LIVE

Townscape and landscape / Mesto a krajina

at the mouth of a river	/ət ðə ˌmaʊθ əv ə ˈrɪvəl/	pri ústí rieky
benefit (from)	/ˈbenəfɪt (frəm)/	mať prospech (z niečoho)
brehtaking view	/ˌbreθetɪkɪŋ ˈvjuː/	úchvatný výhľad
built-up/urban area	/ˌbɪltʌp/ˌzːbən ˈeəriə/	zastavaná/mestská oblasť
bustling city	/ˌbʌslɪŋ ˈsɪti/	rušné mesto
busy harbour	/ˌbɪzi ˈhɑːbəl/	rušný prístav
canal	/kəˈnæl/	kanál
casino	/kəˈsiːnəs/	kasíno
city's best kept secret	/ˌsɪtɪz best kept ˈsiːkrət/	nejlepšie utajené miesto v meste
cityscape	/ˈsɪtɪskeɪp/	mestská krajina
clean air	/ˌkliːn ˈeə/	čistý vzduch
cool	/kuːl/	skvelý
cosmopolitan	/ˌkɒzməˈpɒlətən/	kozmpolitný
dense forest	/ˌdens ˈfɒrɛst/	hustý les
designer shops	/dɪˈzaɪnə ʃɒps/	značkové obchody
dramatic/impressive/	/drəˈmætɪk/ɪmˌpresɪv/	dramatická/pôsobivá/
iconic skyline	aɪˌkɒnɪk ˈskaɪlaɪn/	ikonická panoráma
dull/hectic/vibrant	/ˌdʌl/ˌhektɪk/ˌvaɪbrənt	nudný/hectický/pulzujúci
nightlife	ˈnaɪtlaɪf/	nočný život
famous monument/	/ˌfeɪməs ˈmɒnjəmənt/	známa pamiatka
landmark	ˈlændmɑːk/	
gleaming skyscrapers	/ˌɡliːmɪŋ ˈskaɪskreɪpəz/	žiariace mrakodrapy
historical heart of the city	/hɪˌstɔrɪkəl ˌhɑːt əv ðə ˈsɪti/	historické jadro mesta
immigrant	/ˈɪmɪgrənt/	imigrant
industrial area	/ɪnˈdʌstriəl ˌeəriə/	priemyselná oblasť
inner city area	/ˌɪnə ˌsɪti ˈeəriə/	vnútorná oblasť mesta
job opportunities	/dʒɒb ˌɒpəːtjuːnətɪz/	pracovné príležitosti
leafy neighborhood	/ˌliːfi ˈneɪbəhʊd/	okolo je veľa zelene
living costs	/ˈlɪvɪŋ kɒsts/	životné náklady
main sights	/ˌmeɪn ˈsaɪts/	hlavné pamiatky
market square	/ˈmɑːkət skweə/	trhovisko
mouth-watering food	/ˌmaʊθ ˌwɔːtərɪŋ ˈfuːd/	lahodne vyzerajúce jedlo
multicultural population	/ˌmʌltɪˌkʌltʃərəl ˌpɒpjəˈleɪʃən/	multikultúrne obyvateľstvo
narrow/cobbled/quaint	/ˌnærəʊ/ˌkɒbəlɪd/ˌkweɪnt	úzke/dlaždené/kuriózne
backstreets	ˈbækˌstriːts/	uličky
nightclub	/ˈnaɪtklʌb/	nočný klub
open spaces	/ˌəʊpən ˈspeɪsɪz/	otvorené priestranstvo

packed with partygoers	/,pækɪt wið 'pɑ:ti,gəʊəz/	preplnené milovníkmi párty
population	/,pɒpjə'leɪʃən/	obyvateľstvo
pride yourself on sth/ boast sth	/praɪd wɒn'self ɒn ,sʌmθɪŋ/ 'bəʊst ,sʌmθɪŋ/	byť na niečo hrdý/ vychvalovať sa niečím
renowned for	/rɪ'naʊnd fə/	preslávený niečím
river bank	/'rɪvə bæŋk/	breh rieky
ruined castle	/'ru:ənd 'kɑ:səl/	zrúcanina hradu
sports facilities	/spɔ:ts fə'sɪlɪtɪz/	športové zariadenia
sprawling	/'sprɔ:liŋ/	rozťahnutý, ťahajúci sa
steep hill	/'sti:p 'hɪl/	strmý kopec
steeped in history	/'sti:pt ɪn 'hɪstəri/	ponorený v histórii
welcome visitors with open arms	/'welkəm ,vɪzɪtəz wið ,əʊpən 'ɑ:mz/	privítať návštevníkov s otvorenou náručou
wide range of (cultures/ languages/food/arts)	/'waɪd ,reɪndʒ əv ('kʌltʃəz/ 'læŋgwɪdʒɪz/'fu:d/'ɑ:ts)/	široká škála (kultúr/jazykov/ jedla/umenia)
world-class restaurant	/'wɜ:ld ,klɑ:s 'restərɒnt/	reštaurácia svetovej úrovne
youth employment	/'ju:θ ɪm,plɔɪmənt/	zamestnanosť mladých
youth friendly	/'ju:θ 'frendli/	otvorený k mladým
youthful	/'ju:θfəl/	mladistvý

City transport / Doprava v meste

cycle lane	/'saɪkəl leɪn/	pruh pre cyklistov
easy to get around (by bike)	/'i:zi tə ,get ə'raʊnd (baɪ 'baɪk)/	dobré dopravné dostupný (na bicykli)
multi-storey car park	/'mʌlti ,stɔ:ri 'kɑ: pɑ:k/	poschodový parkovací dom
reliable network of (buses)	/'rɪ,lɪəɪəbəl ,netwɜ:k əv ('bʌsɪz)/	spoľahlivý systém (autobusových spojení)
(state-of-the-art) public transport system	/(,steɪt əv ðɪ ,ɑ:t) ,pʌblɪk 'trænspɔ:t ,sɪstəm/	(najmodernejší) systém verejnej dopravy
streetcar/tram	/'stri:t.kɑ:/'træm/	električka
subway/underground	/'sʌbweɪ/'ʌndəgraʊnd/	metro
traffic jam	/'træfɪk dʒæm/	dopravná zápcha

Culture / Kultúra

art gallery	/'ɑ:t ,gæləri/	galéria umenia
art installation	/'ɑ:t ɪnstə'leɪʃən/	umelecká inštalácia
fashion	/'fæʃən/	móda
incredible/first-class arts and music scene	/'ɪn,kredəbəl/,fɜ:st ,klɑ:s ,ɑ:ts ənd 'mju:zɪk si:n/	neuveriteľná/prvotriedna umelecká a hudobná scéna
live music	/'laɪv 'mju:zɪk/	živá hudba
modern art	/'mɒdn 'ɑ:t/	moderné umenie

ANGLICKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍČEK

UNIT 3

GRAMATIKA

SKÚŠKOVÉ STRATÉGIE

museum night	/mju:'ziəm naɪt/	noc múzei
street art	/stri:t ɑ:t/	pouličné umenie

Types of houses and estates / Typy domov a obydlí

Freedom Ship	/'fri:dəm ʃɪp/	názov projektu plávajúceho mesta, dosl. Ľod' slobody
hall of residence	/,hɔ:l əv 'rezɪdəns/	internát
housing estate/(co-)housing development	/'haʊzɪŋ ɪ,steɪt/(kəʊ) ,haʊzɪŋ dɪ'veləpmənt/	sídlisko/projekt sídliskového bývania
residential area	/'rezɪ'denʃjəl ,eəriə/	obytná oblasť
second home	/'sekənd 'həʊm/	druhý domov
self-contained flat/house	/'self kən'teɪnd 'flæt/'həʊs/	samostatný byt/dom
smart house/home	/'smɑ:t 'həʊs/'həʊm/	pekný dom
tall/ten-storey building	/'tɔ:l/'ten ,stɔ:ri 'bɪldɪŋ/	vysoká/desatposchodová budova
tower block	/'taʊə blɒk/	vežiak/panelový dom

Looking for/sharing accommodation / Hľadať/zdieľať bývanie

afford	/ə'fɔ:d/	dovoliť si
affordable	/ə'fɔ:dəbəl/	cenovo dostupný
bill	/bɪl/	účet
campus	/'kæmpəs/	univerzitný areál
communal house/meal/kitchen	/'kɒmjənəl 'həʊs/'mi:l/ 'kɪtʃən/	komunálne domy/jedlo/kuchyňa
communal way of living	/'kɒmjənəl ,wei əv 'lɪvɪŋ/	žiť v spoločnej domácnosti
compromise (n; v)	/'kɒmprəmaɪz/	kompromis; dohodnúť sa
convenient	/'kɒn'vi:niənt/	vhodný, pohodlný
daily commute	/'deɪli kə'mju:t/	každodenná dochádzka
decorate	/'dekəreɪt/	vymaľovať, vyzdobiť
decoration	/'dekə'reɪʃən/	výzdoba
domestic chores	/'dɒ,mestɪk 'tʃɔ:z/	domáce práce
go halves/share/	/'gəʊ 'hɑ:vz/'ʃeə/	podeliť sa o náklady
split the cost	,'splɪt ðə 'kɒst/	
hometown	/'həʊm'taʊn/	rodné mesto
included in the rental	/'ɪn,klu:dəd ɪn ðə ,rentl	zahrnuté v cene nájmu
price	'praɪs/	
kitchen/cooking facilities	/'kɪtʃən/'kʊkɪŋ fə'sɪlɪtɪz/	kuchyňa/vybavenie na varenie
living space	/'lɪvɪŋ speɪs/	obytný priestor
located	/'ləʊ'keɪtɪd/	umiestnený
location	/'ləʊ'keɪʃən/	poloha

maintain order	/meɪnˌteɪn 'ɔːdə/	udržovať poriadok
messy	/'mesi/	neporiadny, chaotický
neighbourly relations	/ˌneɪbəli rɪ'leɪʃənz/	susedské vzťahy
noisy	/'nɔɪzi/	hlučný
on each floor	/ɒn ɪ:tʃ 'floː/	na každom poschodí
privacy	/'prɪvəsi/	súkromie
provide accommodation	/prəˌvaɪd əˌkɒmə'deɪʃən/	poskytovať ubytovanie
rent (v, n)	/rent/	prenajímať, prenájom
resident	/'rezɪdənt/	obyvateľ
run-down/respectable	/ˌrʌn daʊn/rɪˌspektəbəl/	zanedbaná/slušná štvrť
neighbourhood	'neɪbəhʊd/	
safe	/seɪf/	bezpečný
security	/sɪ'kjʊərəti/	bezpečnosť
sense of community	ˌsens əv kə'mjuːnəti/	zmysel pre komunitu, pocit súdržnosti
share a bedroom/flat	/ʃeə ə 'bedrʊm/'flæt/	zdieľať spálňu/byt
shared (fridge/bathroom)	/ʃeəd ('frɪdʒ/'bɑːθrʊm)/	spoločná (chladnička/ kúpeľňa)
size	/saɪz/	veľkosť
slob	/slɒb/	lenivec, flákač
supervisor	/'suːpəvaɪzə/	dozor
unmade bed	/ʌnˌmeɪd 'bed/	neustlaná posteľ
untidy	/ʌn'taɪdi/	neporiadny
washing/laundry	/'wɒʃɪŋ/'ləʊndri/	umýváreň, práčovňa
within walking/cycling	/wɪðɪn ˌwɔːkɪŋ/ˌsaɪklɪŋ/	v dochádzkovej vzdialenosti/
distance	'dɪstəns/	ľahko dostupná vzdialenosť na bicykli

On board of a space station / Na palube vesmírnej stanice

arrive on board	/əˌraɪv ɒn 'bɔːd/	nastúpiť na palubu
astronaut	/'æstrənɔːt/	kozmonaut
at (100 km) per hour	/ət (ˌwʌn ˌhʌndrəd ˌkiːləmiːtəz) pə 'aʊə/	pri rýchlosti (100 km) za hodinu
at an altitude of...	/ət ən 'æltətjuːd əv.../	vo výške...
attach	/ə'tætʃ/	pripojiť
bathed in light	ˌbeɪðɪd ɪn 'laɪt/	zaliaty svetlom
bedtime schedule	/'bedtaɪm ˌʃedjuːl/	harmonogram spánku
blinding light	ˌblaɪndɪŋ 'laɪt/	oslňujúce svetlo
cabin	/'kæbən/	kabína
circle	/'sɜːkəl/	kruh, obiehať v kruhu
communication system	/kəˌmjuːnə'keɪʃən ˌsɪstəm/	komunikačný systém

cruising height	/,kru:zɪŋ 'haɪt/	výška obežnej dráhy
daylight	/'deɪlaɪt/	denné svetlo
disrupt the body clock	/dɪs,rʌpt ðə 'bɒdi klɒk/	narušiť biologické hodiny
electrical power	/ɪ,lektɪkəl 'paʊə/	elektrická energia
feeling of motion	/,fi:lɪŋ əv 'məʊʃən/	pocit pohybu
globe	/gləʊb/	zemeguľa
gravity	/'grævəti/	gravitácia
ground	/graʊnd/	zem
heavens	/'hevənz/	nebo
in mid air	/ɪn ,mɪd 'eə/	vo vzduchu
in the night sky	/ɪn ðə ,naɪt 'skaɪ/	na nočnej oblohe
ISS (International Space Station)	/,aɪ es 'es (,ɪntə,næʃənəl 'speɪs ,steɪʃən)/	Mezinárodná vesmírna stanica
lose muscle power/	/,lu:z 'mʌsəl ,paʊə/	stratiť silu/čuch/chuť
the sense of smell/taste	ðə ,sens əv 'smel/'teɪst/	
mission controller	/'mɪʃən kən'trəʊlə/	vedúci misie
on the horizon	/,ɒn ðə hə'raɪzən/	na horizonte
orbit (v, n)	/'ɔ:bət/	krúžiť po obežnej dráhe; obežná dráha
panoramic view	/,pænə,ræmɪk 'vju:/	panoramatický výhľad
permanent crew	/,pɜ:mənənt 'kru:/	stála posádka
power source	/'paʊə sɔ:s/	zdroj energie
put down the shutters	/pʊt ,daʊn ðə 'ʃʌt əz/	stiahnuť rolety
reflect off something	/'rɪflekt ɒf ,sʌmθɪŋ/	odrážať niečo
rise	/'raɪz/	vychádzať (slnko)
shoot	/'ʃu:t/	vystreliť
sleeping bag	/'sli:pɪŋ bæɡ/	spací vak
solar panels	/,səʊlə 'pænəlz/	solárne panely
spacewalk	/'speɪswɔ:k/	prechádzka vesmírom
speed	/'spi:d/	rýchlosť
transition	/'træn'zɪʃən/	premena
wandering star	/,wɒndərɪŋ 'stɑ:/	bludná hviezda
weightlessness/	/'weɪtləsnes/	stav beztláže
weightless conditions	,'weɪtləs kən'dɪʃənz/	

Sea travel / Cestovanie po mori

chart the route	/,tʃɑ:t ðə 'ru:t/	naplánovať trasu
embark on a voyage	/ɪm,bɑ:k ɒn eɪ 'vɔɪdʒ/	vydať sa na plavbu
sail	/seɪl/	plachtiť
top of the range	/'tɒp əv ðə ,reɪndʒ	najpokročilejšia technológia
technology	tek'nɒlədʒi/	

travel down the coast of (Mexico)	/,trævəl daʊn ðə ,kəʊst əv ('meksəkəʊ)/	precestovať pobrežie (Mexika)
trip/voyage of a lifetime	/,trɪp/,vɔɪɪdʒ əv ə 'laɪftaɪm/	najlepší výlet/plavba života

Phrasal verbs / Frázové slovesá

get down to (work)	/,get 'daʊn tə/	pustiť sa do (práce)
hold onto	/,həʊld 'ɒntə/	držať sa
look out for	/,lʊk 'aʊt fə/	dávať pozor na
look up to	/,lʊk 'ʌp tə/	vzhliaďať k
nod off	/,nɒd 'ɒf/	zdiemnuť si, zaspáť
rely on	/rɪ'laɪ ɒn/	spoliehať sa na
set off	/,set 'ɒf/	vyraziť
settle down	/,setl 'daʊn/	uložiť sa (k spánku)
soak up	/,səʊk 'ʌp/	vpiť, vysušiť

Other / Iné

alarm clock	/ə'la:m klɒk/	budík
at least	/,ət 'li:st/	aspoň
back to back	/,bæk tə 'bæk/	chrbtom k sebe
balance	/'bæləns/	rovnováha
be in a hurry	/,bi ɪn ə 'hʌrɪ/	ponáhľať sa
be in awe of sth	/,bi ɪn 'ɔ: əv ,sʌmθɪŋ/	mať rešpekt pred niečím
be made up of sth	/,bi meɪd 'ʌp əv ,sʌmθɪŋ/	skladať sa z niečoho
bin bag	/,bɪn bæɡ/	kôš na odpadky
bother	/'bɒðə/	obťažovať
cardboard	/'kɑ:dbɔ:d/	kartón
coppery	/'kɒpəri/	medený
disposable	/dɪ'spəʊzəbəl/	jednorázový
dispose	/dɪ'spəʊz/	vyhodit'/odstrániť
downside/drawback/	/'daʊnsaɪd/'drɔ:bæk/	nevýhoda/zápor
minus	'maɪnəs/	
face to face	/,feɪs tə 'feɪs/	tvárou v tvár
feature	/'fi:tʃə/	mať nejakú vlastnosť, obsahovať
gain experience	/,geɪn ɪk'spɪəriəns/	získať skúsenosti
impose	/'ɪm'pəʊz/	nariadiť
in time	/'ɪn 'taɪm/	včas
interfere with	/'ɪntə'fɪə wɪð/	narušovať, zasahovať do
investment opportunity	/'ɪn'vestmənt ,ɒpə'tju:nəti/	investičná príležitosť
moist wipes	/'mɔɪst 'waɪps/	vlhké utierky
offset/balanced by	/'ɒfset/'bælənst baɪ/	vyvážený niečím

on the outside	/,ɒn ðə aʊt'saɪd/	na vonkajšej strane, zvonku
persuasive	/pə'sweɪsɪv/	presvedčivý
plain/exotic food	/pleɪn/ɪg,zɒtɪk 'fu:d/	obyčajné/exotické jedlo
prevent	/prɪ'vent/	zabrániť
profit	/'prɒfɪt/	zisk, úžitok
profitable	/'prɒfɪtəbəl/	ziskový
reassuring	/,ri:ə'ʃʊərɪŋ/	upokojujúci
respect	/rɪ'spekt/	úcta
self-disciplined	/,self 'dɪsəplɪnd/	disciplinovaný
sensation	/sen'seɪʃən/	senzácia, pocit
sense	/sens/	zmysel
splash	/splæʃ/	striekať
stale	/steɪl/	starý, opotrebovaný, uschnutý
suit	/su:t/	hodiť sa
suitable	/'su:təbəl/	vhodný
sustain	/sə'steɪn/	udržiavať
sustainable	/sə'steɪnəbəl/	udržateľný
take your breath away	/,teɪk ðə 'breθ ə,weɪ/	vyraziť niekomu dych
to be honest	/tə bi 'ɒnəst/	úprimne povedané
tricky	/'trɪki/	zložitý, chýlostivý
upside/benefit/plus	/'ʌpsaɪd/'benəfɪt/plʌs/	výhoda/klad
wet	/wet/	namočiť

UNIT 4 – THE COST OF LIVING

Types of shops / Druhy obchodov

baker's	/beɪkəz/	pekáreň
bookshop	/bʊkʃɒp/	kníhkupectvo
boutique	/bu:'ti:k/	butik
branch	/brɑ:ntʃ/	pobočka
butcher's	/bʊtʃəz/	mäsiarstvo
chain of (cafés/ supermarkets)	/,tʃeɪn əv ('kæfeɪz/ 'su:pə,mɑ:kɪts)/	reťazec (kaviarní/ supermarketov)
charity shop	/'tʃærəti ʃɒp/	obchod s použitými vecami (zisk ide na charitu)
chemist's	/'keməsts/	lekáreň, drogéria
department store	/dɪ'pɑ:tmənt stɔ:/	obchodný dom
florist's	/'flɒrɪsts/	kvetinárstvo
greengrocer's	/'gri:ŋ,grəʊsəz/	ovocie a zelenina
hardware store	/'hɑ:dweə stɔ:/	železiarstvo
jeweller's	/dʒu:ələz/	klenotníctvo
junk shop	/dʒʌŋk ʃɒp/	bazár
newsagent's	/nju:z,eɪdʒənts/	trafika
pet shop	/pet ʃɒp/	chovateľské potreby
shopping mall/centre	/'ʃɒpɪŋ mɔ:l,sentə/	nákupné centrum

Buying and selling / Nakupovanie a predaj

advertising	/'ædvətaɪzɪŋ/	reklama, propagácia
attract customers	/ə'trækt 'kʌstəməz/	prilákať zákazníkov
counter	/'kaʊntə/	kasa
demand for	/dɪ'mɑ:nd fə/	dopyt
fill a gap in the market	/fɪl ə ,gæp ɪn ðə 'mɑ:kət/	zaplniť medzeru na trhu
launch/release	/lɔ:ntʃ/'ri:li:s/	uviesť na trh
new shopping experience	/nju: 'ʃɒpɪŋ ɪk,sprɪəriəns/	nový zážitok z nakupovania
niche market	/'ni:ʃ 'mɑ:kət/	trhová nika/medzera (špecifický segment trhu)
on sale	/ɒn 'seɪl/	v predaji, na predaj
promote a product	/prə'məʊt ə 'prɒdʌkt/	propagovať výrobok
reputation	/'repjə'teɪʃən/	povesť, dobré meno
serve customers	/'sɜ:v 'kʌstəməz/	obsluhovať zákazníkov
specialise in sth	/'speʃəlaɪz ɪn ,sʌmθɪŋ/	špecializovať sa na niečo
stock	/stɒk/	mať na sklade
store-keeper	/stɔ:ki:pə/	majiteľ obchodu

ANGLICKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍČEK

UNIT 4

supply/monopolise the market	/səˌplaɪ/məˌnɒpəlaɪz ðə ˈmɑːkət/
trade	/treɪd/
treat yourself to sth	/triːt jəˌself tə ˌsɪmθɪŋ/

dodávať na trh/získať monopol na trhu
obchod, obchodovať
dopriať si niečo

Auctions and market places / Aukcie a trhy

antiques market	/ænˈtiːks ˌmɑːkət/
auction house	/ˈɔːkʃən haʊs/
auctioneer	/ˌɔːkʃəˈniə/
bid for something	/bɪd fə ˌsɪmθɪŋ/
car boot sale	/kɑː buːt seɪl/
flea market	/fliː ˌmɑːkət/
market stall	/ˈmɑːkət stɔːl/
market stallholder	/ˌmɑːkət ˈstɔːlˌhəʊldə/
online auction	/ˌɒnlaɪn ˈɔːkʃən/

trh so starožitnosťami
aukčný dom
dražiteľ
podať ponuku na niečo
predaj z auta
blší trh
stánok na trhu
vlastník stánku na trhu
online aukcia

Money and prices / Peniaze a ceny

affluent	/ˈæfluənt/
borrow	/ˈbɒrəʊ/
broke	/brəʊk/
cash	/kæʃ/
charge	/tʃɑːdʒ/
cheat	/tʃiːt/
cost an arm and a leg	/ˌkɒst ən ˌɑːm ənd ə ˈleg/
cost of living	/ˌkɒst əv ˈlɪvɪŋ/
cost/be worth a fortune	/ˌkɒst/bɪ ˌwɜːθ ə ˈfɔːtʃən/

zámožný
požičať si
na mizine
hotovosť
účtovať si
podvádzať
stáť veľa peňazí
životné náklady
stáť/mať cenu celého majetku
údaje z kreditnej karty
zľavnená cena
zarobiť si na živobytie
dobrý/skvelý pomer ceny a kvality
mať peniaze na rozhadzovanie
hodinová sadzba
zadĺžený
zbohatnúť
vyjsť s peniazmi
otvoriť si bankový účet
predražený
dlhovať niekomu peniaze

GRAMATIKA

SKÚŠKOVÉ STRATÉGIE

credit card details	/ˈkredɪt kɑːd ˌdiːteɪləz/
discounted price	/dɪsˌkaʊntɪd ˈpraɪs/
earn a living	/ˌɜːn ə ˈlɪvɪŋ/
good/great value for money	/ˌɡʊd/ˌɡreɪt ˌvæljuː fə ˈmʌni/
have money to burn	/ˌhæv ˈmʌni tə bɜːn/
hourly fee	/ˌaʊəli ˈfiː/
in debt	/ɪn ˈdet/
make a fortune	/ˌmeɪk ə ˈfɔːtʃən/
make ends meet	/ˌmeɪk endz ˈmiːt/
open a bank account	/ˌəʊpən ə ˈbæŋk əˌkaʊnt/
overpriced	/ˌəʊvəˈpraɪst/
owe somebody money	/əʊ ˌsʌmbədi ˈmʌni/

pay through the nose	/ˌpeɪ θruː ðə 'nəʊz/	zaplatiť príliš, nechať sa obrat
pocket money	/'pɒkət ˌmʌni/	vreckové
reasonably-priced	/ˌriːzənəbli 'praɪst/	za rozumnú cenu
reduce the price	/rɪˌdjuːs ðə 'praɪs/	znižiť cenu
spend a lot of money on sth	/ˌspend ə lɒt əv 'mʌni ɒn ˌsʌmθɪŋ/	utratiť za niečo veľa peňazí
thirty percent off	/ˌθɜːti pə'sent 'ɒf/	tridsaťpercentná zľava
transfer	/træns'fɜː/	previesť, prehrať (do počítača)
withdraw money	/wɪðˌdɹoː 'mʌni/	vybrať peniaze

Goods / Tovar

antiques	/æn'tiːks/	starožitnosti
bracelet	/'breɪslət/	náramok
brand/label	/brænd/'leɪbəl/	značka
bric-a-brac	/'brɪk ə ˌbræk/	drobné starožitnosti
consumer goods	/kən'sjuːmə ɡʊdz/	spotrebný tovar
designer clothes	/dɪˈzaɪnə kləʊðz/	značkové oblečenie
domestic clutter	/dəˌmestɪk 'klʌtə/	neporiadok
electrical goods	/ɪˈlektɪkəl ɡʊdz/	elektronika
evening/party/wedding dress	/'iːvniŋ/'pɑːti/'wedɪŋ dres/	večerné/spoločenské/ svadobné šaty
fashion	/'fæʃən/	móda
item	/'aɪtəm/	položka, vec
jewellery	/'dʒuːəlri/	šperky
ornament	/'ɔːnəmənt/	ozdoba
perfume	/'pɜːfjuːm/	parfém
pre-owned/second-hand/used goods	/'priːəʊnd/'sekəndˌhænd/ juːst 'ɡʊdz/	použitý tovar/z druhej ruky
vintage piece	/'vɪntɪdʒ piːs/	starožitný, retro kus

Adjectives / Prídavné mená

affordable	/ə'fɔːdəbəl/	cenovo dostupný
fashionable/trendy	/'fæʃənəbəl/'trendi/	módny/trendy
fun	/'fʌn/	zábavný
hard-wearing	/'hɑːd 'weəriŋ/	odolný
high quality	/'haɪ 'kwɒləti/	veľmi kvalitný
one-off	/'wʌn 'ɒf/	jedinečný, vyrobený len v jednom kuse
quirky	/'kwɜːki/	zvláštny, výstredný

unwanted	/ʌn'wɒntəd/	nechcený, nežiadúci
vintage	/'vɪntɪdʒ/	retro, vintage

Complaints / Sťažnosti

apologise	/ə'pɒlədʒaɪz/	ospravedlniť sa
complain	/kəm'pleɪn/	sťažovať sa
demand	/dɪ'mɑ:nd/	požadovať
draw sb's attention to sth	/,drɔ: ,sʌmbə'dɪz ə'tenʃən tə ,sʌmθɪŋ/	upozorniť niekoho na niečo
exchange	/ɪks'tʃeɪndʒ/	vymeniť
fault	/fɔ:lt/	chyba, porucha
incident	/'ɪnsɪdɪnt/	prípád, situácia
investigate the matter	/'ɪn,vestəgeɪt ðə 'mætə/	preskúmať záležitosť
make a formal complaint about sth	/'meɪk ə ,fɔ:məl kəm'pleɪnt ə,baut ,sʌmθɪŋ/	podať formálnu sťažnosť na niečo
receipt	/'ri:si:t/	potvrdenka
reconsider your policies	/'ri:kən,sɪdə jə 'pɒləsɪz/	prehodnotiť svoj prístup
refuse	/'ri:fju:z/	odmietnúť
response	/'rɪ'spɒns/	odpoveď

Jeans / Džínsy

Production process / Výrobný postup

blast with sand	/'blɑ:st wɪð 'sænd/	pieskovať (bieliaca technika obrúsenie pieskom)
chemical/toxic/natural dye	/'kemɪkəl/,tɒksɪk/,nætʃərəl 'daɪ/	chemické/toxické/prírodné farbivo
dense/stiff/mass-produced cloth	/'dens/,stɪf/mæs prə'dju:st 'kloθ/	silná/pevná/sériovo vyrábaná látka
dye	/'daɪ/	farbivo
indigo dye	/'ɪndɪgəʊ daɪ/	indigo, modré farbivo
labour-intensive/modern/traditional methods of production	/'leɪbər ɪn'tensɪv/,mɒdn/ trə'dɪʃənəl ,meθədz əv prə'dʌkʃən/	náročný/moderný/tradičné výrobné postupy
produce	/'prə'dju:s/	vyrábať
producer	/'prə'dju:sə/	výrobca
production cycle/techniques	/'prə'dʌkʃən ,saɪkəl/tek,nɪ:ks/	výrobný cyklus/postup

Look and style / Vzhľad a štýl

baggy	/'bæɡi/	voľný
bootcut	/'bu:tʌt/	na konci rozšírený strih
copper rivet	/'kɒpə 'rɪvət/	medený nit

cotton	/ˈkɒtn/	bavlna
cropped jeans	/ˌkrɒpt ˈdʒiːnz/	skrátene džínsy
deep/rich/intense colour	/ˌdiːp/ˌrɪtʃ/ɪnˈtens ˈkɒlə/	tmavá/sýta/intenzívna farba
design	/dɪˈzaɪn/	vzor
fade	/feɪd/	vyblednúť
feel	/fiːl/	cítiť (na dotyk)
flared jeans	/ˌfleəd ˈdʒiːnz/	džínsy do zvonu
skinny	/skɪni/	na telo, veľmi úzke
stiff/stretch denim	/ˌstɪf/ˌstretʃ ˈdenɪm/	pevná/pružná džínsovina
straight-leg	/ˌstreɪt ˈleg/	rovný strih nohavíc
tight	/taɪt/	tesný, priliehavý

Phrasal verbs / Frázové slovesá

bring out	/ˌbrɪŋ ˈaʊt/	uviesť na trh
deal with (customers)	/diəl wɪð ˈ(kʌstəmɜːz)/	jednať so (zákazníkom)
fork out (£10)	/ˌfɔːk ˈaʊt (ten paʊndz)/	zaplatiť, "vyklopiť", "vycálovať" (10 libier)
go off	/ˌɡəʊ ˈɒf/	pokaziť sa (jedlo)
hang out	/ˌhæŋ ˈaʊt/	stráviť, zdržiavať sa, stále tvrduť
keep (costs) down	/kiːp ˈ(kɒsts) ˈdaʊn/	udržať (náklady) nízko
knock (a few pounds) off (the price)	/ˌnɒk (ə fjuː paʊndz) ˈɒf (ðə praɪs)/	zraziť (pár libier) z (ceny), spustiť z ceny
rely on	/rɪˈlaɪ ɒn/	spoliehať sa na
rip off	/ˌrɪp ˈɒf/	obrat, ošklbať (pri platení)
run out (of)	/ˌrʌn ˈaʊt (əv)/	vypredať (tovar), vyčerpať
save up	/ˌseɪv ˈʌp/	našetriť
shop around	/ʃɒp əˈraʊnd/	nakupovať
sign up	/ˌsaɪn ˈʌp/	zapísať, registrovať sa
snap up (a bargain)	/ˌsnæp ˈʌp (ə ˈbɑːɡɪn)/	skúpiť (výhodne kúpiť)
splash out on	/ˌsplæʃ ˈaʊt ɒn/	utrácať za
take/send (an item) back	/ˌteɪk/ˌsend (ən ˈaɪtəm) ˈbæk/	reklamovať/poslať tovar späť

Other / Iné

abandon	/əˈbændən/	opustiť
accuse (of)	/əˈkjuːz (əv)/	obviňiť (z)
be banned from doing sth	/bi ˈbænd frəm ˌduːɪŋ ˌsʌmθɪŋ/	mať niečo zakázané
be bound to do sth	/bi ˌbaʊnd tə ˈduː ˌsʌmθɪŋ/	určite niečo urobiť
be committed to sth	/bi kəˈmɪtəd tə ˌsʌmθɪŋ/	zaviazať sa k niečomu
be hooked on sth	/bi ˈhʊkt ɒn ˌsʌmθɪŋ/	prepadnúť niečomu

be permitted to do sth	/bi pəˈmɪtɪd tə 'duː ˌsɪmθɪŋ/	mať niečo dovolené
checked/unclaimed luggage	/ˌtʃekt/ʌŋˈkleɪmd 'lʌdʒɪdʒ/	odbavená/nevyzdvihnutá batožina
chemical	/'kɛmɪkəl/	chemický
compress	/kəmˈpres/	stlačiť
concern	/kənˈsɜːn/	obava
craze (for)	/kreɪz (fə)/	šialenstvo (po)
digest	/daɪˈdʒest/	tráviť, zažívať
digestive system	/daɪˈdʒestɪv ˌsɪstəm/	tráviaci systém
discriminate against	/dɪˈskrɪmɪneɪt əˌɡenst/	diskriminovať
domestic/long-haul/ international flight	/dəˌmestɪk/ˌlɒŋˌhɔːl/ ˌɪntəˌnæʃjənəl 'flaɪt/	vnúroštátny/dlhý/ mezinárodný let
enthusiasm	/ɪnˈθjuːzɪæzəm/	nadšenie
enthusiast	/ɪnˈθjuːzɪæst/	nadšenec
enthusiastic	/ɪnˈθjuːzɪˈæstɪk/	nadšený
environment	/ɪnˈvaɪrənmənt/	životné prostredie
environmental	/ɪnˌvaɪrənˈmentl/	ekologický
environmentalist	/ɪnˌvaɪrənˈmentləst/	ekológ
expert (n; adj)	/'ekspɜːt/	odborník, odborný
expertise	/'ekspɜːˈtiːz/	odbornosť
fertiliser	/'fɜːtɪˌlaɪzə/	hnojivo
fish pedicure	/'fɪʃ ˌpedɪkjʊə/	pedikúra rybičkami
go missing	/'gəʊ 'mɪsɪŋ/	stratiť sa
go mouldy/rotten	/'gəʊ 'məʊldɪ/'rɒtn/	splesnivieť/pokaziť sa
go red in the face	/'gəʊ ˌred ɪn ðə 'feɪs/	sčervenat' v tvári
hips	/'hɪps/	boky
humiliated	/'hjuːˈmɪliətɪd/	ponížený
increase	/'ɪnˈkriːs/	zvýšiť
intellectual/private property	/'ɪntəˌlektʃjuəl/ˌpraɪvət 'prɒpəti/	duševné/súkromné vlastníctvo
likely	/'laɪkli/	pravdepodobný
loss of feeling	/'lɒs əv 'fiːlɪŋ/	strata citu
lost property	/'lɒst 'prɒpəti/	straty a nálezy
major/root/common cause	/'meɪdʒə/ˌruːt/ˌkɒmən 'kɔːz/	hlavná/pôvodná/častá príčina
member of staff	/'membə əv 'stɑːf/	člen personálu
offended	/'ɒfendəd/	urazený
on behalf of sb	/'ɒn bɪˈhɑːf əv ˌsʌmbədɪ/	v niekoho mene
opt for sth	/'ɒpt fə ˌsʌmθɪŋ/	zvoliť niečo
perfect	/'pɜːfɪkt/	dokonalý
perfection	/'pəˈfekʃən/	dokonalosť

perfectionist	/pə'fɛkjənəst/	perfekcionista
personal belongings	/,pɜ:sənəl br'ɒŋɪŋz/	osobné veci
pesticide	/'pestɪsaɪd/	pesticídy
productive	/prə'dʌktɪv/	výkonný
rebellious	/'rɪ'beljəs/	vzdorovitý
recent	/'ri:sənt/	nedávny
risky	/'rɪski/	riskantný
security alarm	/sɪ'kjʊərəti ə'la:m/	bezpečnostný alarm
security guard	/sɪ'kjʊərəti gɑ:d/	bezpečnostná stáž
stolen goods	/'stəʊlən 'gʊdz/	ukradnutý tovar
stroke	/'strəʊk/	úder
succeed in doing sth	/sək,sɪ:d ɪn 'du:ɪŋ ,sʌmθɪŋ/	byť v niečom úspešný
threaten	/'θreɪn/	vyhrážať sa, ohrozovať
to make matters worse	/tə ,meɪk ,mætəz 'wɜ:s/	aby ešte toho nebolo málo; čo je ešte horšie
tongue piercing	/'tʌŋ 'piəriŋ/	piercing v jazyku
tradition	/'trə'dɪʃən/	tradícia
traditional	/'trə'dɪʃənəl/	tradičný
traditionalist	/'trə'dɪʃənəlɪst/	tradicionalista
trendsetter	/'trend,setə/	priekopník
waist	/'weɪst/	pás
wardrobe	/'wɜ:drəʊb/	šatníková skriňa, šatník

UNIT 5 – THE WORLD AT YOUR FEET

Jobs / Povolania

accountant	/ə'kaʊntənt/	účtovník
beautician	/bju:'tʃɪən/	kozmetička
caretaker	/'keə'teɪkə/	správca, domovník, školník
civil servant	/,sɪvəl 'sɜ:vənt/	štátny úradník
detective	/dɪ'tektɪv/	detektív
lifestyle photographer	/'laɪfstɑɪl fə'tɒgrəfə/	fotograf každodenného života
official ambassador	/ə,fɪʃəl æm'bæsədə/	oficiálny veľvyslanec
park ranger	/pɑ:k ,reɪndʒə/	strážca parku
wind turbine technician	/wɪnd ,tɜ:bajn tek,nɪʃən/	technik veterných turbín

Career / Kariéra

accept a post	/ək,sept ə 'pəʊst/	prijat' miesto
application	/,æplɪ'keɪʃən/	žiadosť, prihláška
apply for something	/ə'plɑɪ fə ,sʌmθɪŋ/	uchádzať sa o niečo
available	/ə'veɪləbəl/	dostupný
be in charge of sth	/bi ɪn 'tʃɑ:dʒ əv ,sʌmθɪŋ/	viest' niečo
be responsible for sth	/bi rɪ'spɒnsəbəl fə ,sʌmθɪŋ/	byť za niečo zodpovedný
candidate	/'kændɪdət/	kandidát
career prospects/options	/kə'riə ,prɒspekts/,ɒpʃənz/	kariérne vyhliadky
colleague	/'kɒli:g/	kolega
commute to work	/kə,mju:t tə 'wɜ:k/	dochádzať do práce
contract	/'kɒntrækt/	zmluva
create a vacancy/	/'kri:ət ə 'veɪkənsi/	vytvoriť voľné pracovné
vacant post	,veɪkənt 'pəʊst/	miesto
dedicate yourself to sth	/'dedəkeɪt jə,self tə ,sʌmθɪŋ/	venovať sa niečomu
degree	/dɪ'ɡri:/	titul
dismiss	/dɪs'mɪs/	prepustiť
do an apprenticeship	/,du: ən ə'prentəsɪʃp/	byť na praxi
duties	/dju:tɪz/	povinnosti
employ/hire	/'ɪm'plɔɪ/'haɪə/	zamestnať
employee	/'ɪm'plɔɪi:/	zamestnanec
employer	/'ɪm'plɔɪə/	zamestnávateľ
experience of restaurant work	/'ɪk,sprɪəriəns əv 'restərɒnt wɜ:k/	skúsenosti s prácou v reštaurácii
expire	/'ɪk'spaɪə/	vypრაšať
express interest in sth	/'ɪk,sprez 'ɪntrest ɪn ,sʌmθɪŋ/	vyjadriť záujem o niečo
concern about sth	/'kɒn'sɜ:n ə,baut ,sʌmθɪŋ/	vyjadriť obavu o niečo

fill a vacancy/vacant post	/fɪl ə 'veɪkənsi/,veɪkənt 'pəʊst/	obsadiť voľnú pracovnú pozíciu
find employment	/,faɪnd ɪm'plɔɪmənt/	nájsť prácu
gain skills/qualifications	/,geɪn 'skɪlz/,kwɒlɪfɪ'keɪʃənz/	získať zručnosti/kvalifikáciu
graduate	/'grædʒuət/	absolvent
interpersonal skills	/,ɪntə,pɜːsənəl 'skɪlz/	interpersonálne zručnosti
interview (n; v)	/'ɪntəvjuː/	pohovor; viesť pohovor
interviewee	/'ɪntəvjuːiː/	uchádzač na pohovore
interviewer	/'ɪntəvjuːə/	osoba ktorá vedie pohovor
involve	/'ɪn'vɒlv/	zahŕňovať
job opportunities (key/primary) responsibilities	/dʒɒb ,ɒpə'tjuːnətɪz/	pracovné príležitosti
leave a job	/(,kiː/,praɪməri) rɪ'spɒnsə'bɪlətɪz/	(klúčové/primárne) povinnosti
living expenses	/'liːv ə 'dʒɒb/	odísť z práce
living standards	/'lɪvɪŋ ɪk'spensɪz/	životné náklady
long-term future	/'lɪvɪŋ ,stændədz/	životná úroveň
medical/teaching profession/post	/'lɒŋ tɜːm 'fjuːtʃə/	dlhodobá budúcnosť
morning person	/'medɪkəl/'tiːtʃɪŋ prə'feʃən/	lekárska/učiteľská profesia/ pozícia
motivate yourself to do sth	/'mɔːnɪŋ ,pɜːsən/	ranné vtáča
motivation	/'mɔʊtəveɪt jə'self tə duː ,sʌmθɪŋ/	motivovať sa k niečomu
pay packet of perks	/'mɔʊtə'veɪʃən/	motivácia
place of work	/peɪ pækət ,əv pɜːks/	mzda benefity, pracovná výhoda
position/post	/'pleɪs əv 'wɜːk/	miesto zamestnania
prepare a shortlist of candidates	/'pə'zɪʃən/pəʊst/	pozícia
promote	/'prɪ'peə ə 'ʃɔːt,lɪst əv 'kændɪdeɪts/	pripraviť užší zoznam kandidátov
recruit (n; v)	/'prə'məʊt/	povýšiť
recruitment	/'rɪ'kruːt/	najať; nováčik v zamestnaní
reference	/'rɪ'kruːtmənt/	nábor
relevant	/'refərəns/	referencia, odporúčanie
replace	/'reləvənt/	relevantný, dôležitý
require	/'rɪ'pleɪs/	nahradiť
requirements	/'rɪ'kwəɪə/	vyžadovať
retail	/'rɪ'kwəɪəmənts/	požiadavky
retain sb as...	/'riːteɪl/	maloobchod
retire	/'rɪ'teɪn ,sʌmbɒdi əz.../	nechať si niekoho ako...
review (n; v)	/'rɪ'taɪə/	odísť do dôchodku
	/'rɪ'vjʊː/	posudzovať; recenzia, hodnotenie

reviewer	/rɪˈvjuːə/	recenzent, kritik
(rigorous) application/ selection process	/ˌ(rɪgərəs) ˌæplɪˈkeɪʃən/	(prísny) prijímacie/výberové konanie
run a competition	/ˌrʌn ə ˌkɒmpəˈtɪʃən/	vypísať konkurz
salary	/ˈsæləri/	plat
sense of achievement	/ˌsens əv əˈtʃiːvmənt/	pocit úspechu
sense of adventure	/ˌsens əv ədˈventʃə/	pocit dobrodružstva
stable profession	/ˌsteɪbəl prəˈfeʃən/	stabilná profesia
(successful) applicant	/ˌ(səkˌsesfəl) ˈæplɪkənt/	(úspešný) uchádzač
suit your qualifications	/ˌsuːt jə ˌkwɒlɪfɪˈkeɪʃənz/	odpovedať/vyhovovať tvojej kvalifikácii
target the youth market/ the college sector	/ˌtɑːɡet ðə ˈjuːθ ˌmɑːkət/	zamerať sa na mladých ľudí/ univerzitných študentov
terms and conditions	ðə ˈkɒlɪdʒ ˌsektə/	zmluvné podmienky
tourism industry	/ˌtʊəɪzəm ɪndʌstri/	turistický priemysel
training	/ˈtreɪnɪŋ/	školenie
unemployment	/ˌʌnɪmˈplɔɪmənt/	nezamestnanosť
VIP event	/ˌviː aɪ ˈpiː ɪˌvent/	akcia pre VIP
weaknesses	/ˈwiːknəsɪz/	slabé stránky
work freelance	/ˌwɜːk ˈfriːlɑːns/	pracovať na voľnej nohe
work from home	/ˌwɜːk frəm ˈhəʊm/	pracovať z domova
workforce	/ˈwɜːkfoːs/	pracovná sila
working hours	/ˈwɜːkɪŋ ˌaʊəz/	pracovná doba

Adjectives / Prídavné mená

challenging/demanding	/ˈtʃæləndʒɪŋ/dɪˈmɑːndɪŋ/	náročný
fulfilling/rewarding	/fʊlˈfɪlɪŋ/rɪˈwɔːdɪŋ/	naplňujúci/uspokojujúci
high-powered	/ˌhaɪ ˈpaʊəd/	zodpovedný, dôležitý
lucrative/well-paid	/ˈluːkrətɪv/wel ˈpeɪd/	dobře platený
monotonous/tedious	/məˈnɒtənəs/ˈtiːdiəs/	monotónny/nudný
part-time	/ˌpɑːt ˈtaɪm/	na čiastočný úväzok
poorly-paid	/ˌpɔːli ˈpeɪd/	zle platený
secure/stable	/sɪˈkjʊə/ˈsteɪbəl/	istý/stabilný
unsatisfying	/ʌnˈsætɪsfɑɪɪŋ/	neuspokojujúci

University courses / Vysokoškolské štúdium

Accountancy	/əˈkaʊntənsɪ/	účtovníctvo
Architecture	/ˈɑːkətɛktʃə/	architektúra
Business studies/ Management	/ˈbɪznəs ˌstʌdɪz/	obchod/manažment
Economics	/ˌekəˈnɒmɪks/	ekonómia

Engineering	/,ɛndʒə'niəriŋ/	strojárstvo
Law	/lɔ:/	právo
Medicine	/'medsən/	medicína
Nursing	/'nɜ:sɪŋ/	ošetrovateľstvo
Philosophy	/'fɛ'lɒsəfi/	filozofia
Primary School Teaching	/'praɪməri sku:l ,ti:tʃɪŋ/	učiteľstvo na 1. stupni ZŠ

Gender roles, family issues / Rodové úlohy, rodinné problémy

abandon	/ə'bændən/	opustiť
be engaged in sth	/bi ɪn'geɪdʒd ɪn ,sʌmθɪŋ/	byť v niečom zapojený
childcare/child-rearing duties	/'tʃaɪldkeə/'tʃaɪld ,riəriŋ ,dju:tɪz/	povinnosti pri výchove detí
disagreement	/'dɪsə'gri:mənt/	hádky/spor/nesúhlas
do the housework/ domestic work/ domestic duties/ household chores/ household tasks	/'du: ðə 'haʊswɜ:k/ ðə'mestɪk wɜ:k/ ðə'mestɪk 'dju:tɪz/ 'haʊshəʊld tʃɔ:z/ 'haʊshəʊld tɑ:sks/	robiť domáce práce
dual-income/two-income family	/'dju:əl ,ɪŋkʌm/,tu: ,ɪŋkʌm 'fæməli/	rodina s dvoma príjmami
family counselling	/'fæməli 'kaʊnsəlɪŋ/	rodinná terapia/ poradenstvo
fund	/'fʌnd/	financovať
homemaker	/'həʊm,meɪkə/	žena/muž v domácnosti
neglect	/'nɪ'glekt/	zanedbávať
overworked	/'əʊvə'wɜ:kt/	prepracovaný
primary breadwinner	/'praɪməri 'bred,wɪnə/	hlavný živel' rodiny
privacy	/'prɪvəsi/	súkromie
put pressure on sb	/'pʊt 'preʃə ɒn ,sʌmbɒdi/	vyvinúť tlak na niekoho
quarrel	/'kwɒrəl/	hádať sa
reject sb's demands	/'rɪ,dʒekt ,sʌmbɒdɪz dɪ'mɑ:ndz/	odmietnuť niekoho požiadavky
relax the house rules/ household rules	/'rɪ,læks ðə ,haʊs 'ru:lz/ ,haʊshəʊld 'ru:lz/	uvoľniť domáce pravidlá
run late	/'rʌn 'leɪt/	mať meškanie
run the home	/'rʌn ðə 'həʊm/	viest domácnosť
sacrifice	/'sækrɪfəsɪz/	obet'/obeta/obetovať
siblings	/'sɪblɪŋz/	súrodenci
socioeconomic background	/'səʊsɪəʊekə,nɒmɪk 'bækgraʊnd/	socioekonomické prostredie/pozadie
spoilt brat	/'spɔɪlt 'bræt/	rozmaznaný spratek

take sb/sth to court/sue sb (for sth)

/,teɪk ,sʌmbɒdi/,sʌmθɪŋ tə 'kɔ:t/'sju: ,sʌmbɒdi (fə ,sʌmθɪŋ)/

súdiť sa s niekým/žalovať niekoho (kvôli niečomu)

turn (18)

/,tɜ:n (eɪ'ti:n)/

dosiahnúť (18) rokov

Statistics / Štatistika

average

/'ævərɪdʒ/

priemerný

be unchanged/remain constant

/,bi ʌn'tʃeɪndʒd/ri,meɪn 'kɒnstənt/

zostať bez zmeny

gradual decline in/ drop in the number of

/,grædʒuəl dɪ'klaɪn ɪn/ ,drɒp ɪn ðə 'nʌmbə əv/

postupné zníženie počtu niečoho

marked increase/ sharp rise in sth

/,mɑ:kt ɪn'kri:s/ ,ʃɑ:p 'raɪz ɪn ,sʌmθɪŋ/

výrazný/strmý nárast niečoho

recent figures

/,ri:sənt 'fɪgəz/

najnovšie údaje

sharp drop in/rapid decline in sth

/,ʃɑ:p 'drɒp ɪn/,ræpəd dɪ'klaɪn ɪn ,sʌmθɪŋ/

strmý/rýchly pokles niečoho

steady rise in/growing number of sth

/,stedi 'raɪz ɪn/,grəʊɪŋ 'nʌmbə əv ,sʌmθɪŋ/

stály rast v niečom/rastúci počet niečoho

Phrasal verbs / Frázové slovesá

carry out (a study)

/,kæri 'aʊt (ə 'stʌdi)/

uskutočniť, realizovať (vypracovať štúdiu)

come across as (polite)

/,kʌm ə'krɒs əz (pə'laɪt)/

urobiť dojem (zdvorilého človeka)

cut out

/,kʌt 'aʊt/

prestať s niečím/prestať fungovať/vyradiť

deal with

/dɪəl wɪð/

riešiť/zaoberať sa s niečím

draw up (a list)

/,drɔ: 'ʌp (ə 'lɪst)/

zostaviť (zoznam)

embark on (household tasks)

/ɪm'bɑ:k ɒn ('hɑʊs,həʊld tɑ:sks)/

pustiť sa do (domácich prác)

fall out

/,fɔ:l 'aʊt/

pohádať sa

get away with

/,get ə'weɪ wɪð/

vyviaznúť z

get on

/,get 'ɒn/

vychádzať, mať dobrý vzťah, pokračovať

get out of

/,get 'aʊt əv/

dostať sa z

give in

/,gɪv 'ɪn/

vzdať sa, ustúpiť

hang on

/,hæŋ 'ɒn/

vydržať, nepovoliť

keep somebody on (as)

/,ki:p 'ɒn (æz)/

nechať si niekoho (ako)

kick/throw out

/,kɪk/,θrəʊ 'aʊt/

vykopnúť, vyraziť

lay off

/,leɪ 'ɒf/

prepustiť

lead to

/li:d tə/

viesť k

look down on	/,lʊk 'daʊn ɒn/	dívať sa na niekoho zhora/ zazrieť
look up to	/,lʊk 'ʌp tə/	vzhladať k, hľadieť s úctou
make up	/,meɪk 'ʌp/	vymyslieť si
make up for	/,meɪk 'ʌp fə/	vynahradiť
pick up (new skills)	/,pɪk 'ʌp (nju: skɪlz)/	osvojiť si (nové zručnosti)
put off	/,pʊt 'ɒf/	odkladať na neskôr
step down (from a job)	/,step 'daʊn (frɒm ə dʒɒb)/	odstúpiť (z pozície)
take off	/,teɪk 'ɒf/	vzlietť sa, vzlietnuť
take on	/,teɪk 'ɒn/	prevziať, prijať
take in	/,teɪk 'ɪn/	pochopiť/brať do úvahy
take up (a post)	/,teɪk 'ʌp (ə pəʊst)/	obsadiť (pozíciu)
try out	/,traɪ 'aʊt/	vyskúšať
turn down	/,tɜ:n 'daʊn/	odmietnuť/stlmiť
work (things) out	/,wɜ:k (θɪŋz) 'aʊt/	vyriešiť (niečo)

Other / Iné

at dawn	/,ət 'do:n/	za svitania, nadržanom
at last	/,ət 'lɑ:st/	konečne
at once	/,ət 'wʌns/	okamžite
at present	/,ət 'prezənt/	v súčasnosti
at risk	/,ət 'rɪsk/	v ohrození
attract	/ə'trækt/	prťahovať
be immersed in sth	/bi ɪ'mɜ:stɪn ɪn ,sɪmθɪŋ/	byť do niečoho ponorený
be short of money	/bi ʃɔ:t əv 'mʌni/	mať nedostatok peňazí
benefit (n, v)	/'benəfɪt/	prospech, mať z niečoho prospech
blame	/bleɪm/	viniť
campaign	/kæm'peɪn/	kampaň
campaigner	/kæm'peɪnə/	účastník kampane
collective responsibility	/kə'lektɪv ɪ'spɒnsə'bɪlətɪ/	kolektívna zodpovednosť
congratulate	/kən'grætjʊleɪt/	gratulovať
consequently/ in consequence/ as a consequence	/kɒnsɪkwəntli/ ɪn 'kɒnsɪkwəns/ əz ə 'kɒnsɪkwəns/	následne/v dôsledku
dull	/dʌl/	nudný
fortunate	/fɔ:tʃənət/	šťastný (majúci šťastie), priaznivý
indigenous culture	/ɪn,dɪdʒɪnəs 'kʌltʃə/	domorodá kultúra
memoir	/memwɑ:z/	monografia
miserable	/mɪzərəbəl/	mizerný, nešťastný

object	/əb'dʒekt/	namietat
outcome	/aʊtkʌm/	výsledok
persuade	/pə'sweɪd/	presvedčiť
phenomenon	/fə'nɒmɪnən/	jav, fenomén
provide reassurance	/prə'vaɪd ˌri:ə'ʃʊ:rəns/	poskytnúť uistenie
stimulating	/stɪmjʊleɪtɪŋ/	stimulujúci, podnetný
tough	/tʌf/	tvrdý
warn	/wɔ:n/	varovať
well-off	/ˌwel 'ɒf/	bohatý

UNIT 6 – TRUE OR FALSE

Appearance / Vzhľad

acne	/ˈækni/	akné
bags under the eyes	/bægz ˌʌndə ði aɪz/	kruhy pod očami
bleach/dye your hair	/ˌbli:tʃ/,daɪ jə 'heə/	odfarbiť/nafarbiť si vlasy
(blue-/hazel-/wide-)eyed	/(.blu:/.heɪzəl/,waɪd) 'aɪd/	s modrými/orieškovými/ veľkými očami
change your hairstyle	/tʃeɪndʒ jə 'heəstaɪl/	zmeniť účes
colour-change contact lenses	/ˌkʌlə tʃeɪndʒ 'kɒntækt ,lenzɪz/	farebné kontaktné šošovky
features	/fi:tʃəz/	črta, rys
fine lines	/faɪn 'laɪnz/	jemné vrásky
furrowed brow	/ˌfʌrʊəd 'braʊ/	zvráštené čelo
greying hair	/ˌgreɪɪŋ 'heə/	šedivejúce vlasy
imperfection	/ˌɪmpə'fekʃən/	nedokonalosť
mole/beauty spot	/məʊl/'bju:ti spot/	materské znamienko/ znamienko krásy
outfit	/ˈaʊtfɪt/	odev, oblečenie na určitú príležitosť
scar	/ska:/	jazva
(pale-/olive-/dark-) skinned	/(.peɪl/,pləv/,dɑ:k) 'skɪnd/	s bledou/olivovou/tmavou pleťou
plastic surgery	/ˌplæstɪk 'sɜ:dʒəri/	plastická operácia
(thin-/round-)faced	/(.θɪn/,raʊnd) 'feɪst/	chudá/okrúhla tvár
(untidy-)looking	/(.ʌn,tɑɪdi) 'lʊkɪŋ/	neupravený
(wavy-/ginger-/grey-/ fair-)haired	/(.weɪvi/,dʒɪndʒə/,greɪ/ ,feə) 'heəd/	vlnité/ryšavé/šedivé/svetlé vlasy
wear a wig	/ˌweə ə 'wɪɡ/	nosiť parochňu
(well-/elegantly-)dressed	/(.wel/,elɪgəntli) 'drest/	(pekne/elegantne) oblečený
wrinkle-free skin	/ˌrɪŋkəl fri: 'skɪn/	pleť bez vrások
wrinkle	/rɪŋkəl/	vráska

Truth, falsehood and manipulation / Pravda, lož a manipulácia

adopt a new identity	/əˌdɒpt ə nju: aɪ'dentətɪ/	priať novú identitu
airbrushed	/eəbrʌʃt/	retušovaný (fotografia)
authentic/inauthentic	/ɔ:'θentɪk/,ɪnɔ:'θentɪk/	pravdivý/neppravdivý
authenticate	/ɔ:'θentɪkeɪt/	overiť, preukázať pravosť
be in no doubt that...	/ˌbi ɪn ˌnəʊ 'daʊt ðæt .../	nemať pochyby, že...
be taken in/be deceived	/bi ˌteɪkən 'ɪn/,bi dɪ'si:vd/	byť podvedený
believable	/bə'li:vəbəl/	uveriteľný

claim/pretend to be sb	/,kleɪm/prɪˈtend tə 'bi ,sʌmbɒdi/	tvrdiť/predstierať, že som niekto
create an illusion	/kriːeɪt ən ɪˈluːʒən/	vytvoriť ilúziu
deceive (the public)	/diːsiːv (ðə 'pʌblɪk)/	oklamať (verejnosť)
digital alteration	/,dɪdʒɪtəl ,dɪ'teəriʃən/	digitálna úprava
digitally improved	/,dɪdʒɪtəli ɪm'pruːvd/	digitálne vylepšený
discover	/dɪs'kʌvə/	objaviť
disguise	/dɪs'gaɪz/	preoblečenie, zamaskovanie
distort/hide the truth about sth	/dɪ'stɔːt/,haɪd ðə 'truːθ ə,baut ,sʌmθɪŋ/	skresliť/skryť pravdu o niečom
doctored	/dɒktəd/	sfalovaný
fake	/feɪk/	upravený (fotografia), falošný, prerobený
false identity	/,fɔːls aɪ'dentəti/	falošná identita
far-fetched	/,fɑː 'fetʃt/	pritiahnutý za vlasy, prehnaný
genuine	/ˈdʒenjuən/	pravý, skutočný
honest	/ˈɒnəst/	poctivý, uprímny
honesty	/ˈɒnəsti/	poctivosť, úprimnosť
imposter	/ɪm'pɒstə/	podvodník, vydávajúci sa za niekoho iného
in reality	/ɪn ri'æləti/	v skutočnosti
invent a story	/ɪnˌvent ə 'stɔːri/	vymyslieť si historku
liar	/'laɪə/	klamár
lie (to)	/laɪ tə/	klamať
make sb aware of sth	/,meɪk ,sʌmbɒdi ə'weə əv ,sʌmθɪŋ/	upovedomiť niekoho o niečom
manipulate the truth/ public opinion	/mæ,nɪpjəleɪt ðə 'truːθ/ ,pʌblɪk ə'pɪnjən/	manipulovať pravdou/ verejnou mienkou
misleading image	/mɪsˌliːdɪŋ 'ɪmɪdʒ/	zavádzajúci obrázok/ fotografia
mystery	/'mɪstəri/	záhada
mysterious	/'mɪstəriəs/	záhadný
objective	/əb'dʒektɪv/	objektívny
sensationalise	/sen'seɪʃənəlaɪz/	urobiť (z niečoho) senzáciu
solemn promise	/,sələm 'prɒmɪs/	záväzný sľub
solemnly promise	/,sələmli 'prɒməs/	vážne/slávnostne sľúbiť, prisahať
suspicion	/sə'spɪʃən/	podozrenie
swear under oath	/,swee ,ʌndə 'əʊθ/	prehlásiť pod prísahou, prisahať
take sth at face value	/,teɪk ,sʌmθɪŋ ət ,feɪs 'væljuː/	považovať niečo za bernú mincu

take sth out of the context	/,teɪk ˌsʌmθɪŋ 'aʊt əv 'kɒntekst/	vytrhnúť niečo z kontextu
tell lies/the truth	/,tel 'laɪz/ðə 'tru:θ/	klamať/hovoriť pravdu
trick	/trɪk/	podvod
white lie	/,waɪt 'laɪ/	nevinná lož

Personality, emotions, attitude / Osobnosť, emócie, postoj

admit one's mistake	/əd,mɪt wʌnz mə'steɪk/	priznať niečiu chybu
appear unamused	/ə,pɪə ʌnə'mju:zd/	pripadať nudne
approve	/ə'pru:v/	schváliť
become worldly-wise	/bɪ,kʌm ˌwɜ:lɪdli 'waɪz/	stať sa svetaskúseným
convinced	/kən'vɪnst/	presvedčený
embrace/hug	/ɪm'breɪs/hʌg/	objímať/objatie
express your views	/ɪk,spreɪs jə 'vju:z/	vyjadriť svoje názory
kind-hearted	/,kaɪnd 'hɑ:təd/	dobrosrdečný, láskavý
loyal	/'lɔɪəl/	verný
loyalty	/'lɔɪəlti/	vernosť
naive	/naɪ'i:v/	naivný
perfect (adj)	/'pɜ:fɪkt/	dokonalý
perfect (v)	/pə'fekt/	zdokonaľiť
perfection	/pə'fekʃən/	dokonalosť
perfectionist	/pə'fekʃənɪst/	perfekcionista
puzzled by sth	/'pʌzəld baɪ ˌsʌmθɪŋ/	zmätený niečím
reject	/'rɪ'dʒekt/	odmietnuť, zamietnuť
role model	/'rəʊl ˌmɒdl/	vzor
self-esteem	/'self ɪ'sti:m/	sebaúcta
self-image	/'self 'ɪmɪdʒ/	mienenie o sebe samom
sombre	/'sɒmbə/	vážny, pochmúrny
stony-faced	/'stəʊni 'feɪst/	s kamennou tvárou
strong belief	/'strɒŋ bæ'li:f/	silné presvedčenie, názor
stupid	/'stju:pəd/	hlúpy
stupidity	/'stju:'pɪdəti/	hlúposť
sympathetic	/'sɪmpə'tetɪk/	súcitný, podporujúci
sympathise	/'sɪmpəθaɪz/	sympatizovať, prikláňať sa k
sympathiser	/'sɪmpəθaɪzə/	stúpenec, prívrženec
sympathy	/'sɪmpəθi/	súcit, pochopený
take pride in sth	/'teɪk 'praɪd ɪn ˌsʌmθɪŋ/	byť na niečo hrdý
take responsibility (for)	/'teɪk ɪ,sɒnsə'bɪləti (fə)/	prevziať zodpovednosť (za)
take sth with a pinch of salt	/'teɪk ˌsʌmθɪŋ wɪð ə ,pɪntʃ əv 'sɔ:l/	brať niečo s rezervou
take sth for granted	/'teɪk ˌsʌmθɪŋ fɔ: 'grɑ:ntɪd/	brať niečo ako samozrejmosť

trust	/trʌst/	dôvera
trustworthy	/'trʌst,wɜ:ði/	dôveryhodný
two-faced	/'tu: 'feɪst/	pokrytecký, falošný
wise	/'waɪz/	múdry
worldly-wise	/'wɜ:ldli 'waɪz/	svetaznalý

Ethical issues / Morálne problémy

anonymity	/,ænə'nɪməti/	anonymita
anti-fur protest	/,ænti 'fɜ: ,prəʊtest/	protest proti noseniu kožušín
anti-war	/,ænti 'wɔ:/	protivojnový
authorities	/'ɔ:θɒrɪtiz/	úrady, vláda
avoid fur products	/ə'vɔɪd 'fɜ: ,prɒdʌkts/	vyhýbať sa kožušinovým výrobkom
awareness-raising campaign	/ə'weənəs ,reɪzɪŋ kæm'peɪn/	osvetová kampaň
benefit society	/,benəfɪt ðə ,sə'saɪətɪ/	dobročinná spoločnosť
benefit to society	/,benəfɪt tə ,sə'saɪətɪ/	prínos pre spoločnosť
break the law	/,breɪk ðə 'lɔ:/	porušiť zákon
drug abuse	/'drʌg ə,bju:s/	drogová závislosť
equal	/'i:kwəl/	rovný, rovnocenný
equality	/'i:kwələti/	rovnocennosť
expose unacceptable behaviour	/'ɪk,speʊz ,ʌnək,septəbəl br'heɪvjə/	odhaliť neprijateľné správanie
fair treatment	/'feə 'tri:tmənt/	spravodlivé jednanie
fairness	/'feərnəs/	spravodlivosť
freedom of speech	/'fri:dəm əv 'spi:tʃ/	sloboda prejavu
get public figures involved	/'get ,pʌblɪk 'fɪgəz ɪŋ,vɒlvd/	zapojiť verejne známe osobnosti
hunt animals for sport	/'hʌnt rəsɪzms ,æniməlz fə 'spɔ:t/	športový lov zvierat
involvement of public figures	/'ɪŋ,vɒlvmənt əv ,pʌblɪk 'fɪgəz/	zapojenie verejne známych osobností
member of the public	/'membə əv ðə 'pʌblɪk/	zástupca verejnosti
peaceful protest	/'pi:sfəl 'prəʊtest/	nenásilný, pokojný protest
petition	/'pɛ'tɪʃən/	petícia
pro-(anonymity/fairness)	/'prəʊ (,ænə'nɪməti/ 'feərnəs)/	pre (anonymitu/ spravodlivosť)
promote awareness	/'prəməʊt ə'weənəs/	širovať, zvyšovať povedomie
protest (v)	/'prə'test/	protestovať
protest march	/'prəʊtest mɑ:tʃ/	protestný pochod

public safety	/ˌpʌblɪk 'seɪfti/	verejná bezpečnosť
racism	/'reɪsɪzəm/	rasizmus
respect (v; n)	/'rɪ'spekt/	ctiť, rešpektovať; úcta, rešpekt
right to (privacy)	/'raɪt tə ('prɪvəsi)/	právo na (súkromie)
stop the practice of sth	/,stɒp ðə 'præktɪs əv ˌsʌmθɪŋ/	zastaviť nejaké postupy
test cosmetics on animals	/'test kɒzˌmetɪks ɒn 'ænɪməlz/	testovať kozmetiku na zvieratách
violence	/'vaɪələns/	násilie
wrong	/'rɒŋ/	zlý, nesprávny

Phrasal verbs / Frázové slovesá

blend into	/blend ˌɪntə/	zapadnúť, splynúť
come across	/'kʌm ə'krɒs/	naraziť (na niečo), náhodou niečo objaviť
cover up	/'kʌvə 'ʌp/	zakryť
end up	/'end 'ʌp/	skončiť
go through	/gəʊ θruː/	prejsť cez
hand out	/'hænd 'aʊt/	rozdávať
keep up (a lie)	/'ki:p 'ʌp (ə laɪ)/	pokračovať (v klamstve)
look into	/'lʊk 'ɪntə/	preskúmať
pass yourself off as sb	/'pɑ:s jə'self 'ɒf əz/	vydávať sa za niekoho
pick up	/'pɪk 'ʌp/	vyzdvihnúť (niekoho)
run away	/'rʌn ə'weɪ/	ujasť
see through	/'siː θruː/	prehliadnúť
settle in	/'setl 'ɪn/	zvyknúť si
stand for	/'stænd fə/	zastávať sa niečoho, hájiť niečo
take in	/'teɪk 'ɪn/	zahŕňať/ubytovať/pochopiť/naletieť niekomu
turn up	/'tɜ:n 'ʌp/	objaviť sa
zoom in (on)	/'zu:m 'ɪn (ɒn)/	zameriť sa (na)

Other / Iné

assumed to be dead	/ə'sjuːmd tə bi 'ded/	považovaný, prehlásený za mŕtveho
be reunited with sb clearly	/'bi ˌriːjuː'naɪtɪd wɪð ˌsʌmbɒdi/	znovu sa s niekým stretávať
conversely/in contrast	/'kɒn'vɜːsli/ɪn 'kɒntrɑːst/	evidentne, zrejme naopak
crew	/'kruː/	personál, posádka

deepen your knowledge	/,di:pən jə 'nɒlɪdʒ/	prehližiť si znalosti
distinct	/dɪ'stɪŋkt/	výrazný, odlišný
employable	/ɪm'plɔɪəbəl/	práceschopný
enigma	/ɪ'nɪgmə/	záhada
enigmatic	/,enɪg'mæɪtɪk/	záhadný
explore/examine/	/ɪk'splɔːɪg,zæməɪn/	pátrať po/skúmať/zvážiť
consider an issue	kən'sɪdə ən 'ɪʃuː/	problém
fame	/feɪm/	sláva
far-reaching	/,fɑː ˌriːtʃɪŋ 'kɒnsɪkwɛnsɪz/	diaľkosiahle dôsledky
consequences		
get in the way	/,get ɪn ðə 'weɪ/	postaviť so do cesty
grant	/grɑːnt/	poskytnúť, udeliť
have a flat tyre	/,hæv ə ˌflæt 'taɪə/	mať defekt na pneumatike
ill-advised	/,ɪl əd'vaɪzd/	neuvážení
ill-timed	/,ɪl 'taɪmd/	zle načasovaný, nevhodný
in terms of	/ɪn 'tɜːmz əv/	čo sa týka
in the public eye	/ɪn ðə ˌpʌblɪk 'aɪ/	na očiach verejnosti
lawmaker	/'lɔːmeɪkə/	zákonodarca
leadership	/'liːdʃɪp/	vedenie
light-hearted	/,laɪt 'hɑːtəd/	veselý, bezstarostný
long-lost	/,lɒŋ 'lɒst/	dávno stratený, nevidený
missing person's flyer	/,mɪsɪŋ 'pɜːsənz ˌflaɪə/	leták s informáciami o hľadanej osobe
(model) citizen	/,(mɒdl) 'sɪtəzən/	(vzorný) občan
obviously	/'ɒbvɪəslɪ/	očividne, zrejme
orphan	/'ɔːfən/	sirota
orphanage	/'ɔːfənɪdʒ/	detský domov, sirotinec
oversleep	/,əʊvə'sliːp/	zaspáť
pointless	/'pɔɪntləs/	bezpredmetný, zbytočný
pose (for)	/pəʊz (fɔː)/	pózovať (pre)
private investigator	/,praɪvət ɪn'vestɪgətə/	súkromý detektív
question a fact	/'kwɛstʃən ə fækt/	spochybníť skutočnosť, fakt
regrettably/sadly	/rɪ'gretəblɪ/'sædli/	bohužiaľ
representative	/,reprɪ'zentətɪv/	zástupca
reunion	/rɪː'juːnɪən/	opätovné stretnutie
right from the start	/,raɪt frəm ðə 'stɑːt/	od samého začiatku
satisfy people's	/,sætɪsfaɪ ˌpiːpəlz	uspokojiť ľudskú zvedavosť
curiosity	ˌkʃjʊəri'ɒsəti/	
sb's flesh and blood	/,sʌmbɒdɪz ˌfleʃ ənd 'blʌd/	vlastná krv
serve a useful purpose	/,sɜːv ə juːsfəl 'pɜːpəs/	slúžiť užitočnej veci
shot	/ʃɒt/	snímka

significant	/sɪɡ'nɪfɪkənt/	významný
sinister	/sɪnəstə/	podivný, zlovestný
streetwise	/'stri:twaɪz/	ostrieľaný, skúsený
strengthen	/'streŋθən/	posilniť
tax-free	/'tæks 'fri:/	bez dane
trauma	/'trɔ:mə/	trauma, duševný šok
unanswered question	/ʌŋ,ɑ:nsəd 'kwɛstʃən/	nezodpovedaná otázka
unattainable	/,ʌnə'teɪnəbəl/	nedosiahnuteľný
underlying message	/,ʌndə,lɑɪɪŋ 'mesɪdʒ/	skryté posolstvo
unlikely to happen	/ʌŋ,lɑɪkli tə 'hæpən/	nepravdepodobné, že sa stane
unprepared	/,ʌnpɪ'peəd/	nepripravený
viewpoint/point of view	/'vjʊ:pɔɪnt/,pɔɪnt əv 'vjʊ:/	uhol pohľadu
vital	/'vaɪtl/	vitálny
with regard to	/wɪð rɪ'gɑ:d tə/	s ohľadom na
working life	/'wɜ:kɪŋ 'laɪf/	pracovný život

UNIT 7 – LOG ON

Electronic communication / Elektronická komunikácia

access information/ knowledge	/,ækses ˌɪnfəˈmeɪʃən/ 'nɒlɪdʒ/	prístup k informáciám/ znalostiam
access to (the Internet/ online content)	/,ækses tə (ði ˈɪntənət/ ˌɒnlajn ˈkɒntent)/	prístup k (Internetu/online obsahu)
accessibility/availability	/əkˌsesəˈbɪlətɪ/əˌveɪləˈbɪlətɪ/	dostupnosť/dosažiteľnosť
adjust	/əˈdʒʌst/	upraviť, prispôbiť, zriadiť
alert (n; v)	/əˈlɜːt/	upozornenie; upozorniť
anti-virus software	/æntɪˌvaɪrəs ˈsɒft weə/	antivírusový software
application/app	/ˌæplɪˈkeɪʃən/æp/	aplikácia
attach a file	/əˈtætʃ ə ˈfaɪl/	priložiť súbor
bleep	/bliːp/	pípať
bookmark a site/ a homepage	/ˌbʊkmɑːk ə saɪt/ ə ˌhəʊmpeɪdʒ/	označiť si webovú stránku/ domovskú stránku ako obľúbenú
browse the net/a website	/ˌbraʊz ðə ˈnet/ə ˈwebsaɪt/	prezeráť si internet/webové stránky
built-in technology	/ˌbɪlt ɪn tekˈnɒlədʒi/	zabudovaná technológia
collect data	/kəˌlekt ˈdeɪtə/	zhromažďovať dáta
contribute to wikis/ forums/readers’ comments sections	/kənˌtrɪbjʊːt tə ˈwɪkɪz/ ˈfɔːrəmz/ˌriːdɜːz ˈkɒments ˈsekfənz/	prispievať na wiki/fóra/ čitateľským komentárom
control the volume	/kənˌtrəʊl ðə ˈvɒljuːm/	ovládať hlasitosť
data analysis	/ˈdeɪtə əˌnæləsɪs/	analýza dát
device	/dɪˈvaɪs/	zariadenie, prístroj
download music/e-books	/daʊnˌləʊd ˈmjuːzɪk/ˈiː bʊks/	sťahovať hudbu/e-knihy
external drive	/ɪkˌstɜːnl ˈdraɪv/	externý disk
fitness/activity app/ tracker	/ˈfɪtnəs/ækˈtɪvɪti æp/ ˌtrækə/	aplikácia zaznamenávajúca športové aktivity
follow sb (on Twitter)	/ˌfɒləʊ ˌsʌmbɒdi (ɒn ˈtwɪtə)/	sledovať niekoho (na Twitteri)
generate	/ˈdʒenəreɪt/	vytvoriť, vygenerovať
google sth	/ˈguːgəl ˌsʌmθɪŋ/	nájsť niečo na Google, “vygoogliť” niečo
handset	/ˈhændset/	slúchadlo k telefónu
hard drive	/hɑːd draɪv/	pevný disk
headset	/ˈhedset/	slúchadlo s mikrofónom
Internet connection speed	/ˌɪntənət kəˈnekʃən spiːd/	rýchlosť pripojenia k internetu
landline	/ˈlændˌlaɪn/	pevná linka

narrative camera	/,nærətɪv 'kæməərə/	kamera, ktorá automaticky vyhotovuje snímky v pravidelných časových intervaloch
on the web/on Twitter	/,ɒn ðə 'web/ɒn 'twɪtə/	na webe/na Twitteri
online platform	/,ɒnlaɪn 'plætfɔ:m/	internetová platforma
password	/'pɑ:swɜ:d/	heslo
personalised	/pɜ:sənəlaɪzd/	personalizovaný, prispôsobený
post a comment/a link	/'pəʊst ə 'kɒment/ə 'lɪŋk/	zverejniť komentár/odkaz
privacy issues	/'prɪvəsi ,ɪʃu:z/	problémy s ochranou súkromia
push a button	/'pʊʃ ə 'bʌtn/	tlačiť tlačidlo
record	/'rɪ'kɔ:d/	nahrať
remote control	/'rɪ,məʊt kən'trəʊl/	dialkové ovládanie
sat-nav (satellite navigation system)/GPS	/'sæt nəv (,sætələɪt ,nævə'geɪʃən ,sɪstəm)/ ,dʒi: pi: 'es/	satelitná navigácia/GPS
save a file/an attachment	/'seɪv ə faɪl/ən ə,tæʃmənt/	uložiť súbor/prílohu
scan somebody's profile	/'skæɪn ,sʌmbɒdiz 'prəʊfaɪl/	prehliadnúť si niekoho profil
search results	/'sɜ:tʃ rɪ,zʌlts/	výsledky vyhľadávania
sensor	/'sensə/	senzor
share a link/	/'ʃeə ə 'lɪŋk/	zdieľať odkaz/príspevok
a Facebook post	ə 'feɪsbʊk pəʊst/	na Facebooku
smart technology	/'smɑ:t tek'nɒlədʒi/	inteligentná technológia
smartphone	/'smɑ:tfəʊn/	inteligentný telefón
social media	/'səʊʃəl 'mi:diə/	sociálne médiá
software developer	/'sɒftweə dɪ,veləpə/	vývojový projektant softwaru
store	/'stɔ:/	ukladať
surf the Internet	/'sɜ:f ðɪ 'ɪntənət/	surfovať na internete
text somebody	/'tekst ,sʌmbɒdi/	napísať niekomu SMS
track	/'træk/	sledovať
transmit	/'trænz'mɪt/	preniesť
type	/'taɪp/	písať na klávesnici
unplug	/'ʌn'plʌg/	odpojiť (od elektriny)
update your status/	/'ʌp,deɪt jə 'steɪtəs/	aktualizovať svoj status/
profile	'prəʊfaɪl/	profil
upload a photo/a video	/'ʌp,ləʊd ə 'fəʊtəʊ/ə 'vɪdɪəʊ	nahrať fotku/videoklip
clip	klɪp/	
vibrate	/'vaɪ'breɪt/	vibrovať
virtual	/'vɜ:tʃʊəl/	virtuálny
voice command	/'vɔɪs kə,mɑ:nd/	hlasové ovládanie

ANGLICKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍČEK

UNIT 7

GRAMATIKA

SKÚŠKOVÉ STRATÉGIE

wearable technology /,weəɹəbəl tek'nɒlədʒi/
 www/World Wide Web /,dʌblju: dʌblju: 'dʌblju: /
 ,wɜ:l d 'waɪd web/

prenosná elektronika
 www

Health and addictions / Zdravie a závislosti

addicted to something /ə'dɪktəd tə ,sʌmθɪŋ/
 anxiety /æŋ'zi:əti/
 breathe (deeply) /,bri:ð ('di:pli)/
 circulation /,sɜ:kjə'leɪʃən/
 condition /kən'dɪʃən/
 count calories /,kaʊnt 'kæləriz/
 deprive sb of sth /dɪ'praɪv ,sʌmbɒdi
 əv ,sʌmθɪŋ/

závislý na niečom
 úzkosť
 (zhlboka) dýchať
 obeh (napr. krvný)
 stav, choroba
 počítať kalórie
 pripraviť niekoho o niečo

diabetes /,daɪə'bi:ti:z/
 drug addict /drʌg ,ædɪkt/
 excess weight /,ekses 'weɪt/
 eye strain/sore eyes /aɪ streɪn/,sɔ:r 'aɪz/

cukrovka
 narkoman
 nadváha
 namáhané/boľavé,
 zapálené oči

heart rate monitor /hɑ:t reɪt ,mɒnɪtə/
 high blood pressure /,haɪ 'blʌd ,preʃə/
 insomnia /ɪn'sɒmniə/
 joint pain /dʒɔɪnt peɪn/
 (minor) ailments /((,maɪnə) 'eɪləmənts/

monitor srdcového tepu
 vysoký krvný tlak
 nespavosť
 bolesť kĺbu
 (menšia, menej závažná)
 choroba, indispozícia

obese /əʊ'bi:s/
 obesity /əʊ'bi:sɪti/
 obsessed with something /əb'sesɪt wɪð ,sʌmθɪŋ/
 obsessive behaviour /əb'sesɪv bɪ'heɪvjə/
 overweight /,əʊvə'weɪt/
 repetitive stress injury /rɪ'petətɪv 'stres ,ɪndʒəri/

obézny
 obezita
 posadnutý niečím
 obsedantné správanie
 s nadváhou, obézny
 poškodenie z opakovaného
 namáhania

sedentary lifestyle /,sedəntəri 'laɪfstɑɪl/
 sleep disorder /sli:p dɪs'ɔ:də/
 sore elbow/wrist/thumb/
 hip /,sɔ: 'elbəʊ/'rɪst/'θʌm/
 'hɪp/
 suffer from something /'sʌfə frəm ,sʌmθɪŋ/
 surgeon /'sɜ:dʒən/
 take a (deep) breath /,teɪk ə (,di:p) 'breθ/
 weight gain /weɪt geɪn/
 withdrawal symptoms /wɪð'drɔ:əl ,sɪmptəmz/

sedavý spôsob života
 porucha spánku
 boľavý lakeť/zápästie/palec/
 bok
 trpieť niečím
 chirurg
 (zhlboka) sa nadýchnuť
 pribieranie na váhe
 abstinenčné príznaky

Science and statistics / Veda a štatistika

AD (Anno Domini)	/,ei 'di: (ænəʊ 'dɒmɪnaɪ)/	n. l. (nášho letopočtu)
advancement	/əd'vɑ:nsmənt/	pokrok, rozvoj
Arabic numerals	/,æərə'bi:k 'nju:mərəlz/	arabské číslice
arithmetic	/ə'riθmə'tɪk/	aritmetika
artificial intelligence	/,ɑ:ti,'fi:ʃəl ɪn'telɪdʒəns/	umelá inteligencia
astrology	/ə'strɒlədʒi/	astrológia
BC (Before Christ)	/,bi: 'si: (bɪfə: 'kraɪst)/	pr. n. l. (pred našim letopočtom)
breakthrough	/'breɪkθru: /	prelom
contribute to	/kən'trɪbjʊ:t tə/	prispeieť k
grow rapidly	/,grəʊ 'ræpədli/	rýchly rast
high point	/'haɪ 'pɔɪnt/	vrchol, zlatý klinec
increase/be on the rise	/ɪn'kri:s/,bi ɒn ðə 'raɪz/	zvýšiť/byť na vzostupe
increasing/decreasing number	/ɪn,kri:sɪŋ/dɪ,kri:sɪŋ 'nʌmbə/	rastúci/klesajúci počet
irregular shape	/'ɪ,regjələ 'ʃeɪp/	nepriavidelný tvar
limited/unlimited	/'lɪmɪtəd/ʌn'lɪmɪtəd/	obmedzený/neobmedzený
make a discovery	/'meɪk ə dɪs'kʌvəri/	objaviť
mathematical symbol	/mæθə,mæ'tɪkəl 'sɪmbəl/	matematický symbol
mathematician	/'mæθəmə'tɪʃən/	matematik
measure	/'meʒə/	merať
odd/even numbers	/'ɒd/,i:vən 'nʌmbəz/	nepárne/párne čísla
robotics	/'rəʊ'bɒtɪks/	robotika
scholar	/'skɒlə/	učenec, vzdelanec
sharp fall/rise (in)	/'ʃɑ:p 'fɔ:l/'raɪz (ɪn)/	strmý prepad/rast (niečoho)
technological development	/'teknə,lɒdʒɪkəl dɪ'veləpmənt/	technologický pokrok
theory of relativity	/'θɪəri əv ,relə'tɪvəti/	teória relativity
vast/enormous amount	/'vɑ:st/ɪ,nɔ:məs ə'maʊnt/	obrovské množstvo
volume	/'vɒljʊ:m/	objem

What the body does / Mimika, gestá, polohy tela

beam	/bi:m/	žiariť, usmievať sa
browse	/'braʊz/	prehliadať
cast an eye over	/'kɑ:st ən 'aɪ ,əʊvəl/	pozrieť, mrknúť na
frown	/'fraʊn/	mračíť sa
slouch	/'slautʃ/	hrbiť sa
stare at	/'steə ət/	zízať na
wander around	/'wɒndə ə'raʊnd/	blúdiť

Phrasal verbs / Frázové slovesá

bring in	/,brɪŋ 'ɪn/	zaviest
come out	/,kʌm 'aʊt/	vyjsť, byť zverejnený
consist of	/kən'sɪst əv/	skladať sa z
dash around	/,dæʃ ə'raʊnd/	uháňať sa
do without	/,du: wɪ'ðaʊt/	zaobísť sa bez
feed into	/fi:d ,ɪntə/	prúdiť do
figure out	/,fɪgə 'aʊt/	prísť na niečo
go on and on about sth	/,gəʊ ,ɒn ənd 'ɒn ə,bəʊt ,sʌmθɪŋ/	hovoríť o niečom stále dookola
have nothing on	/,hæv ,nʌθɪŋ 'ɒn/	nemať nič na pláne
kick back	/,kɪk 'bæk/	urobiť si prestávku, dať si pohov
log on	/,lɒg 'ɒn/	prihlásiť sa
talk sb into (doing) sth	/,tɔ:k ,sʌmbədi 'ɪntə (,du:ɪŋ) ,sʌmθɪŋ/	prehovoriť niekoho k niečomu
tear sb away from sth	/,tiə ,sʌmbədi ə'weɪ frəm ,sʌmθɪŋ/	odtrhnúť niekoho od niečoho
think over	/,θɪŋk 'əʊvə/	premyslieť
wind up	/,waɪnd 'ʌp/	rozčulovať sa, miast

Other / Iné

accuracy	/'ækərəsi/	správnosť, presnosť
actual	/'æktʃʊəl/	skutočný
actually	/'æktʃʊəli/	vlastne, v skutočnosti
address an issue/problem	/ə,dres ən 'ɪʃu:/'prɒbləm/	zaoberať sa problémom
alone	/ə'ləʊn/	sám
and so on	/ənd ,səʊ 'ɒn/	a tak ďalej
arise	/ə'raɪz/	nastať, vzniknúť
at somebody's disposal	/ət ,sʌmbədɪz dɪ'spəʊzəl/	niekomu k dispozícii
at the expense of sth	/ət ðɪ ɪk'spens əv ,sʌmθɪŋ/	na úkor niečoho
at your fingertips	/ət jə 'fɪŋgətɪps/	na dosah ruky
ban	/bæn/	zakázať, zákaz
beneficial	/,benə'fɪjəl/	výhodný
benefit (n)	/benəfɪt/	prospech
benefit from	/benɪfɪt frəm/	mať z niečoho prospech
biased	/'baɪəst/	zaujaty
complement	/'kɒmplɪmənt/	doplniť/doplnok
compliment	/'kɒmplɪmənt/	kompliment, pochvala
comprise	/kəm'praɪz/	zahŕňať
conscientious	/,kɒnʃɪ'enʃəs/	svedomitý, statočný

conscious	/ˈkɒnʃəs/	vedomý
constant	/ˈkɒnstənt/	neustály
constantly/at all times	/ˈkɒnstəntli/ət ɔ:l ˈtaɪmz/	neustále, stále
continual	/kənˈtɪnjuəl/	nepretržitý
continuous assessment	/kənˈtɪnjuəs əˈsesmənt/	priebežné hodnotenie
current	/ˈkʌrənt/	súčasný
currently	/ˈkʌrəntli/	v súčasnej dobe, momentálne
dependant	/drɪˈpendənt/	závislý človek, vyživovaná osoba
dependent on	/drɪˈpendənt ɒn/	závislý na
distracting	/drɪˈstræktɪŋ/	rušivý
distraction	/drɪˈstrækʃən/	vyrušenie
economic	/ˌekəˈnɒmɪk/	ekonomický
economical	/ˌekəˈnɒmɪkəl/	úsporný, šetrný
eventually	/ɪˈventʃuəli/	nakoniec
(face-to-face) socialising	/ˌ(feɪs tə ˈfeɪs) ˈsəʊʃəlaɪzɪŋ/	chodenie do spoločnosti (v reálnom živote)
focus on sth	/ˈfəʊkəs ɒn ˌsʌmθɪŋ/	sústrediť sa na niečo
focused	/ˈfəʊkəst/	sústredený
for hours on end	/fə ˌaʊəz ɒn ˈend/	nepretržite
genial	/ˈdʒiːniəl/	priateľský, srdečný
have a (bad) effect on	/ˌhæv ə (bæd) ɪˈfekt ɒn/	mať (zlý) vplyv na
help with sth	/help wɪð ˌsʌmθɪŋ/	pomoc s niečím
historic	/hɪˈstɒrɪk/	historicky významný
historical	/hɪˈstɒrɪkəl/	historický (pôvodom v minulosti)
in an instant	/ɪn ən ˈɪnstənt/	okamžite, hneď
inactivity	/ɪnækˈtɪvəti/	nečinnosť, nedostatok pohybu
include	/ɪnˈkluːd/	zahŕňať
instant	/ɪnstənt/	moment
keep/lose track of time	/ˌkiːp/ˌluːz ˌtræk əv ˈtaɪm/	mať/stratiť pojem o čase
lately	/ˈleɪtli/	v poslednej dobe
lay	/leɪ/	položiť
lead to	/liːd tə/	viesť k
lie	/laɪ/	ležať, klamať
lifespan	/ˈlaɪfspæn/	životnosť, dĺžka života
line somebody's pockets	/ˌlaɪn ˌsʌmbɒdiz ˈpɒkɪts/	zarobiť si peniaze (nečestne)
lone	/ləʊn/	jediný, sám
lonely	/ˈləʊnli/	osamelý
loose	/luːs/	voľný

occasion	/ə'keɪzən/	príležitosť (zvláštna)
on a daily/hourly basis	/ɒn ə 'deɪli/,aʊəli 'beɪsəs/	každý deň/každú hodinu (opakovane)
on purpose	/,ɒn 'pɜːpəs/	naschvál, zámerne
on time	/,ɒn 'taɪm/	na čas, presne v určený čas
opportunity	/,ɒpə'tjuːnəti/	príležitosť (k niečomu)
play a crucial/vital role in something	/,pleɪ ə ,kruːʃəl/,vaɪtl 'rəʊl ɪn ,sʌmθɪŋ/	hrať v niečom kľúčovú/zásadnú rolu
predict	/prɪ'dɪkt/	predpovedať
raise	/reɪz/	zvýšiť
rediscover	/,riːdɪ'skʌvə/	znovu nájsť
revolutionise	/,revə'lʊːʃənaɪz/	úplne zmeniť, spôsobiť prevrat
safe in the knowledge that	/,seɪf ɪn ðə 'nɒlɪdʒ ðæt/	s vedomím, že
security measures	/sɪ'kjʊərəti ,meʒəz/	bezpečnostné opatrenia
short/limited attention span	/ʃɔːt/,lɪmɪtəd ə'tenʃən spæn/	krátky/obmedzený rozsah pozornosti
stay on top of sth	/,steɪ ɒn 'tɒp əv ,sʌmθɪŋ/	mať prehľad o niečom, byť o niečom dobre informovaný
supplement	/ˈsʌpləmənt/	doplniť, rozšíriť/doplnok
the next frontier	/ðə ,nekst frʌn'tɪə/	další krok, fáza
travel light	/,trævləv 'laɪt/	cestovať naľahko
undeniable	/,ʌndɪ'naɪəbəl/	nepopierateľný
undeniably	/,ʌndɪ'naɪəbli/	nepochybné
use sth to your advantage	/juːz ,sʌmθɪŋ tə jə əd'vɑːntɪdʒ/	použiť niečo na svoj prospech
visible	/'vɪzəbəl/	viditeľný

UNIT 8 – AROUND THE GLOBE

Geographical features / Krajinné prvky

bay	/beɪ/	zátoka
cave/cavern	/keɪv/'kævən/	jaskyňa
cliff	/klɪf/	útes
coast	/kəʊst/	pobrežie
coastal region	/'kəʊstl ,ri:dʒən/	pobrežná oblasť
coastline	/'kəʊstlaɪn/	pobrežie, línia pobrežia
current	/'kʌrənt/	prúd
dam	/dæm/	priehrada
diverse landscape	/daɪ,vɜ:s 'lændskeɪp/	rozmanitá krajina
foothills	/'fʊθɪlz/	podhorie
glacier	/'glæsiə/	ľadovec
gyre/whirlpool	/'dʒaɪə/'wɜ:lpu:l/	vír
ice cap	/aɪs kæp/	(permanentná) ľadová pokrývka
(lush) forest	/(,lʌʃ) 'fɒrəst/	(bujný) les
(majestic) mountains	/(mə,dʒestɪk) 'maʊntɪnz/	(majestátne) hory
natural wonder	/,nætʃərəl 'wʌndə/	prírodný zázrak
pond	/pɒnd/	rybník
(sandy) beach	/(,sændi) 'bi:tʃ/	(piesočná) pláž
seabed	/'si:bed/	morské dno
seashore	/'si:ʃɔ:/	morské pobrežie
stream	/'stri:m/	potok, riečka
tide	/taɪd/	prílív a odliv
(vast) desert	/(,vɑ:st) 'dezət/	(rozľahlá) púšť
wave	/weɪv/	vlna

Describing location / Popis polohy

above/below the surface	/ə,bʌv/bɪ,ləʊ ðə 'sɜ:fəs/	nad/pod povrchom
cover	/'kʌvə/	pokryvať
deep in the forest	/,di:p ɪn ðə 'fɒrəst/	hlboko v lese
high in the mountains	/,haɪ ɪn ðə 'maʊntɪnz/	vysoko v horách
in the northern/southern/ eastern/western part of an island/country	/'ɪn ðə ,nɔ:ðən/,sʌðən/ i:stən/,westən pɑ:t əv ən 'aɪlənd/'kʌntri/	v severnej/južnej/východnej/ západnej časti ostrova/zeme
inland from sth	/'ɪnlənd frəm ,sʌmθɪŋ/	smerom do vnútrozemia od niečoho
lie	/laɪ/	ležať, klamať
mainland	/'meɪnlənd/	pevnina

off the coast	/,ɒf ðə 'kəʊst/	blízko pobrežia
on the (east/west) coast (of Australia)	/ɒn ðə (i:st/west) ,kəʊst (əv ɒ'streɪliə)/	na (východnom/západnom) pobreží (Austrálie)
surrounded by sth	/sə'reʊndɪd baɪ ,sʌmθɪŋ/	obklopený niečím
to the north/south/east/west of sth	/tə ðə 'nɔ:θ/'sauθ/'i:st/ 'west əv ,sʌmθɪŋ/	na sever/juh/východ/západ od niečoho
underground	/'ʌndəgraʊnd/	podzemie

Animals / Zvieratá

camel	/'kæməl/	čava
chimpanzee	/'tʃɪmpæn'zi:/	šimpanz
domestic/farm/ wild animal	/də'mestɪk/,fɑ:m/ ,waɪld 'æənəməl/	domáce/hospodárske/ divé zvieratá
jellyfish	/'dʒelɪfɪʃ/	medúza
lizard	/'lɪzəd/	jašterica
(marine) mammal	/(mə,'ri:n) 'mæməl/	(morský) cicavec
owl	/aʊl/	sova
rabbit	/'ræbɪt/	králik
(sea) creature	/('si:) ,kri:tʃə/	(morský) tvor
seabird	/'si:bɜ:d/	morský vták
sea lion	/'si: ,laɪən/	mrož
sheep	/ʃi:p/	ovca
turtle	/'tɜ:tl/	korytnačka
whale	/weɪl/	veľryba

Describing animals / Popis zvierat

adorable/loveable	/ə'dɔ:rəbl/'lʌvəbl/	rozkošný/roztomilý
aggressive towards sb/sth	/ə'gresɪv tə,wɔ:dz ,sʌmbɒdi/	agresívny voči niekomu/ niečomu
agile	/ædʒaɪl/	svižný, čulý
be competitive against sb	/bi kəm'petətɪv ə,genst ,sʌmbɒdi/	súťažiť s niekým, konkurovať si s niekým
behaviour	/bi'heɪvjə/	správanie
childhood/adolescence	/'tʃaɪldhʊd/,ædə'lesəns/	detstvo/dospievanie
develop powerful bonds	/dɪ'veləp ,paʊəfəl 'bɒndz/	vyvinúť silné väzby
do well in intelligence tests	/du: ,wel ɪn ɪn'telədʒəns tests/	vynikať v testoch inteligencie
domesticate	/də'mestikeɪt/	skrotiť
(extremely) violent	/(ɪk,stri:mli) 'vaɪələnt/	(extrémne) násilný
evolve	/'ɪvɒlv/	rozvinúť sa
follow the crowd	/'fɒləʊ ðə 'kraʊd/	ísť s davom

food chain	/fu:d tʃeɪn/	potravinový reťazec
form (stable)	/fɔ:m (,steɪbəl)	vytvárať (stále) komunity
communities	kə'mju:nətɪz/	
gentle	/'dʒentl/	mierny
graceful	/'greɪsfəl/	ladný, elegantný
in the wild	/'ɪn ðə 'waɪld/	v divočine
independent (of sb/sth)	/'ɪndə'pendənt (əv ,sʌmbədi/ ,sʌmθɪŋ)/	nezávislý (na niekom/ niečom)
(living) species	/(,lɪvɪŋ) 'spi:ʃi:z/	(žijúci) druh
lay eggs	/'leɪ 'egz/	klásť vajička
male/female	/'meɪl/'fi:meɪl/	samec/samica
natural habitat	/'nætʃərəl 'hæbətæt/	prírodné prostredie
nesting area	/'nestɪŋ ,eəriə/	oblasť hniezdenia
playful	/'pleɪfəl/	hravý
prey	/'preɪ/	korist
rival gang	/'raɪvəl 'gæŋ/	konkurenčná skupina
rookery	/'ru:kəri/	havranie hniezda
sea life	/'si: laɪf/	morský život
social	/'səʊʃəl/	spoločenský
social relationships	/'səʊʃəl ri'leɪʃənʃɪps/	sociálne vzťahy
stupid	/'stju:pəd/	hlúpy
tame	/'teɪm/	krotký
undervalued	/'ʌndə'vælju:d/	podcenený
useful to society	/'ju:sfəl tə sə'saɪətɪ/	užitočný pre spoločnosť
wise	/'waɪz/	múdry, rozumný

Environmental problems and protection /

Problémy a ochrana životného prostredia

acid rain	/'æsɪd 'reɪn/	kyslý dážď
(air) pollution	/('eə) pə'lu:ʃən/	znečistenie (vzduchu)
atmosphere	/'ætməsfiə/	atmosféra
average temperature	/'ævərɪdʒ 'tempərətʃə/	priemerná teplota
behave responsibly	/'bi:heɪv rɪ'spɒnsəbli/	správať sa zodpovedne
carbon dioxide	/'kɑ:bən daɪ'ɒksaɪd/	oxid uhličitý
carbon emissions	/'kɑ:bən ɪ'mɪʃənz/	emisia uhlíka
climate change	/'klaɪmət tʃeɪndʒ/	klimatická zmena
consume	/'kɒn'sju:m/	konzumovať
contaminant	/'kɒn'tæmɪnənt/	znečisťujúca látka
drift	/'drɪft/	nechať sa unášať prúdom
dump unwanted rubbish	/'dʌmp ʌn'wɒntəd 'rʌbɪʃ/	vyhodiť smeti

ANGLICKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍČEK

environmental group	/ɪnˌvaɪrən'mentl gru:p/	skupina ochranárov životného prostredia
environmental impact	/ɪnˌvaɪrən'mentl 'ɪmpækt/	vplyv na životné prostredie
environmentalist	/ɪnˌvaɪrən'mentəlɪst/	ekológ
erosion	/ɪ'rəʊzən/	erózia
establish national parks	/ɪˌstæbɪʃ ,næʃənəl 'pɑ:ks/	zakladať národné parky
extract	/ɪk'strækt/	ťažiť
floating barrier	/ˌfləʊtɪŋ 'bæriə/	plávajúca zábrana
fossil fuel	/'fɒsəl ˌfju:əl/	fosílna palivo
fresh water	/'fref 'wɔ:tə/	sladká voda
funding	/'fʌndɪŋ/	financovanie
garbage patch	/'gɑ:bidʒ pætʃ/	odpadková škvrna
gas	/gæs/	plyn
global warming	/ˌglɒbəl 'wɔ:mɪŋ/	globálne otepľovanie
hazard	/'hæzəd/	riziko, nebezpečie
industrial/non- biodegradable waste	/ɪnˌdʌstriəl/nɒn ˌbaɪəʊdɪˌɡreɪdəbəl 'weɪst/	priemyselný/biologický nerozložiteľný odpad
industrialisation	/ɪnˌdʌstriəlɪz'eɪʃən/	industrializácia
(local/marine) wildlife	/(ˌlɒkəl/məˌri:n) 'waɪldlaɪf/	(miestna/morská) divoká príroda
make efforts	/ˌmeɪk 'efəts/	snažiť sa
melt	/melt/	topiť sa
(negative) impact	/(ˌnegətɪv) 'ɪmpækt/	(negatívny) dopad
nutrient	/'nju:triənt/	živina
oil well	/ɔɪl wel/	ropný vrt
onshore/offshore oilfield	/ɒnʃɔ:/ɒfʃɔ: 'ɔɪlfɪ:ld/	ropné pole na pevnine/ na mori
(plastic) pollution/ pollution from sth	/(ˌplæstɪk) pəˌlu:ʃən/pəˌlu:ʃən frəm ˌsʌmθɪŋ/	znečistenie (plastom)/ znečistenie niečím
plastic waste	/'plæstɪk 'weɪst/	plastový odpad
pollutant	/pəˌlu:tənt/	znečisťujúca látka, škodlivina
pollute	/pəˌlu:t/	znečistiť
pro-nuclear	/prəʊ 'nju:kliə/	podporujúci jadrovú energiu
recycle	/'ri:'saɪkl/	recyklovať
release toxins/chemical substances	/rɪˌli:s 'tɒksɪnz/kemɪkəl 'sʌbstənsɪz/	uvoľňovať toxické/chemické látky
renewable energy	/rɪˌnju:əbəl 'enədʒi/	obnoviteľná energia
rise (by one degree Celsius)	/'raɪz (baɪ wʌn dɪˌɡri: 'selsɪəs)/	zvostup, stúpať (o jeden stupeň Celsia)
rise in sea level/rising sea level	/'raɪz ɪn 'si: ˌlevəl/'raɪzɪŋ 'si: ˌlevəl/	zvyšovanie morskej hladiny
rubbish tip/landfill	/'rʌbɪʃ tɪp/'lændfɪl/	skládka odpadu

rubbish/garbage/litter/ waste/debris	/'rʌbɪʃ/'gɑːbrɪdʒ/'lɪtə/weɪst/ 'debrɪː/	odpadky/smeti/suť
sewage	/'sjuːɪdʒ, /	splašky, odpadová voda
solution	/sə'luːʃən/	riešenie
toxic	/'tɒksɪk/	toxický
toxin	/'tɒksən/	toxín, toxická látka
(wildlife) protection	/('waɪldlaɪf) prə'tektʃən/	ochrana (voľnej prírody)

Extreme weather, natural disasters /

Extrémne počasie, prírodné katastrofy

baking/burning/scorching temperatures	/,beɪkɪŋ/,bɜːnɪŋ/,skoːtʃɪŋ 'tempərətʃəz/	extrémne vysoké/úmerné teploty
drought	/draʊt/	sucho
flood	/flʌd/	povodeň
landslide	/'lændslaɪd/	zosuv pôdy
starvation	/stɑː'veɪʃən/	hladovanie, smrť hladom

Travelling and tourism / Cestovanie a turistika

area of natural beauty around the globe	/,eəriə əv 'nætʃərəl ,bjʊːti/ ,ə,raʊnd ðə 'gləʊb/	oblasť prírodných krás okolo sveta
cross	/krɒs/	prekročiť
cultural heritage	/,kʌltʃərəl 'herətɪdʒ/	kultúrne dedičstvo
degrade	/dɪ'greɪd/	znehodnotiť
deserted/barren/ desolate wilderness	/dɪ,zɜːtəd/,bærən/ ,desələt 'wɪldənəs/	opustená/neúrodná/ pustá divočina
distant/remote/ inaccessible region	/,dɪstənt/rɪ,məʊt/ ,ɪnək,sesəbəl 'riːdʒən/	odľahlá/zapadnutá/ nepristupná oblasť
empty/bleak/ inhospitable place	/,empti/,bliːk/ ,ɪnhɒ,spɪtəbəl 'pleɪs/	vyľudnené/pochmurné/ nehostinné miesto
facilities for tourists	/fə,sɪlətɪz fə 'tʊərɪsts/	zariadenia pre turistov
goal (of the journey)	/gəʊl (əv ðə ,dʒɜːni)/	cieľ (cesty)
limit tourism	/,lɪmət 'tʊərɪzəm/	obmedziť turizmus
lose all sense of space/ time	/,luːz ɔːl sens əv 'speɪs/ 'taɪm/	stratiť všetok zmysel pre priestor/čas
navigation error	/,nævə'geɪʃən ,erə/	chyba v navigácii
path	/pɑːθ/	cestička/chodník
picturesque	/,pɪktʃə'resk/	malebný
reach your destination	/,riːtʃ jə ,destə'neɪʃən/	dosiahnuť svoj cieľ
resort	/rɪ'zɔːt/	letovisko
speedboat	/'spiːdbəʊt/	motorový čln
survive	/sə'vaɪv/	prežiť

sustainable tourism	/səˌsteɪnəbəl ˈtʊərɪzəm/	udržateľný turizmus
tough/punishing/arduous journey	/ˌtʌf/,pʌnɪʃɪŋ/,ɑːdʒuəs ˈdʒɜːni/	drsná/vyčerpávajúca/náročná cesta
tour operator	/tʊə ˌɒpəreɪtə/	sprievodca v cestovnom ruchu
tourist destination	/ˈtʊərɪst ˌdestəˈneɪʃən/	turistická destinácia, cieľ
travelling companion	/ˈtrævəlɪŋ kəmˌpænjən/	spoločník na cestách
visitor	/ˈvɪzɪtə/	návštevník

Phrasal verbs / Frázové slovesá

break up into (smaller particles)	/ˌbreɪk ˈʌp ɪntə (smɔːlə ˈpɑːtɪklz)/	rozložiť na (menšie častice)
follow around	/ˌfɒləʊ əˈraʊnd/	nasledovať, chodiť všade za niekým
go around	/ˌgəʊ əˈraʊnd/	ísť okolo
set off/set out	/ˌset ˈɒf/ˈaʊt/	vyraziť
sit around	/ˌsɪt əˈraʊnd/	posedávať
turn around and around	/ˌtɜːn əˈraʊnd ənd əˈraʊnd/	točiť sa stále dookola

Other / Iné

approval	/əˈpruːvəl/	súhlas
around/approximately	/əˈraʊnd/əˈprɒksɪmətli/	okolo, približne
challenge	/ˈtʃæləndʒ/	výzva
challenging	/ˈtʃæləndʒɪŋ/	náročný
common misconception	/ˌkɒmən ˌmɪskənˈsepʃən/	častý omyl
crystal	/ˈkrɪstl/	krištál
distance yourself from sb/sth	/ˈdɪstəns jəˌself frəm ˌsʌmbɒdi/,ˌsʌmθɪŋ/	dištancovať sa od niekoho/niečoho
food poisoning	/fuːd ˌpɔɪzənɪŋ/	otrava jedlom
geologist	/dʒɪˈɒlədʒɪst/	geológ
grown	/grəʊn/	urastený
growth	/grəʊθ/	rast, rozvoj
incomparable	/ɪnˈkɒmpərəbəl/	neporovnateľný
inherent	/ɪnˈhærənt/	neoddeliteľný, vrodenný
injured	/ˈɪndʒəd/	zranený
injury	/ˈɪndʒəri/	zranenie
mineral	/ˈmɪnərəl/	minerál
poison	/ˈpɔɪzən/	jed
poisonous	/ˈpɔɪzənəs/	jedovatý
pursue	/pəˈsjuː/	prenasledovať
rag	/ræg/	handra

ragged	/ˈræɡəd/	v potrhaných šatách
scientific research	/ˌsaɪənˌtɪfɪk rɪˈsɜːtʃ/	vedecký výskum
seed	/siːd/	semeno
take a chance	/ˌteɪk ə ˈtʃɑːns/	riskovať
thirst	/θɜːst/	smäd
thirsty	/ˈθɜːsti/	smädny
undoubtedly	/ʌnˈdaʊtɪdli/	nepochybne
unlike something	/ʌnˈlaɪk ˌsʌmθɪŋ/	na rozdiel od niečoho
vastness	/vɑːstnəs/	rozľahlosť, obrovská rozloha

0.1 Present tenses – review

Prítomný čas jednoduchý (Present Simple)

Prítomný čas jednoduchý používame, keď hovoríme o:

- pravidelných činnostiach:
*I always **drive** to work. / Do práce jazdím vždy autom.*
- stavoch a stálych situáciách:
*The chef **doesn't come** from Italy. / Šéfkuchár nepochádza z Talianska.*
- so slovesami vyjadrujúcimi pocity (*hate, like, love, atď.*), stav mysle (*believe, know, need, prefer, remember, seem, think, understand, want, atď.*) alebo zmyslové vnímanie (*feel, hear, see, atď.*):
***Do you prefer** Indian food or Chinese food? / Máš radšej indické alebo čínske jedlo?*

Prítomný čas priebehový (Present Continuous)

Prítomný čas priebehový používame, keď hovoríme o:

- dejoch, ktoré práve prebiehajú:
*Most of the guests **are sitting** on the outdoor patio at the moment. / Väčšina hostí práve sedí na vonkajšej terase.*
- dočasných situáciách:
***I'm working** at Tuco's bar during the summer break. / Cez letné prázdniny pracujem v bare u Tuca.*

Predprítomný čas jednoduchý (Present Perfect Simple)

Predprítomný čas jednoduchý používame, keď hovoríme o dejoch a situáciách, ktoré:

- skončili v minulosti, ale ich výsledok vidíme v prítomnosti (a nevieme alebo nie je podstatné, kedy sa presne stali):
***I've made** coffee. Would you like some? / Urobil/a som kávu. Dáš si trochu?*
- začali v minulosti a pokračujú až doteraz:
*How long **have** you **owned** this restaurant? / Ako dlho už vlastniš túto reštauráciu?*

Predprítomný čas priebehový (Present Perfect Continuous)

Predprítomný čas priebehový používame, keď hovoríme o:

- dejoch, ktoré začali v minulosti a pokračujú až doteraz:
*Zoe **has been sleeping** since two o'clock. / Zoe spí od druhej hodiny.*
- dejoch, ktoré trvali po nejakú dobu (a možno stále trvajú) a ich dôsledok vidíme teraz:
***I'm tired** because **I've been cleaning** the house all day. / Som unavený/á, pretože som celý deň upratoval/a dom.*

Predprítomný čas jednoduchý vs priebehový (Present Perfect Simple vs Present Perfect Continuous)

Predprítomný čas priebehový používame, keď chceme zdôrazniť priebeh deja:
*I've **been baking** biscuits all morning. / Piekol/piekla som sušienky celé dopoludnie.*

Predprítomný čas jednoduchý (Present Perfect Simple) používame, keď chceme zdôrazniť výsledok ukončeného deja:

*I've **baked** 200 biscuits. / Upiekol/upiekla som 200 sušienok.*

0.2 Past tenses – review

Minulý čas jednoduchý (Past Simple)

Minulý čas jednoduchý používame, keď hovoríme o:

- dejoch a situáciách, ktoré začali a aj skončili v minulosti, často s uvedením času:
*We **bought** this house in 2013. / Tento dom sme kúpili v roku 2013.*
- slede udalostí, ktoré sa stali jedna za druhou:
*Messi **kicked** the ball and it **flew** into the net. / Messi kopol do lopty a tá vletela do siete.*

Minulý čas priebehový (Past Continuous)

Minulý čas priebehový používame, keď hovoríme o:

- dejoch, ktoré prebiehali v určitom čase v minulosti:
*'What **were** you **doing** at eight yesterday evening?' 'I **was watching** a football game on TV.' / „Čo si robil/a včera večer o ôsmej hodine?“ „Pozeral/a som futbalový zápas v televízii.“*
- dejoch, ktorých priebeh bol prerušený iným kratším dejom (pre kratší dej používame minulý čas jednoduchý):
*When she **was skiing** down the slope, another skier **crashed** into her. / Keď išla dole po zjazdovke, iný lyžiar do nej narazil.*
- pozadie nejakej udalosti:
*On the day of the match the sun **was shining** and a light breeze **was blowing**./ V deň zápasu svietilo slnko a fúkal ľahký vánok.*

Predminulý čas jednoduchý (Past Perfect Simple)

Predminulý čas jednoduchý používame pre deje, ktoré sa stali pred konkrétnym časovým údajom alebo nejakou ďalšou konkrétnou udalosťou v minulosti (pre ktorú používame minulý čas jednoduchý):

*The party **had finished** by midnight. / Párty skončila ešte pred polnocou.*

*Owen **had scored** two goals before the coach **decided** to substitute him. /*

Owen dal dva góly ešte predtým, ako sa tréner rozhodol ho strieďať.

0.3 Conditionals • wish and if only

Podmienkové vety (Conditionals)

- Podmienkové vety nultého typu (Zero Conditional): *if/when* + prítomný čas jednoduchý, prítomný čas jednoduchý používame pre trvalo platné skutočnosti:
*If the temperature **drops** below zero, water **freezes**.* /
*Keď teplota **klesne** pod nulu, voda **zamrzá**.*
*When babies **are** hungry, they **cry**.* / *Keď sú deti hladné, plačú.*
- Podmienkové vety prvého typu (First Conditional): *if* + prítomný čas jednoduchý, *will/could/might* + infinitív používame pre deje a situácie, ktoré sa stanú v budúcnosti za určitých podmienok:
*If you **leave** a message, they'll **call** you back.* /
Ak zanecháte správu, zavolajú vám späť.
- Podmienkové vety druhého typu (Second Conditional): *if* + minulé čas jednoduchý, *would/could/might* + infinitív používame pre nepravdepodobné deje a situácie v prítomnosti alebo budúcnosti:
***Would** you **tell** him the truth if he **asked** you?* /
Povedal/a by si mu pravdu, keby sa ťa opýtal?
- Podmienkové vety tretieho typu (Third Conditional): *if* + predminulý čas, *would/could/might* + *have* + prídavné slovo minulého času používame pre deje a situácie v minulosti, ku ktorým nedošlo:
*If you **had accepted** my help, you **would have avoided** a lot of trouble.* /
*Keby si bol **prijal/a** moju pomoc, bol/a by si si **ušetril/a** veľa nepríjemností.*

wish and if only

- Väzbu *wish/if only* + minulé čas jednoduchý používame k vyjadreniu ľútosti alebo nespokojnosti so situáciou v prítomnosti:
*John **wishes** he **didn't have to** sell the house.* /
John si želá, aby ten dom nemusel predať.
***If only** I **could** help you.* / *Kiežby som ti mohol pomôcť.*
- Väzbu *wish/if only* + *would* + infinitív používame k vyjadreniu rozčúlenia nad situáciou v prítomnosti, ktorú by sme chceli zmeniť. Obvykle sa používa v situáciách, ktoré však zmeniť alebo ovplyvniť nemôžeme:
*I **wish** they'd **stop** playing loud music in the evenings.* /
Keby tak prestali púšťať hudbu večer nahlas.
***If only** you'd **come back** to me.* / *Kiežby si sa ku mne vrátil/a.*
- *Wish* a *if only* majú veľmi podobný význam, ale *if only* je dôraznejšie/silnejšie, vyjadruje hlbšiu ľútosť.
- K vyjadreniu ľútosti nad situáciou v minulosti používame *wish/if only* + predminulý čas:
***Wish** I **hadn't bought** this dress – it's awful.* /
Kiežby som si nebol/a kúpil/a tieto šaty – sú škaredé.
*It's too late now. **If only** I'd **followed** my dad's advice.* /
Už je príliš neskoro. Kiežby som sa bol/a riadil/a radami môjho otca.

0.4 Modal verbs for speculation

- Pre vyjadrenie domnienky o situácii v prítomnosti alebo budúcnosti používame modálne slovesá *must/might/may/could/might not/may not/can't* + infinitív.
- Pre vyjadrenie domnienky o situácii v minulosti používame modálne slovesá *must/might/may/could/might not/may not/can't* + *have* + prídavné sloveso minulého času.
- *Must* vyjadruje silné presvedčenie, ktoré hraničí s istotou, že niečo je alebo bola pravda:
*There **must be** something wrong with the engine. /*
S motorom určite nie je niečo v poriadku.
*She **must have made** a mistake in her calculations. /*
Musela urobiť chybu vo svojich výpočtoch.
- *Might, may* a *could* vyjadrujú možnosť, že niečo je, bude alebo bolo možné alebo pravdepodobné:
*This **might/may/could be** the article I'm looking for. /*
To by mohol byť ten článok, ktorý hľadám.
*Scientists disagree on what **might/may/could happen** to the Earth in the future. /*
Vedci sa rozchádzajú v názoroch na to, čo by sa mohlo stať na Zemi v budúcnosti.
*Life on the Earth **might/may/could have originated** from another planet. /*
Život na zemi mohol vzniknúť z inej planéty.
- *Might not* a *may not* vyjadrujú neistotu, možnosť, že niečo nie je, nebude alebo nebola pravda:
*Black holes **might not/may not exist** at all. /*
Čierne diery pravdepodobne vôbec neexistujú.
*Here are some facts you **may not/might not have heard** about. /*
Je tu niekoľko faktov, o ktorých si pravdepodobne nepočul/a.
- *Can't* vyjadruje silné presvedčenie, ktoré hraničí s istotou, že niečo nie je alebo nebola pravda:
*He **can't be** English; his accent is too strong. /*
On určite nie je Angličan; jeho prízvuk je príliš silný.
*This book **can't have been written** by a real expert. /*
Táto kniha určite nebola napísaná skutočným odborníkom.

0.5 Reported Speech

Oznamovacie vety (Statements)

K vyjadreniu toho, čo povedal niekto iný, používame často nepriamu reč (Reported Speech) so slovesami napr. **say** a **tell** a spojkou **that** (ktorú však môžeme vypustiť).

Sloveso **tell** je vždy spojené s predmetom:

'I bought a bunch of flowers for my wife.' → He **told me/said (that)** he had bought a bunch of flowers for his wife. /

„Kúpil som kyticu kvetov pre svoju ženu.“ → *„Povedal mi, že kúpil kyticu kvetov pre svoju ženu.“*

V nepriamej reči dochádza k zmenám:

- času:

Priama reč (Direct Speech)	Nepriama reč (Reported Speech)
Present Simple Rose: 'I do the shopping at weekends.'	Past Simple Rose said (that) she did the shopping at weekends.
Present Continuous Rose: 'I am doing the shopping.'	Past Continuous Rose said (that) she was doing the shopping.
Present Perfect Rose: 'I have already done the shopping.'	Past Perfect Rose said (that) she had already done the shopping.
Past Simple Rose: 'I didn't do the shopping this morning.'	Past Perfect Rose said (that) she hadn't done the shopping that morning.
Past Perfect Rose: 'I hadn't done any shopping before the party.'	Past Perfect Rose said (that) she hadn't done any shopping before the party.
can/can't Rose: 'I can't do the shopping.'	could/couldn't Rose said (that) she couldn't do the shopping.
will/won't Rose: 'I won't do the shopping on my own.'	would/wouldn't Rose said (that) she wouldn't do the shopping on her own.
be going to Rose: 'I'm going to do the shopping on Saturday.'	was/were going to Rose said (that) she was going to do the shopping on Saturday.

- príslovkových určeníach času a miesta (v závislosti od kontextu):

Priama reč (Direct Speech)	Nepriama reč (Reported Speech)
now	at that time/then
today	that day
yesterday	the day before/the previous day
two hours ago	two hours earlier/before
tomorrow	the next day/the following day
here	there

- ukazovacích, osobných, predmetových a privlastňovacích zámen (v závislosti od kontextu):

Priama reč (Direct Speech)	Nepriama reč (Reported Speech)
this/these	that/those
I/we	he/she/they
me/us	him/her/them
my	his/her
our	their

Opytovacie vety (Questions)

Nepriame otázky môžu uvádzať slovesá a väzby ako **ask**, **enquire** alebo **want to know** a dochádza v nich k takým istým zmenám ako v oznamovacích vetách (časy, zámená, príslovkové určenia času a miesta atď.). Slovosled v otázkach v nepriamej reči je taký istý ako u oznamovacích viet (podmet predchádza slovesu).

- Pri zisťovacích otázkach (Yes/No questions) v nepriamej reči používame spojky *if* alebo *whether*:
'Can I speak to the manager?' → *The customer asked if/whether he could speak to the manager. /*
„Môžem hovoriť s vedúcim?“ → *Zákazník sa pýtal, či môže hovoriť s vedúcim.*
'Do you often watch films on TV?' → *I asked her if/whether she often watched films on TV. /*
„Pozeráš často filmy v televízii?“ → *Pýtal/a som sa jej, či často pozerá filmy v televízii.*
- Pri doplňovacích otázkach (Wh- questions) v nepriamej reči je opytovacie zámeno zachované (napr. *who*, *what*, *how*, *where*, *when*):
'How many bottles of cola did you buy?' → *I asked my son how many bottles of cola he had bought. /*
„Koľko fliaš koly si kúpil?“ → *Pýtal/a som sa môjho syna, koľko fliaš koly kúpil.*
'When are you coming back?' → *Dorothy wanted to know when I was coming back. /*
„Kedy sa vrátiš?“ → *Dorothy chcela vedieť, kedy sa vrátim.*

Rozkazovacie vety (Imperatives)

Rozkazovacie vety, napr. príkazy alebo žiadosti sú v nepriamej reči uvádzané slovesami ako **ask, tell** a pod., po nich nasleduje predmet a väzba (**not**) **to + infinitív**:

'Please refund my money.' → The customer **asked** the manager **to refund** his money. /

„Prosím, vráťte mi peniaze.“ → Zákazník požiadal vedúceho, aby mu vrátil peniaze.

'Don't apply the cream more than twice a day.' → The shop assistant **advised** the customer **not to apply** the cream more than twice a day. /

„Nenanášajte krém častejšie ako dvakrát denne.“ → Predavač poradil zákazníkovi, aby nenanášal krém častejšie ako dvakrát denne.

0.6 Articles

Neurčitý člen a/an (Indefinite article a/an)

A/an používame s počítateľnými podstatnými menami v jednotnom čísle:

- keď o niečom hovoríme prvýkrát:
*There is **a** piano in the school hall. / Na chodbe školy je klavír.*
- keď hovoríme o bližšie neurčenej veci z mnohých:
*I need **a** new laptop. / Potrebujem nový laptop.*
- keď uvedieme niekoho povolanie:
*Brad is **an** actor. / Brad je herec.*
- v ustálených väzbách so slovesom have (napr. *have a chat/a walk/a sleep/a talk/a think*):
*Let's have **a** look around. / Podme sa rozhliadnúť.*
- v ustálených väzbách uvádzajúcich čas, frekvenciu, rýchlosť alebo cenu za určitú jednotku:
*twice **a** year / dvakrát ročne*
*100 miles **an** hour / 100 míľ za hodinu*
*£1.50 **a** kilo / £1.50 za kilo*

Určitý člen *the* (Definite article *the*)

The používame s počítateľnými podstatnými menami v jednotnom ako aj v množnom čísle a s nepočítateľnými podstatnými menami:

- keď hovoríme o niečom, o čom sme sa už predtým zmienili:
There is a piano in the school hall. The piano is very old. / Na chodbe školy je klavír. Ten klavír je veľmi starý.
- keď hovoríme o niečom, čo hovoriaci aj poslucháč poznajú:
Let's go to the restaurant we went to last week. / Podme do tej reštaurácie, kde sme boli minulý týždeň.
- keď hovoríme o niečom jedinečnom:
The sun sets at 7 p.m. / Slnko zapadá o siedmej hodine večer. Who is the music director of La Scala? / Kto je hudobný režisér v La Scale?
- so slovami *theatre, cinema* a *radio*:
I love going to the theatre. / Veľmi rád/rada chodím do divadla. I heard it on the radio today. / Dnes som to počul/a v rádiu.
- so slovami *morning, afternoon* a *evening* (ale nie *noon*):
Let's watch a DVD in the evening. / Podme večer pozerať DVD.
- s hudobnými nástrojmi, keď hovoríme o tom, že na ňom niekto hrá:
Jane plays the flute and the trumpet. / Jane hrá na flaute a na trúbke.
- s 3. stupňom prídavných mien:
the most famous / najznámejší
- s radovými číslovkami:
the third / tretí
- s niektorými názvami štátov (keď je názov v množnom čísle alebo obsahuje všeobecné podstatné meno):
the Netherlands / Holandsko
the United States / Spojené štáty
the United Kingdom / Spojené kráľovstvo
the Czech Republic / Česká republika
- s pohoriami, riekami, moriami, oceánmi, súostroviami a púšťami:
the Himalayas / Himaláje
the Thames / Temža
the Red Sea / Červené more
the Bahamas / Bahamské ostrovy
the Sahara / Sahara

Nulový člen (Zero article)

Člen nepoužívame:

- s nepočítateľnými podstatnými menami a s počítateľnými podstatnými menami v množnom čísle, keď hovoríme o niečom všeobecne:
Music is very important in my life. /
Hudba hrá veľmi dôležitú úlohu v mojom živote.
 Pete loves **ice cream**. / *Pete miluje zmrzlinu.*
Pop stars are often demanding and self-centered. /
Popové hviezdy sú často náročné a sebecké.
- s dennými jedlami:
 Let's have **dinner**. / *Podáme sa navečerať.*
- s názvami kontinentov, väčšinou štátov, miest (výnimka: *the Hague / Haag*), jazier, ostrovov a hôr:
Europe / Európa
Great Britain / Veľká Británia
Manchester / Manchester
Lake Superior / Horné jazero
Easter Island / Veľkonočné ostrovy
Mount Everest / Mount Everest

0.7 Comparative structures

Prídavné mená (Adjectives)

Druhý a tretí stupeň prídavných mien tvoríme nasledovne:

Prídavné mená (Adjectives)	Druhý stupeň (Comparative)	Tretí stupeň (Superlative)
Jednoslabičné young nice hot	younger nicer hotter	the youngest the nicest the hottest
Jedno- a dvojslabičné zakončené na -y pretty dry	prettier drier	the prettiest the driest
Dvoj- a viacslabičné dangerous	more dangerous	the most dangerous
Nepravidelné good bad far	better worse further	the best the worst the furthest

- *less/menej* + prídavné meno:
*Marie is **less ambitious** than Tess. / Marie je menej ambiciózna ako Tess.*
- *the least/najmenej* + prídavné meno:
*His last book was **the least interesting**. / Jeho posledná kniha bola najmenej zaujímavá.*

Príslovky (Adverbs)

Druhý a tretí stupeň prísloviak tvoríme nasledovne:

Príslovky (Adverbs)	Druhý stupeň (Comparative)	Tretí stupeň (Superlative)	
Väčšina prísloviak	quietly carefully	more quietly more carefully	the most quietly the most carefully
Príslovky identické s prídavnými menami	hard near early late fast	harder nearer earlier later faster	the hardest the nearest the earliest the latest the fastest
Nepravidelné	well badly far little a lot/much	better worse further less more	the best the worst the furthest the least the most

- *less/menej* + príslovka:
*From now on this page will be updated **less regularly**. / Od tejto chvíle táto stránka bude aktualizovaná menej pravidelne.*
- *the least/najmenej* + príslovka:
*This country is one of **the least effectively** governed countries in the world. / Táto krajina je jedna z najmenej efektívne riadených krajín sveta.*

Ďalšie väzby pre porovnávanie (Other forms of comparison)

- Pre porovnanie dvoch ľudí, vecí alebo činností môžeme použiť spojku *than*:
*The inside of the hospital is more modern **than** the outside. / Vnútorne priestory nemocnice sú modernejšie ako vonkajšie.*
*Does brown hair grow more quickly **than** blonde hair? / Rastú hnedé vlasy rýchlejšie ako blond?*
- Použiť môžeme aj väzbu (not) *as* + prídavné meno/príslovka + *as*:
*Your essay is **not as good as** mine. / Tvoja úvaha nie je taká dobrá ako moja.*

- Pre vyjadrenie malého rozdielu medzi dvoma ľuďmi, vecami alebo činnosťami môžeme pred druhým stupňom prídavného mena alebo príslovky použiť **a little/a bit/slightly**:
*Boys are **a bit more likely** than girls to be born early. / Chlapci sa s trochu väčšou pravdepodobnosťou narodia predčasne ako dievčatá. The event was received **slightly more positively** than the previous one. / Udalosť bola prijatá o niečo pozitívnejšie ako tá predchádzajúca.*
- Pre vyjadrenie veľkého rozdielu môžeme pred druhým stupňom prídavného mena alebo príslovky použiť **a bit/far/much/a lot**:
*We're going to need a **much more powerful** telescope. / Budeme potrebovať omnoho výkonnejší ďalekohľad. The new system works **far better** than everyone expected. / Nový systém funguje ďaleko lepšie ako to všetci predpokladali.*
- Keď chceme vyjadriť, že máme niečoho nedostatok, používame väzbu **not + prídavné meno/príslovka + enough**. Keď chceme vyjadriť, že máme niečoho príliš, používame väzbu **too + prídavné meno/príslovka**.
*The new version of this video game is still **not realistic enough**. / Nová verzia tejto videohry ešte stále nie je dosť realistická. I didn't play **well enough** to win. / Nehral/a som dosť dobre, aby som vyhral/a. The survivors were **too exhausted** to answer any questions. / Tí, ktorí prežili, boli príliš vyčerpaní, aby odpovedali na akékoľvek otázky. We left the hotel **too early** to have breakfast there. / Odišli sme z hotela príliš skoro na to, aby sme tam mohli raňajkovať.*
- Pre vyjadrenie dvoch súvisiacich zmien rovnakého rozsahu, kde jedna vedie k druhej, používame väzbu **the + druhý stupeň, the + druhý stupeň**.
***The sooner** you get here, **the better**. / Čím skôr sa tam dostaneš, tým lepšie. **The harder** I try, **the worse** the situation becomes. / Čím viac sa snažím, tým je horšia situácia.*

0.8 The Passive; have something done

Trpný rod (The Passive)

- Trpný rod používame, keď samotný dej je dôležitejší ako jeho pôvodca:
*The presidential election **will be held** in July. / Prezidentské voľby sa budú konať v júli.*
- Keď chceme doplniť informáciu o pôvodcovi deja, použijeme predložku **by**:
*The telephone **was invented** in 1876 **by** Alexander Graham Bell. / Telefón bol vynájdený v roku 1876 Alexandrom Grahamom Bellom.*
- Trpný rod tvoríme pomocou správneho tvaru slovesa **be** a prídavného minulého významového slovesa:

Present Simple	Coffee <i>is grown</i> and <i>exported</i> by over fifty developing countries.
Present Continuous	The report <i>is still being examined</i> .
Past Simple	When <i>was</i> the Willis Tower <i>built</i> ?
Past Continuous	At 11 p.m. the suspect <i>was still being questioned</i> .
Present Perfect	A new community centre <i>has just been opened</i> in my town.
Past Perfect	I found out that my application <i>had been accepted</i> .
<i>will</i>	Over 1 000 companies <i>will be affected</i> by the new regulations.

have something done

Pre vyjadrenie toho, že za nás/pre nás niečo urobí/urobil niekto iný (obvykle odborník alebo dodávateľ), používame väzbu *have + predmet + prídavné minulé*. Porovnajte tieto dve vety:

*After the burglary the Jacksons **changed** their locks. /*

Po lúpeži Jacksonovci vymenili zámky. (Vymenili ich sami.)

*After the burglary the Jacksons **had their locks changed**. /*

Po lúpeži Jacksonovci nechali vymeniť zámky. (Najali si na to zámočníka.)

Present Simple	We <i>have</i> the office <i>cleaned</i> twice a week.
Present Continuous	Why <i>are</i> you <i>having</i> your windows <i>replaced</i> ?
Past Simple	We <i>had</i> all the installations <i>checked</i> .
Past Continuous	Last year in June my neighbours <i>were having</i> their house <i>painted</i> .
Present Perfect	<i>Have</i> you ever <i>had</i> your nails <i>done</i> ?
<i>will</i>	When <i>will</i> you <i>have</i> your tyres <i>changed</i> ?
<i>be going to</i>	I'm <i>going to have</i> a burglar alarm <i>installed</i> .

Sloveso **have** môžeme nahradiť slovesom **get**:

We **had** the documents translated. = We **got** the documents translated. /

Nechali/Dali sme ti dokumenty preložiť.

1.2 Present and past habits

Ked' hovoríme o zvykoch alebo typickom správaní, používame:

- prítomný čas jednoduchý alebo minulý čas jednoduchý, keď hovoríme o opakovaných dejoch alebo stavoch v prítomnosti alebo minulosti:
*When I **get** home, I **do** my homework and then **practise** the violin. /*
Keď sa vrátim domov, robím si úlohy a potom cvičím na husliach.
*My grandfather **picked** me **up** from school every day. /*
Každý deň ma moji starí rodičia vyzdvihujú zo školy.
- väzbu *used to* + infinitív, keď hovoríme o stavoch (napr. so slovesami *be, have, believe, like*) alebo dejoch, ktoré prebiehali pravidelne v minulosti, ale v prítomnosti už neprebíhajú. Túto väzbu nepoužívame, keď hovoríme o dejoch v minulosti, ktoré sa odohrali len raz:
*When I was your age, I **used to be** very eager to learn. /*
Keď som bol/a taký/á starý/á ako ty, rád/rada som sa učil/a.
*I **didn't use to fall behind** with my schoolwork. / Na hodinách som nezaostával/a.*
***Did you use to like** Chemistry?/ Mal/a si rád/rada chémiu?*
- väzbu *would* + infinitív, keď hovoríme o dejoch alebo typickom správaní v minulosti (ale nie o stavoch):
*Our Maths teacher **would give** us loads of homework. /*
Náš učiteľ matematiky nám dával veľa domácich úloh.
- väzbu *will* + infinitív, keď hovoríme o dejoch alebo typickom správaní v prítomnosti (ale nie o stavoch):
*She'll **watch** TV or play games all day instead of studying for her exams. /*
Celé dni pozerá televíziu alebo hrá hry namiesto toho, aby sa učila na skúšky.
Pozn.: Slovesá *will/would* v týchto významoch nepoužívame v otázkach.
- prítomný čas priebehový alebo minulý čas priebehový s príslovkami *always*, keď sa sťažujeme na niekoho správanie:
*She's **always putting** things off and is never on time. /*
Neustále odkladá veci a nikdy nechodí na čas.
*My neighbours **were always complaining** about the noise. /*
Moji susedia sa stále sťažovali na hluk.

1.5 Verb patterns

Tieto slovesné väzby sú najčastejšie:

- sloveso + *to* + infinitív, napr. *agree, arrange, can't afford, decide, intend, learn, manage, offer, prefer, refuse, remember, seem, tend*:
*I **decided to leave** school and find a job. /*
Rozhodol/a som sa zanechať školu a nájsť si prácu.
*My sister **agreed to help** me with my homework. /*
Moja sestra súhlasila, že mi pomôže s úlohami.

- sloveso + predmet + to + infinitív, napr. *advise, allow, cause, enable, encourage, expect, force, remind, urge, warn*:
Robert's mother **encouraged him to study** Law. /
Robertova matka ho povzbudzovala, aby študoval právo.
The teacher **reminded us not to use** our mobile phones during lessons. /
Učiteľ nás upozornil, aby sme na hodinách nepoužívali mobilné telefóny.
- sloveso + predmet + infinitív bez to, napr. *make, let*:
Do his parents **let him hang out** with his friends? /
Dovolia mu jeho rodičia chodiť von s kamarátmi?
My parents used to **make me do** a lot of house chores. /
Moji rodičia ma nútili robiť veľa domácich prác.
- sloveso + tvar slovesa s koncovkou -ing, napr. *admit, avoid, can't help, can't stand, enjoy, fancy, imagine, keep, miss, practise, spend/waste time, stop*:
I **can't stand wearing** a school uniform. / Neznášam nosiť školskú uniformu.
She recently **stopped eating** fast food, and she feels better already. /
Nedávno prestala jesť fast food a už sa cíti lepšie.
- sloveso + tvar slovesa s koncovkou -ing/to + infinitív:
Po slovesách *begin, continue, hate, intend, like, love, prefer* a *start* môžeme použiť tvar slovesa s koncovkou -ing, alebo to + infinitív. Význam sa nemení alebo len veľmi málo:
I **started playing** chess. I **started to play** chess. / Začal/a som hrať šach.
He **intends using** the school website. He **intends to use** the school website. /
Má v úmysle používať školskú internetovú stránku.

Zmena významu (Change in meaning)

- Po slovesách *remember, stop, forget* a *try* môžeme použiť tvar slovesa s koncovkou -ing, alebo to + infinitív. Význam vety sa však mení:
Jenny **remembers locking** the door. / Jenny si spomína, že zamkla dvere.
Jenny **remembers to lock** the door. / Jenny nikdy nezabudne zamknúť dvere.
Dad'll **forget giving** me the money. / Otec zabudne, že mi dal peniaze.
Dad'll **forget to give** me the money. / Otec mi zabudne dať peniaze.
Liz **stopped drinking** coffee. / Liz prestala piť kávu.
Liz **stopped to drink** some coffee. / Liz sa zastavila, aby si dala kávu.
I **tried turning** the computer **off** and **on** again, but it didn't help. /
Pokúsil/a som sa počítač vypnúť a znovu zapnúť, ale nepomohlo to.
I **tried to turn** the computer off, but the shut down command didn't work. /
Snažil/a som sa vypnúť počítač, ale príkaz „vypnúť“ nefungoval.
- Slovesá *feel, hear, see* a *watch* + infinitív bez to používame, keď chceme povedať, že sme boli svedkami celej udalosti od začiatku až do konca:
I **watched Mary paint** a picture. / Videl/a som Mary namalovať obraz.
(Videl/a som ju začať maľovať, v priebehu maľovania i dokončiť obraz.)
- Slovesa *feel, hear, see* a *watch* + tvar slovesa s koncovkou -ing používame, keď chceme povedať, že sme boli svedkami len časti celej udalosti:
I **watched Mary painting** a picture. / Videl/a som Mary, keď maľovala obraz.
(Keď som ju videl/a, Mary zrovna maľovala obraz.)

2.2 Past Perfect Simple and Continuous

Predminulý čas jednoduchý (Past Perfect Simple)

Predminulý čas jednoduchý používame:

- pre deje, ktoré sa stali pred konkrétnym časovým údajom alebo nejakou ďalšou konkrétnou udalosťou v minulosti (pre ktorú obvykle používame minulý čas jednoduchý):
*When I arrived at the wedding reception, the bride's father **had** already **made** his speech. / Keď som prišiel/prišla na svadobnú hostinu, nevestin otec už mal príhovor za sebou.*
*By the age of sixteen, he **had learnt** to speak three foreign languages. / Do 16 rokov sa naučil hovoriť tromi cudzími jazykmi.*
- pre stavy, ktoré trvali po nejakú dobu ešte pred inou udalosťou v minulosti:
*When my parents got married, they **had known** each other for fifteen years. / Keď sa moji rodičia brali, už sa poznali 15 rokov.*

Predminulý čas priebehový (Past Perfect Continuous)

Predminulý čas priebehový používame pre deje, ktoré prebiehali až do určitej udalosti v minulosti (alebo skončili krátko pred ňou):

*The guests **had been waiting** in front of the church for forty minutes before the bus picked them up. / Hostia čakali pred kostolom 40 minút predtým, ako ich vzal autobus.*

*We **hadn't been thinking** about selling the house, but then we got this great offer. / Neuvažovali sme o predaji domu, ale potom sme dostali túto vynikajúcu ponuku.*
*How long **had** you **been watching** me before I woke up? / Ako dlho si ma pozoroval/a predtým, ako som sa zobudil/a?*

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/ He/She/It/ We/They	had been	sleeping.	I/You/ He/She/It/ We/They	hadn't been (had not been)	sleeping.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Had	I/you/ he/she/it/ we/they	been sleeping?	Yes, I/you/he/she/it/we/they had.	No, I/you/he/she/it/we/they hadn't.	
Otázky doplnňovacie (Wh- questions)			Otázky na podmet (Subject questions)		
How long	had	I/you/ he/she/it/ we/they	been sleeping?	Who	had been sleeping?

Predminulý čas jednoduchý vs priebehový (Past Perfect Simple vs Past Perfect Continuous)

- Predminulý čas jednoduchý používame:
 - pre dokončené deje:

My father **had visited** his Scottish relatives twice before he finally went to live with them. / Môj otec navštívil dvakrát svojich škótskych príbuzných, než s nimi nakoniec začal žiť.
 - pre deje za použitie stavových sloviac (napr. **be, have, know, see, believe**):

I **had never seen** such a magnificent church before I visited St Paul's Cathedral. / Nikdy predtým som nevidel taký veľkolepý kostol, kým som nenavštívil Baziliku svätého Pavla.
- Predminulý čas priebehový používame, keď hovoríme o dejoch, ale nie o stavoch. Zdôrazňujeme skôr dobu trvania deja, ako jej výsledok:

We **had been waiting** for three hours when they finally arrived./ Čakali sme tri hodiny, keď konečne prišli.

2.5 Relative clauses

Určujúce vzťažné vety (Defining relative clauses)

- Určujúce vzťažné vety obsahujú informáciu, ktorá je pre význam vety zásadná (bez nej hlavná veta stráca zmysel):

A stepfather is a man **who is married to your mother but isn't your father.**
(Nevlastný otec je muž, ktorý je ženatý s tvou mamou, ale nie je tvoj otec.)
- Určujúce vzťažné vety od zbytku vety neoddeľujeme čiarkami:

The girl **who is sitting next to the bride** is her sister Kerry.
(Dievča, ktoré sedí vedľa nevesty, je jej sestra Kerry.)
- Určujúce vzťažné vety môžu byť uvádzané slovami:
 - *who* alebo *that*, keď hovoríme o ľuďoch:

Mrs Wilkes is the person **who/that** moved in last week.
(Pan Wilkes je ten, ktorý sa presťahoval minulý týždeň.)
 - *which* alebo *that*, keď hovoríme o veciach:

Would you like to see the house **which/that** is for sale?
(Chceli by ste vidieť dom, ktorý je na predaj?)
 - *whose*, keď privlastňujeme:

I know a girl **whose** parents own a yacht.
(Poznám dievča, ktorého rodičia vlastnia jachtu.)

You shouldn't drive a car **whose** bumper is about to fall off.
(Nemal/a by si šoférovať auto, ktorého nárazník môže odpadnúť každú chvíľu.)
 - *where*, keď hovoríme o miestach:

This is the place **where** my parents first met.
(To je to miesto, kde sa moji rodičia prvýkrát stretli.)
- Vzťažné zámená *who*, *which* a *that* môžeme vynechať, keď po nich nasleduje podstatné meno alebo zámeno:

He is the man (**who/that**) I want to marry. (On je ten muž, ktorého si chcem ziať.)
ALE: This is the man **who/that** wants to marry me. (To je ten muž, ktorý si ma chce ziať.)

Neurčujúce vzťažné vety (Non-defining relative clauses)

- Neurčujúce vzťažné vety vždy obsahujú vzťažné zámeno:
*Hector, **who** is a brilliant actor, took the main role.*
(Hector, ktorý je vynikajúcim hercom, vzal hlavnú úlohu.)
- Poskytujú nejakú dodatočnú informáciu, bez ktorej veta stále dáva zmysel:
*Jill, **who used to be my neighbour**, is going to marry my nephew.*
(Jill, ktorá bola moja susedka, si bude brať môjho synovca.)
- Od zvyšku vety sú oddelené čiarkami:
*The new film, **which** stars Leonardo DiCaprio, will be a huge success.*
(Nový film, kde hrá Leonardo DiCaprio, bude obrovský úspech.)
- Sú uvádzané rovnakými vzťažnými zámenami ako určujúce vzťažné vety okrem *that*:
*Ed, **who** lives in Montreal, couldn't come to funeral.*
(Ed, ktorý žije v Montreale, nemohol prísť na pohreb.)
*Joyce's new Lexus, **which** she bought last month, cost a fortune.*
(Joycein nový Lexus, ktorý si minulý mesiac kúpila, stál celý majetok.)
*St Mary's Church, **where** the wedding is going to be held, was built in 1645.*
(Kostol svätej Marie, kde sa svadba bude konať, bol postavený v roku 1645.)
*Yesterday I bumped into Angus White, **whose** brother is studying Medicine.*
(Včera som náhodou stretol/a Angusa Whitea, ktorého brat študuje medicínu.)
- Neurčujúce vzťažné vety sa môžu vzťahovať aj k celému obsahu hlavnej vety.
V tomto prípade sú uvádzané zámenom *which* (čo):
*Tom was late for Thanksgiving dinner again, **which** made his mother furious.*
(Tom prišiel na večeru na Deň vďakvydania opäť neskoro, čo rozzúrilo jeho matku.)
*The bartender continued to stare at me, **which** I found extremely annoying.*
(Barman na mňa uprene zíral, čo mi bolo veľmi nepríjemné.)

Skrátené vzťažné vety (Reduced relative clauses)

- Namiesto vzťažného zámena a slovesa môžeme použiť tiež len prídavné príslovce prítomné v činnom rode alebo prídavné minulé v trpnom rode:
*Elderly people **living** alone (=who live alone) should have friends or family to care for them.* (Starší ľudia, ktorí žijú sami, by mali mať priateľov alebo rodinu, ktorí sa o nich postarajú.)
*Children **raised** (= who were raised) in a bilingual environment may begin to speak a littler later.* (Deti, ktoré boli vychované v dvojazyčnom prostredí, môžu začať hovoriť o niečo neskôr.)
- Skracovať možno vzťažné vety určujúce aj neurčujúce:
*Do you know the man **talking** (= who is talking) to Mr Schwartz?*
(Poznáte muža, ktorý hovorí s pánom Schwartzom?) (určujúca)
*Rich people, **accustomed** (= who are accustomed) to luxurious living, will never understand poor people.* (Bohatí ľudia, ktorí sú zvyknutí na život v luxuse, nikdy neporozumejú chudobným.) (neurčujúca)

3.2 Future forms

Budúci čas priebehový (Future Continuous)

Budúci čas priebehový používame:

- pre deje, ktoré budú prebiehať v určitom čase v budúcnosti:
*This time tomorrow we **'ll be flying** to the Maldives. /*
Zajtra v takomto čase letíme na Maledivy.
- pre naplánované alebo opakované deje, udalosti a situácie v budúcnosti:
*I **'ll be going** to the supermarket after work. / Po práci pôjdem do supermarketu.*
- v zdvorilých otázkach alebo žiadostiach:
***Will you be doing** the first aid course this month? /*
Urobíš si kurz prvej pomoci tento mesiac?
***Will you be using** your car tomorrow? /*
Budeš zajtra potrebovať auto? (pretože, ja by som ho rád požičal)

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/ He/She/It/ We/They	'll (will) be	sleeping.	I/You/ He/She/It/ We/They	won't (will not) be	sleeping.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Will	I/you/ he/she/it/ we/they	be sleeping?	Yes, I/you/he/she/it/we/they will. No, I/you/he/she/it/we/they won't.		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)			Otázky na podmet (Subject questions)		
How long	will	I/you/ he/she/it/ we/they	be sleeping?	Who	will be sleeping?

Predbudúci čas jednoduchý (Future Perfect Simple)

Predbudúci čas jednoduchý používame pre deje alebo situácie, ktoré budú dokončené pred konkrétnym časovým údajom v budúcnosti:

*They **will have crossed** the border by five o'clock. /*

Prekročia hranice do piatej hodiny.

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/ He/She/It/ We/They	'll (will) have	finished by 10 o'clock.	I/You/ He/She/It/ We/They	won't (will not) have	finished by 10 o'clock.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Will	I/you/ he/she/it/ we/they	have finished by 10 o'clock?	Yes, I/you/he/she/it/we/they will. No, I/you/he/she/it/we/they won't.		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)			Otázky na podmet (Subject questions)		
When	will	I/you/ he/she/it/ we/they	have finished?	Who	will have finished by 10 o'clock?

Predbudúci čas priebehový (Future Perfect Continuous)

Predbudúci čas priebehový používame pre deje alebo situácie, ktoré budú prebiehať po nejakú dobu pred nejakou inou udalosťou v budúcnosti:

*By the end of the year we **will have been living** in Toronto for eight years. /*

Na konci roku to bude 8 rokov, čo žijeme v Toronte.

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/ He/She/It/ We/They	'll (will)	have been working for 10 hours.	I/You/ He/She/It/ We/They	won't (will not)	have been working for 10 hours.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Will	I/you/ he/she/it/ we/they	have been working for 10 hours?	Yes, I/you/he/she/it/we/they will. No, I/you/he/she/it/we/they won't.		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)			Otázky na podmet (Subject questions)		
How long	will	I/you/ he/she/it/ we/they	have been working?	Who	will have been working for 10 hours?

Ve vetách s predbudúcim časom jednoduchým a predbudúcim časom priebehovým často používame tieto príslovkové určenia času:

- *by 2030/next month/next year / do roku 2030/budúci mesiac/budúci rok*
- *by then / dovtedy*
- *by the time / do tej doby*
- *in two days/three weeks/one month's time/ten years'time / o dva dni/tri týždne/mesiac/10 rokov*

3.5 Quantifiers

Zámená neurčité vyjadrujúce množstvo (Quantifiers)	Počítateľné podstatné mená (Countable nouns)	Nepočítateľné podstatné mená (Uncountable nouns)
every, each, all / každý, všetci	each/every Each/Every book cost £10. all All the books were quite cheap.	All the furniture was quite cheap.
most / väčšina	most Most books were quite cheap.	Most of the furniture was quite cheap.
whole / celý	whole I've read the whole book.	
many, much, a great deal of, a lot of, lots of, loads of, plenty of / veľa, mnoho, viac než dosť	many Have you got many books? I haven't got many books. a lot of/lots of/loads of/plenty of I've got a lot of/lots of/loads of/plenty of books.	much/a great deal of Have you got much/a great deal of furniture? I haven't got much/a great deal of furniture. I've got a lot of/lots of/loads of/plenty of furniture.
a number of, several, a few, a couple of, a little, some / pár, niekoľko, trochu, nejaké	a number of/several/a few/a couple of I've got a number of/several/a few/a couple of books. some I've got some books	a little I've got a little furniture. I've got some furniture.
few, little / málo	few I've got very few books.	little I've got little furniture.
both / obaja, obidvaja, obidva	both Both these books are mine.	
either / ktorýkoľvek (z dvoch)	either You can buy either book.	
neither / ani jeden (z dvoch)	neither Neither book was expensive.	
no, none of / žiadny (z viacerých)	no I've got no books. none of None of the books belongs to me.	I've got no furniture. None of the furniture belongs to me.

- **A few** a **a little** majú podobný význam ako **some**, vyjadrujú neurčitý počet „niekoľko, pár“. Naproti tomu **few** a **little** znamenajú „málo“, „menej, ako by sme chceli“:
We're staying in London for a few days. / Zostaneme v Londýne niekoľko dní.
He has few interests outside his work. / Okrem svojej práce má len málo záujmov.
Don't worry, we still have a little time left. /
Žiadny strach, ešte stále máme trochu času.
Unfortunately, there is little hope of success. /
Bohužiaľ, je len malá nádej na úspech.
- Nasledujúce výrazy sa vždy používajú s predložkou **of**: *a number of, a couple of, a great deal of, a lot of, lots of, loads of, plenty of, none of.*
- Všetky ostatné neurčité zámená vyjadrujúce množstvo (quantifiers) okrem *no* a *every* možno použiť s predložkou **of**, ak za nimi nasleduje osobné, prívlastňovacie alebo ukazovacie zámeno s podstatným menom alebo určitý člen **the**:
Most shops/Most of the shops were open. / Väčšina obchodov bola otvorená.
John spent most of his life on a farm. /
John strávil väčšinu svojho života na farme.
Most research/Most of the research was carried out in the USA. /
Väčšina výskumov bola uskutočnená v USA.
A few of us took a taxi home. / Niektorí z nás išli domov taxíkom.

another/other/others

another + počítateľné podstatné meno v jednotnom čísle alebo zámeno *one*:

Can I have another cup of tea? / Môžem dostať ešte jednu šálku čaju?

We're visiting one museum today and another one tomorrow. /

Dnes ideme do jedného múzea a zajtra navštívime iné.

other + podstatné meno v množnom čísle alebo zámeno *ones*:

I've got other doubts, too. / Mám aj iné pochybnosti.

These rolls are stale. Have you got any other ones? /

Tieto rožky sú stvrdnuté. Máte ešte iné?

the others:

Are you alone? Where are the others? / *Si sám/sama? Kde sú ostatní?*

- **Another** používame, keď chceme vyjadriť „ďalšiu, ešte jednu“ osobu alebo vec toho istého druhu.
- **Other** používame, keď chceme vyjadriť, že sa jedná o „iných, odlišných“ ľudí alebo vecí ako sú tie, o ktorých sme už hovorili.
- **The other** používame pre označenie druhý z dvoch osôb alebo vecí.
- **The others** používame pre označenie všetkých ľudí alebo vecí v skupine okrem tých, o ktorých sme už hovorili.

4.2 Question tags and reply questions

Doplňovacie otázky (Question tags)

- Doplňovacie otázky sú krátke otázky pripojené ku koncu vety, pomocou ktorých žiadame potvrdenie (s klesajúcou intonáciou) alebo kladieme otázku (s vzrastajúcou intonáciou).
- Doplňovacie otázky tvoríme pomocou pomocného slovesa, napr. *be, have, do*, alebo modálneho slovesa, napr. *can, should*, a zámena odpovedajúceho podmetu predchádzajúcej vety (napr. *I, you, she, they*).
- Doplňovacie otázky v kladných vetách bývajú väčšinou záporné:
You've already been to this cafe, haven't you? / Ty si už bol/a v tejto kaviarni, však? / They made a formal complaint, didn't they? / Podali oficiálnu sťažnosť, však?
- Doplňovacie otázky v záporných vetách bývajú väčšinou kladné:
She can't swim, can she? / Ona nevie plávať, však? / You aren't going to reduce the price, are you? / Nebudete znižovať cenu, však?
- Doplňovacie otázky vo vetách s *I am* je **aren't I?**:
I'm late, aren't I? / Idem neskoro, však?
- V rozkazovacích vetách používame doplňovaciu otázku **will you?**:
Wait for me here, will you? / Počkaj na mňa tu, áno? / Don't spend too much, will you? / Neutrácaj príliš, áno?
- Doplňovacia otázka vo vetách s *let's* je **shall we?**:
Let's meet for a coffee later, shall we? / Stretneme sa na káve neskôr, však?
- Vo vetách, kde je podmetom zámeno *something* alebo *nothing*, používame doplňovaciu otázku so zámenom *it*. Ak je podmetom zámeno *nothing*, doplňovacia otázka je vždy kladná:
Something is wrong, isn't it? / Niečo je zlé, však? / Nothing can be done, can it? / Nemôžeme nič urobiť, však?
- Vo vetách s príslovkami ako *never, rarely, seldom, hardly* alebo *barely* je doplňovacia otázka kladná:
I hardly know you, do I? / Skoro ťa nepoznám, však? / They never listen to you, do they? / Nikdy ťa nepočúvajú, však?
- Vo vetách, kde je podmetom *everybody, everyone, no one* alebo *nobody*, používame doplňovaciu otázku so zámenom *they* a slovesom v množnom čísle. Ak je podmetom *no one* alebo *nobody*, doplňovacia otázka je vždy kladná:
Everybody/Everyone will ask questions, won't they? / Všetci sa budú pýtať otázky, však? / Nobody/No one signed up for the dressmaking course, did they? / Do kurzu šitia sa nikto nezapísal, však?

- Ve vetách, kde je podmetom zámeno *that*, používame doplňovacia otázku so zámenom *it*:
That's your new car over there, isn't it? / Tam je tvoje nové auto, však?
- Ve vetách s väzbou *there is/there are* (vo všetkých časoch) opakujeme v doplňovacej otázke zámeno *there*:
There was a security alarm in the store, wasn't there? /
V obchode sa spustil bezpečnostný alarm, však?
There won't be any problems with the complaint, will there? /
So sťažnosťou nebudú žiadne problémy, však?

Reakcia otázkou (Reply questions)

Ak reagujeme na vetu otázkou, vyjadrujeme svoj záujem o to, čo niekto hovorí a žiadame o ďalšiu informáciu:

- reakcia na kladné vety má kladný tvar:
'I **went** to the gym yesterday.' '**Did you?**' /
„Včera som bol/a v posilňovni.“ „Naozaj?“
'Your dad **lent** me some money.' '**Did he?**' /
„Tvoj otec mi požičal peniaze.“ „Skutočne?“
- reakcia na záporné vety má záporný tvar:
'Chris and Lisa **aren't flying** to Japan after all.' '**Aren't they?**' /
„Chris a Lisa nakoniec do Japonska neletia.“ „Naozaj nie?“
'I **never buy** shoes online.' '**Don't you?**' /
„Nikdy nekupujem topánky cez internet.“ „Skutočne nie?“

4.5 Present and past modal structures

Prítomnosť (The present)

Pre vyjadrenie rady, nutnosti alebo naopak toho, že niečo nutné nie je, používame:

- *should/shouldn't a ought to/oughtn't to*:
You **should/ought to eat** more fruit and vegetables. /
Mal/a by si jesť viac ovocia a zeleniny.
You **shouldn't/oughtn't to spend** so much on clothes. /
Nemal/a by si utrácať toľko peňazí za oblečenie.
- *must/mustn't*:
You **must try** fish spa – it's really wonderful! /
Musíš vyskúšať rybičkovú pedikúru – je to naozaj úžasné!
You **mustn't spoil** me like this – you're too generous. /
Nesmieš ma tak rozmaznávať – si príliš štedrý/á.

- *need to/needn't/don't need to:*
You **need to study** harder to pass this exam. /
Musíš intenzívnejšie študovať, aby si urobil/a tú skúšku.
I can hear you, you **needn't/don't need to shout**. /
Ja ťa počujem, nemusíš kričať.
- *had better/had better not:*
You'd **better check** the price online before you buy a phone here. /
Radšej sa najprv pozri na ceny na internete, predtým ako si kúpiš telefón tu.
You'd **better not be** late this time. /
Tentokrát by som radšej nemal/a prísť neskoro.

Minulosť (The past)

- Keď chceme vyjadriť, že niečo bolo alebo nebolo nutné, používame *had to/didn't have to*:
Ella's car broke down, so she **had to** take a taxi. /
Ellino auto sa pokazilo, musela ísť taxikom.
Luckily, I **didn't have to** wait long. / Našťastie, nemusel/a som dlho čakať.
- Pre vyjadrenie rady, ľútosti alebo kritiky ohľadne niečoho, čo sa stalo alebo nestalo, používame *ought (not)to/should (not) + have + prídavné minulé*:
We **should have booked/ought to have booked** a different hotel.
This one is terrible. / Mali sme si zarezervovať iný hotel. Tento je príšerný.
My parents **shouldn't have sold/oughtn't to have sold** their camper van. /
Moji rodičia nemali predať ich obytný automobil/karavan.
- Keď chceme vyjadriť, že niečo nebolo nutné, môžeme použiť aj väzbu *didn't need to + infinitív alebo needn't have + prídavné minulé*. Medzi väzbami je však rozdiel:
I **didn't need to cook** dinner for the children yesterday because they were away. /
Nemusel/a som včera variť deťom večeru, pretože neboli doma.
(Neuvaril/a som ju.)
I **needn't have cooked** dinner for the children yesterday because they weren't hungry and didn't touch anything. /
Včera som nemusel/a variť deťom večeru, pretože neboli hladné a ani sa jej nedotkli. (Uvaril/a som ju, ale bolo to zbytočné.)
- *Must* a *had better* sa v minulosti nepoužívajú.

5.2 Reported Speech

- V nepriamej reči dochádza k zmenám:
 - príslovkového určenia času a miesta (v závislosti od kontextu)
 - ukazovacích, osobných, prívlastňovacích a predmetových zámen (v závislosti od kontextu)
 - väčšiny časov v kladných vetách a otázkach, ale len keď je uvádzajúce sloveso v minulom čase (napr. *he said, she told me, he asked*).
- Keď je uvádzajúce sloveso v prítomnom čase (napr. prítomný čas jednoduchý alebo predprítomný čas), slovesné časy v nepriamej reči sa nemenia:

*'I'm not satisfied with your performance. → The teacher **has said** she is not satisfied with my performance. /*
„Nie som spokojný s твоjim výkonom.“ → Učiteľ povedal, že nie je spokojný s mojim výkonom.

*'How **do** you **handle** stress?' → She **wants to know** how I **handle** stress.'*
„Ako sa vysporiadavaš so stresom?“ → Chce vedieť, ako sa vysporiadavam so stresom.
- Keď je uvádzajúce sloveso v minulom čase, v nepriamej reči sa nemenia:
 - slovesá v predminulom čase v jednoduchom a priebehovom:

*'Before my resignation I **had been working** on an environmental project.'* → *The candidate said that before his resignation he **had been working** on an environmental project. /*
„Pred mojou rezignáciou som pracoval na ekologickom projekte.“ → Kandidát povedal, že pred svojou rezignáciou pracoval na ekologickom projekte.

*'**Had** you ever **been** to a job interview before that last one?' → I asked my neighbour if she **had ever been** to a job interview before that last one. /*
„Bola si niekedy predtým na pracovnom pohovore?“ → Pýtal /a som sa mojej susedky, či bola niekedy predtým na pracovnom pohovore.
 - modálne slovesá *would, should, could, might a must*:

*'During the interview you **should** try to make eye contact.'* → *The advisor told me that during the interview I **should** try to make eye contact. /*
„Počas pohovoru by si sa mal/a snažiť udržiavať očný kontakt.“ → Poradca mi poradil, aby som sa počas pohovoru snažil/a udržiavať očný kontakt.

*'We **must** all try harder.'* → *The manager said that we all **must** try harder. /*
„Všetci sa musíme viac snažiť.“ → Manažér povedal, že sa všetci musíme viac snažiť.

5.5 Reporting verbs

say and tell

Slovesá *say* a *tell* zvyčajne používame k vyjadreniu toho, čo niekto povedal:

- *say*
He **said** (that) he was getting married. / Povedal, že sa bude ženiť.
- *say* + *to* + predmet
He **said to me** (that) he was getting married. / Povedal mi, že sa bude ženiť.
- *tell* + predmet
He **told me** (that) he was getting married. / Povedal mi, že sa bude ženiť.

Slovesá bez priameho predmetu (Verbs without a direct object)

- sloveso + (that) (napr. *add*, *admit*, *agree*, *claim*, *complain*, *deny*, *explain*, *insist*, *promise*, *propose*, *recommend*, *regret*, *suggest*):
'I wasted a lot of money.' → Sue **complained (that)** she had wasted a lot of money. /
„Utratila som veľa peňazí.“ → Sue sa pošťazovala, že utratila veľa peňazí.
- sloveso + *to* + infinitív (napr. *agree*, *claim*, *decide*, *offer*, *promise*, *refuse*, *threaten*):
'I'll hire two new employees.' → The manager **decided to hire** two new employees. /
„Zamestnám dvoch nových zamestnancov.“ → Manažér sa rozhodol, že zamestná dvoch nových zamestnancov.
- sloveso + tvar slovesa s koncovkou *-ing* (napr. *admit*, *deny*, *propose*, *recommend*, *regret*, *suggest*):
'I didn't take the money.' → The cashier **denied taking** the money. /
„Nezobral som tie peniaze.“ → Pokladník odmietol, že by vzal tie peniaze.
- sloveso + predložka + tvar slovesa s koncovkou *-ing* (napr. *apologise for*, *insist on*, *object to*):
'I'm sorry I was rude.' → I **apologised for being** rude. /
„Je mi ľúto, že som bol/a drzý/á.“ → Ospravedlňujem sa za to, že som bol/a drzý/á.

Slovesa s priamym predmetom (Verbs with a direct object)

- sloveso + predmet + (that) (napr. *advise, assure, convince, inform, persuade, promise, remind, tell, warn*):
'The meeting will start in an hour.' → The secretary **reminded them (that)** the meeting would start in an hour. /
„Schôdza sa začína o hodinu.“ → Sekretárka ich upozornila, že schôdza sa začína o hodinu.
- sloveso + predmet + to + infinitív (napr. *advise, ask, beg, convince, encourage, invite, order, persuade, recommend, remind, tell, warn, urge*):
'You really should apply for this job.' → Everybody encouraged **me to apply** for that job. /
„Naozaj by si sa mal/a uchádzať o túto prácu.“ → Každý ma povzbudzoval, aby som sa uchádzal/a o túto prácu.
- sloveso + predmet + predložka + tvar slovesa s koncovkou *-ing* (napr. *accuse sb of, blame sb for, criticise sb for, congratulate sb on, praise sb for, suspect sb of, thank sb for*):
'It's your fault that the car was damaged.' → Joe's boss **blames him for damaging** the car. /
„Je to tvoja chyba, že to auto bolo poškodené.“ → Joeov šéf ho obviňuje z poškodenia auta.

6.2 Conditional clauses – alternatives to *if*

V podmienkových vetách nultého (Zero Conditional), prvého (First Conditional), druhého (Second Conditional) a tretieho (Third Conditional) typu môžeme používať nasledujúce spojky a výrazy:

- *if* (ak)
If we had retouched the photo, you would have looked younger. / Keby sme boli upravili tú fotku, bol/a by si vyzeral/a mladší/a.
- *unless* (ak nie, keď nie, iba ak, pokiaľ nie)
*I won't tell you what happened if you **don't** promise to keep it secret.* → *I won't tell you what happened **unless** you promise to keep it secret.* / Nepoviem ti, čo sa stalo, pokiaľ mi nesľúbiš, že to nikomu nepovieš.
- *provided* (that), *providing* (that) (za predpokladu, že)
You can go with us if you pay for your own meals. → *You can go with us **provided that** you pay for your own meals.* / Môžeš ísť s nami za predpokladu, že za svoje jedlo zaplatíš.
- *Imagine...* alebo *Suppose/Supposing...* / *Dajme tomu, že...* alebo *Povedzme, že* (v otázkách):
If someone published a private email from you on Facebook, would you be angry? → ***Imagine/Suppose/Supposing** someone published a private email from you on Facebook, would you be angry?* / Keby niekto zverejnil súkromný e-mail o tebe na Facebooku, bol/a by si nahnevany/á?

Inverzia/Obrátený slovosled (Inversion)

- Inverziu, teda obrátený slovosled, používame vo formálnom jazyku, najmä v písanom texte. Zdôrazňujeme tým rečnícku povahu vety.
- Inverziu môžeme použiť vo vetách s pomocnými slovesami *were* a *had*. Sloveso *were* sa používa aj pre prvú a tretiu osobu jednotného čísla:
*If it **were** my photograph, I wouldn't let anyone publish it.* → ***Were** it my photograph, I would not let anyone publish it.* / Keby to bola moja fotografia, nedovolil/a by som to nikomu zverejniť.
*If I **had considered** all the aspects more carefully, I would probably have made the right decision.* → ***Had I considered** all the aspects more carefully, I would probably have made the right decision.* / Keby som bol/a zvážil/a všetky aspekty dôkladnejšie, pravdepodobne bol/a by som urobil/a správne rozhodnutie.
- Inverziu môže použiť aj vo vetách s modálnym slovesom *should*, ak chceme vyjadriť, že podmienka je pomerne nepravdepodobná. Všimnite si, že *should* v týchto vetách nevyjadruje povinnosť:
*If you **are dissatisfied** with the product, you are entitled to a refund.* (nejmenej formálne) → *If you **should be** dissatisfied with the product, you are entitled to a refund.* (formálnejšie) → ***Should** you **be** dissatisfied with the product, you are entitled to a refund.* (najformálnejšie) / Ak ste s produktom nespokojný/á, máte právo na vrátenie peňazí.

- Ak vo vedľajšej vete použijeme inverziu, nemôžeme pomocné slovesá v zápore skracovať:
*If I **hadn't told** the police the truth, an innocent person would have been arrested.* → ***Had I not told** the police the truth, an innocent person would have been arrested.* / *Keby som nebol/a povedal/a polícii pravdu, nevinná osoba by bola bývala uväznená.*

6.5 Mixed conditionals

Podmienkové vety druhého (Second Conditional) a tretieho (Third Conditional) typu môžeme spojiť a tak vytvoriť zmiešanú podmienkovú vetu prvého alebo druhého typu.

Zmiešané podmienkové vety 1. typu:

if + minulý čas jednoduchý, would/wouldn't have + prídavné mená

Zmiešané podmienkové vety prvého typu používame pre nepravdepodobné stavy a situácie s výsledkom v minulosti:

*If Sergio **didn't speak** English with an Italian accent, he **wouldn't have been recognised** and arrested last month.* /

Keby Sergio nehovoril po anglicky s talianskym prízvukom, nebol by býval identifikovaný a uväznený minulý mesiac.

(Ale pretože hovoril s prízvukom, bol zatknutý.)

*If I **was taller**, I **would have got** the main role in the school play.* /

Keby som bol/a vyšší/vyššia, bol/a by som dostal/a hlavnú úlohu na školskom predstavení.

(Ale úlohu som nedostal/a, pretože nie som vyšší/ia.)

Zmiešané podmienkové vety 2. typu:

if + predminulý čas, would/wouldn't + infinitív

Zmiešané podmienkové vety druhého typu používame pre deje a udalosti v minulosti, ku ktorým nedošlo, s výsledkom alebo dôsledkom v prítomnosti:

*If she **hadn't split up** with Harold two years ago, Gina **wouldn't be** so unhappy now.* /

Keby sa nerozišla s Haroldom pred dvoma rokmi, nebola by Gina teraz tak nešťastná.

(Ale sa rozišla s ním a teraz je nešťastná.)

*He **would be** a free man now if the police **had stopped** looking for him then.* /

Bol by teraz na slobode, keby po ňom polícia bola prestala pátrať.

(Ale polícia po ňom neprestala pátrať, a preto nie je na slobode.)

Rovnako ako u ostatných typov podmienkových viet môžeme aj v zmiešaných podmienkových vetách namiesto *would* použiť *could*, *might* alebo *should*.

7.2 Advanced passive forms

Trpný rod s modálnymi slovesami (Passive forms with modal structures)

Trpný rod môžeme použiť:

- s modálnymi slovesami v prítomnom čase (modálne sloveso + be + prídavné mená minulého času):
*The project **must be completed** by tomorrow. /*
Projekt musí byť dokončený do zajtra.
*Mobile phones **may be used** as directed by the staff. /*
Mobilné telefóny môžu byť zamestnancami používané podľa inštrukcií.
- s modálnymi slovesami v minulom čase (modálne sloveso + have been + prídavné mená minulého času):
*The competition **should have been cancelled** after the accident. /*
Po tej nehode by mala byť súťaž zrušená.
*The server **couldn't have been repaired** properly yesterday. /*
Server nemohol byť včera správne opravený.
*Her Facebook profile **must have been removed** because I can't find it. /*
Jej profil na Facebooku musel byť odstránený, lebo ho nemôžem nájsť.

Trpný rod so slovesami s dvoma predmetmi (Passive forms with verbs that take two objects)

- Niektoré slovesá (napr. *ask, bring, buy, give, hand, offer, pay, promise, sell, send, show, teach, tell* atď.) môžu byť spojené s priamym aj nepriamym predmetom:
*The general manager promised **John** (priamy predmet) **a pay rise** (nepriamy predmet). /*
Generálny riaditeľ slúbil Johnovi zvýšenie platu.
*The pupils gave **the teacher** (priamy predmet) **a bunch of flowers** (nepriamy predmet). /*
Žiaci dali učiteľke kyticu.
- Podľa toho, čo chceme zdôrazniť, môžeme vetu v trpnom rode začať buď priamym, alebo nepriamym predmetom:
A pay rise was promised to John by the general manager. /
Johnovi bolo riaditeľom prisľúbené zvýšenie platu.
 (Podmet sa stáva z nepriameho predmetu, dôraz je kladený na: a pay rise.)
John was promised a pay rise by the general manager. /
Zvýšenie platu bolo riaditeľom prisľúbené Johnovi.
 (Podmet sa stáva z priameho predmetu, dôraz je kladený na: John.)
A bunch of flowers was given to the teacher by the pupils. /
Učiteľke dali žiaci kyticu.
 (Podmet sa stáva z nepriameho predmetu, dôraz je kladený na: a bunch of flowers.)
The teacher was given a bunch of flowers by the pupils. /
Žiaci dali kyticu učiteľke.
 (Podmet sa stáva z priameho predmetu, dôraz je kladený na: the teacher.)

Trpný rod s infinitívom a tvarom slovesa s koncovkou *-ing* (Passive infinitive and *-ing* forms)

- Po slovesách a väzbách, po ktorých nasleduje tvar slovesa s koncovkou *-ing* (napr. *be interested in, can't stand, don't mind, enjoy, get tired of, hate, like/dislike, love, miss*), tvoríme trpný rod pomocou väzby *being* + prídavné minulé: *My teacher **doesn't mind being asked** millions of questions. / Môjmu učiteľovi nevadí, keď dostáva milión otázok. / I **got tired of being criticised** for my ideas. / Už som unavený z toho, keď kritizujú moje nápady.*
- Po slovesách a väzbách, po ktorých nasleduje *to* + infinitív (napr. *can't afford, choose, decide, hope, need, prefer, pretend, refuse, want, would like*), tvoríme trpný rod pomocou väzby *to be* + prídavné minulé: *Millions of people **hope to be cured** of the disease. / Milióny ľudí dúfa, že budú vyliečení z choroby. / At some point your son will **need to be told** the truth. / Príde čas, keď budete musieť povedať pravdu vášmu synovi.*

Trpný rod s väzbou *make sb do sth* (The Passive of *make sb do sth*)

- V trpnom rode po slovese *make* používame väzbu *to* + infinitív: *My mum **made me clean** my room. / Moja maminka ma donútila upratať si svoju izbu. (činný rod) / I **was made to clean** my room (by my mum). / Bol/a som donútený/á (mojou mamou), aby som si upratol/a svoju izbu. (trpný rod)*

7.5 Passive reporting structures

Neosobné väzby v trpnom rode (Impersonal passive structures)

Keď hovoríme o všeobecných mienkach či názoroch, používame slovesá ako *agree, believe, claim, consider, expect, feel, hope, know, report, say, think, understand* atď. a nasledujúce väzby:

- it* + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + *that*: *People generally **claim that** optimists live longer. → It is generally **claimed that** optimists live longer. (Ľudia všeobecne tvrdia, že optimisti žijú dlhšie. → Všeobecne sa hovorí, že optimisti žijú dlhšie.)*
*People **believed that** mathematics was the link between God and the world. → It **was believed that** mathematics was the link between God and the world. (Ľudia verili, že matematika je spojením medzi Bohom a svetom. → Verilo sa, že matematika je spojením medzi Bohom a svetom.)*

- podmet + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + to + infinitív:
People consider wearable technology to be the future of computing.
→ **Wearable technology is considered to be** the future of computing.
(Ľudia považujú prenosnú elektroniku za budúcnosť počítačovej technológie.)
→ *Prenosná elektronika je považovaná za budúcnosť počítačovej technológie.*
People know that almonds protect against diabetes and high blood pressure.
→ **Almonds are known to protect** against diabetes and high blood pressure.
(Ľudia vedia, že mandle chránia pred cukrovkou a vysokým krvným tlakom.)
→ *Mandle sú známe ako ochrana pred cukrovkou a vysokým krvným tlakom.*
- podmet + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + to have + prídavné meno:
People believe that the earthquake has killed more than 1,000 people.
→ **The earthquake is believed to have killed** more than 1,000 people.
(Ľudia veria, že zemetrasenie zabilo viac ako 1 000 ľudí.)
→ *Verí sa, že zemetrasenie zabilo viac ako 1 000 ľudí.*
The press previously reported that the company's profit had reached £100 million.
→ **The company's profit was previously reported to have reached** £100 million.
(Tlač už skôr oznámila, že zisk spoločnosti dosiahol 100 miliónov liber.)
→ *Už skôr bolo oznámené, že zisk spoločnosti dosiahol 100 miliónov liber.*
- there + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + to be:
People expect that there will be a rise in the number of jobs offered across the UK.
→ **There is expected to be** a rise in the number of jobs offered across the UK.
(Ľudia predpokladajú, že počet ponúkaných pracovných miest v Spojenom kráľovstve sa zvýši.)
→ *Predpokladá sa, že počet ponúkaných pracovných miest v Spojenom kráľovstve sa zvýši.*
- there + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + to have been:
People think that there were over twenty inventors who invented various light sources before Edison.
→ **There are thought to have been** over twenty inventors who invented various light sources before Edison.
(Ľudia sa domnievajú, že viac ako dvadsať vynálezcov objavilo rôzne zdroje svetla ešte pred Edisonom.)
→ *Ešte pred Edisonom vraj bolo viac ako dvadsať vynálezcov, ktorí vynašli rôzne zdroje svetla.*

8.2 Unreal past and regrets

– wish, if only, it's time and would rather

Prítomnosť a budúcnosť (Present and future)

- K vyjadreniu ľútosti nad situáciou v prítomnosti, ktorú nemožno zmeniť, používame *wish/if only* + podmet + minulý čas jednoduchý:
I wish I knew more about ecology. / Prial/a by som si vedieť viac o ekológii.
I wish oceans weren't used as rubbish tips. /
Prial/a by som si, aby oceány neboli využívané ako skládky.
If only we could save sea animals from starvation. /
Kiežby sme mohli zachrániť morské živočíchy pred hladovaním.
If only I didn't have to work so much. / Kiežby som nemusel/a pracovať toľko.
Wish a if only majú veľmi podobný význam, ale *if only* je dôraznejšie, vyjadruje hlbšiu ľútosť.
- Keď chceme vyjadriť názor, že niekto by mal v prítomnosti alebo blízkej budúcnosti niečo urobiť, používame väzbu *it's (high) time* + predmet + minulý čas jednoduchý:
It's high time people stopped driving cars in cities. /
Je najvyšší čas, aby ľudia prestali jazdiť v mestách autami.
It's high time you started recycling your rubbish. /
Je najvyšší čas, aby si začal/a recyklovať odpad.
- Keď chceme vyjadriť, že by sme boli radi, keby niekto v prítomnosti alebo blízkej budúcnosti niečo urobil, používame *would rather* + predmet + minulý čas jednoduchý:
I'd rather we switched to organic fruit and vegetables. /
Bol/a by som radšej, keby sme prešli na bio ovocie a zeleninu.
My mum would rather I didn't eat in my room. /
Moja maminka by bola radšej, keby som nejedol/a vo svojej izbe.

Minulosť (Past)

K vyjadreniu ľútosti nad situáciou v minulosti používame *wish/if only* + podmet + predminulý čas:

- *I wish we had done more to prevent this tragedy. /*
Kiežby sme boli urobili viac, aby sme predišli tejto tragédii.
My ex-boyfriend wishes we hadn't broken up. /
Môj bývalý priateľ si praje, aby sme sa neboli rozišli.
If only the city council hadn't reduced the funds for environmental protection. /
Kiežby mestská rada nebola znížila dotácie na ochranu životného prostredia.
If only I had listened to you when you advised me not to go on that expedition! /
Kiežby som ťa bol/a počúval/a, keď si mi radil/a nezúčastniť sa tej expedícii.

8.5 Emphasis – cleft sentences and inversion

Zdôrazňovacie konštrukcie (Cleft sentences)

- Zdôrazňovacie konštrukcie používame, keď chceme zdôrazniť pôvodcu, miesto, čas alebo príčinu deja:
I love helping other people.
→ **What I really love** is helping other people.
(Rád/a pomáham ostatným ľuďom.)
→ **Čo naozaj milujem, je** pomáhať ostatným ľuďom.)
- Tieto vety predchádzajú slová ako *what, it* alebo *all*:
The company covered up the scandal.
→ **What the company did was (to) cover up** the scandal.
(Spoločnosť zatajila škandál. → Spoločnosť urobila to, že zatajila škandál.)
I raised the subject of sewage being dumped into the river.
→ **It was me who raised** the subject of sewage being dumped into the river.
(Prišiel/Prišla som s témou vypúšťania splaškov do rieky.)
→ **Bol/a som to ja, kto prišiel/prišla s** témou vypúšťania splaškov do rieky.)
We helped the flood victims clean up the debris.
→ **All we did was (to) help** the flood victims clean up the debris.
(Pomohli sme obetiam povodní upratať trosky.)
→ **Všetko to čo sme urobili, bola pomoc** obetiam povodní upratať trosky.)
You need love. → **All you need is** love.
(Potrebuješ lásku. → **Všetko, čo potrebuješ, je** láska.)

Inverzia (Inversion)

- Inverziu používame vo vetách, ktoré začínajú zápornými príslovkami (napr. *never, rarely, seldom, hardly, barely, scarcely, no sooner*) alebo väzbami s *no* alebo *not* (napr. *under no circumstances, on no condition, on no account, at no time, in no way, not until, not only*). Kladné oznamovacie vety v takomto prípade majú slovosled a tvar slovesa taký istý ako u otázok: záporné príslovky/väzba s *no* alebo *not* + pomocné sloveso + podmet + významové sloveso:
He had never been so devastated.
→ **Never had he been** so devastated.
(Nikdy nebol tak zničený.)
We rarely hear about such powerful mother and child bonds in animals.
→ **Rarely do we hear** about such powerful mother and child bonds in animals.
(Málokedy počujeme o tak silnej väzbe medzi matkou a jej mláďaťom u zvierat.)

She had not only survived the disaster, but she had saved two other people as well.

→ **Not only had she survived** the disaster, but she had saved two other people as well.

(Nielenže to nešťastie prežila, ale aj zachránila ďalších dvoch ľudí.)

You are not permitted to leave the building under any circumstances.

→ **Under no circumstances are you permitted** to leave the building.

(Nemáte povolené opustiť budovu za žiadnych okolností.)

Pracovný zošit k učebnici Focus vám prináša cvičenia, ktoré vám pomôžu nielen pri príprave na maturitnú skúšku, ale aj pri príprave na medzinárodné jazykové skúšky, napr. Cambridge English: Preliminary (PET), Cambridge English: First (FCE), Trinity a PTE (Pearson Test of English).

Pracovný zošit obsahuje cvičenia, ktoré vás budú pripravovať na všetky časti skúšky: Počúvanie (Listening), Čítanie (Reading), Test jazykovej spôsobilosti (Use of English), Ústny prejav (Speaking) a Písomný prejav (Writing).

V maturitnom teste a vo vyššie vymenovaných medzinárodných skúškach (čiže aj vo vašej učebnici a pracovnom zošite) sa bude objavovať niekoľko typov úloh. Na nasledujúcich stránkach nájdete užitočné rady a tipy, ako k jednotlivým typom skúškových úloh pristupovať.

Počúvanie (Listening)

AKO POSTUPOVAŤ

- Pred počúvaním si pozorne prečítajte zadanie a všetky otázky/výroky. Následne sa pokúste odhadnúť obsah toho, čo budete počuť (napr. koľko hovoriacich budete počuť, aké slovné obraty budú asi používať apod.).
- Nahrávku budete počuť dvakrát. Počas prvého počúvania si čítajte otázky/výroky a robte si k nim vlastné poznámky.
- Pred druhým počúvaním si otázky prečítajte znovu a sústreďte sa hlavne na tie, na ktoré ste pri prvom počúvaní neodpovedali alebo ste nevedeli odpovedať jednoznačne.
- Počas druhého počúvania si všetko doplňte, prípadne opravte a následne skontrolujte.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nebojte sa, pokiaľ niektorým slovám nerozumiete. K tomu, aby ste úlohu úspešne splnili, nemusíte rozumieť úplne každému slovu.
- Ak nerozumiete niektorej časti nahrávky hneď na prvýkrát, nevzdávajte sa. Ďalšiu šancu budete mať pri druhom počúvaní. Navyše vám pomôže aj to, že ste porozumeli ostatným častiam nahrávky.
- Nevenujte príliš veľa času otázkam, na ktoré neviete odpovedať. Budete mať možnosť sa k nim vrátiť neskôr. Prejdite radšej k ďalšej otázke.
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Ak si nie ste istí, pokúste sa odpoveď odhadnúť.

1 ÚLOHY S VÝBEROM ODPOVEDÍ

- Pamätajte si, že otázky sú obvykle kladené v rovnakom poradí, v akom sú v nahrávke radené informácie, ku ktorým sa otázky vzťahujú.
- Pri prvom počúvaní si na otázky stručne odpovedzte vlastnými slovami. Potom porovnajte svoju odpoveď s odpoveďami v ponuke a vyberte tú, ktorá sa s vašou najviac zhoduje.
- Pozor na odpovede, ktoré vyzerajú a znejú takmer identicky ako informácie v nahrávke – často sú nesprávne. Každá z ponúkaných odpovedí sa bude k nahrávke pravdepodobne nejakým spôsobom vzťahovať, ale len jedna bude konkrétnej otázke vyhovovať úplne presne. Všímajte si hlavne synonymá, antonymá a vety v zápore.
- Niekedy odpoveď na otázku nepočujete priamo v nahrávke, ale je nutné ju odvodiť z počutého. Ak si nie ste s výberom odpovede istí, skúste odpovede z ponuky postupne vyradovať: najprv vyberte tie, ktoré sú celkom iste nesprávne, potom tie, ktoré sú menej pravdepodobné, až vám zostane len jedna možnosť.
- Pri úlohách vzťahujúcich sa k rozhovoru dávajte pozor, aby sa otázka a odpoveď týkala správneho hovoriaceho.

2 DOPLŇOVANIE VIET

- V teste sa môžu objaviť úlohy, v ktorých doplňujete vetu, obvykle jedným až piatimi slovami. Slová, ktoré máte použiť v nahrávke určite zaznejú, ale zvyšok vety do ktorej máte doplniť odpoveď je parafrázovaný (vyjadrený inými slovami).
- Pokiaľ dopĺňate bežné slová, bude uznaná požadovaná odpoveď s úplne bezchybným pravopisom. Mená môžu byť hláskované, počúvajte preto pozorne. Nepresný pravopis napr. zložitých zemepisných názvov, ktoré neboli hláskované, môžu byť tolerované.
- Pred prvým počúvaním si vety k dopĺňovaniu pozorne prečítajte, aby ste mali predstavu, o čom nahrávka je.
- Snažte sa z viet odhadnúť, aké informácie máte zachytiť – či pôjde o miesto, číselný údaj, meno a pod.
- Buďte opatrný – niekedy môžete mať správny odhad, že pôjde napr. o meno. V nahrávke ale môže zaznieť niekoľko mien za sebou ale len jedno z nich bude správne.

3 PRIRAĐOVANIE ODPOVEDÍ

- Ak potrebujete v nahrávke k riešeniu úlohy identifikovať osobu alebo miesto, snažte sa pri počúvaní zachytiť typické výrazy s ľuďmi a miestami zvyčajne spájané. Niekedy vám môže pomôcť nájsť správnu odpoveď aj jediná charakteristická fráza.
- Ak máte za úlohu priradiť k určitým častiam nahrávky vždy jednu kľúčovú vetu z daného výberu, snažte sa zhrnúť si pre seba obsah každej časti a potom priradiť tú vetu, ktorá obsahu danej časti najviac zodpovedá.
- Nenechajte sa zmiasť, pokiaľ o rovnakom probléme v nahrávke hovorí viac hovoriacich. Pri výbere odpovede sa sústreďte len na osobu, ktorá je v otázke spomenutá, a na jej postoj. Názor ostatných hovoriacich nie je pre odpoveď na zadanú otázku relevantná.
- Niekedy je lepšie sa počas prvého počúvania zamerať len na hlavnú myšlienku a až potom si prečítať možné odpovede. Vyskúšajte si, ktorá stratégia vám vyhovuje lepšie.

Čítanie (Reading)

AKO POSTUPOVAŤ

- Skôr ako začnete riešiť úlohy v časti venovanej čítaniu, prečítajte si pozorne pokyny. Zadanie úlohy ovplyvní, ako pri čítaní a práci s textom bude najlepšie postupovať.
- Snažte sa rozpoznať, o aký druh textu sa jedná. To vám pomôže odhadnúť, aké informácie môžete očakávať.
- Text pred riešením odpovedí na otázky si celý prečítajte. Toto rýchle zoznámenie sa s textom vám neskôr pomôže identifikovať, v ktorej časti máte hľadať odpovede na zadané otázky.
- Všimajte si v texte všetko, čo vám pomôže mu porozumieť – nadpis, obrázky či iné vizuálne doplnky, ktoré vám pomôžu určiť hlavnú tému textu.
- Prvá veta v odseku vám napovie, aký bude jeho obsah.
- Podčiarknite si tie časti textu, ktoré sa k otázkam vzťahujú – jednotlivé slová, frázy, vety alebo celé odseky.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nesnažte sa porozumieť každému slovu. Pre splnenie úlohy to nie je potrebné. Pokúste sa význam neznámych slov odhadnúť (napr. z kontextu, gramatického tvaru, podobnosti s inými slovami alebo iným jazykom).
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Ak si nie ste istí, pokúste sa odpoveď odhadnúť.
- Nevenujte priveľa času len jednej čiastočnej úlohe alebo otázke. Pamätajte si, že čas je striktno vymedzený a vy počas neho musíte vyriešiť a zodpovedať všetky úlohy.

1 ÚLOHY S VÝBEROM ODPOVEDÍ

- Vyberte časti textu, ktoré sa vzťahujú k zadaným otázkam. Nezabudnite, že môže ísť o časti rôzne dlhé – od jedného slova cez frázu až po celý odsek.
- Sústreďte sa v odseku alebo vete na detaily. Nesprávna odpoveď sa často líši od správnej iba v detaile – napríklad sloveso je v inom čase, informácia v ponúkanej odpovedi nie je úplná, prípadne sa zhoduje len čiastočne.
- Pamätajte si, ponúkané odpovede nie sú doslovnou citáciou textu, ale sú parafrázované.
- Nenechajte sa zmiasť ponukou veľmi podobne znejúcich možností. Len jedna možnosť je tá správna.
- Najprv vyradíte možnosti, pri ktorých ste si istí, že sú nesprávne. Nakoniec zo zvyšných možností vyberte tú, ktorú považujete za správnu.

2 PRIRAĐOVANIE ODPOVEDÍ

- Jeden typ riešenia tejto úlohy zahŕňa doplňovanie viet do označených voľných miest v texte.
- Je dôležité nezabudnúť, že v tomto type úloh je ponuka navýšená o možnosti, ktoré nevyužívate. Budete ich musieť vyradiť.
- Pred priraďovaním si text orientačne rýchlo prečítajte, aby ste si urobili obrázok, o čom text je. Medzery v texte určené na doplnenie zatiaľ ignorujte. Až následne sa k nim pokúste nájsť zodpovedajúce vety a nimi medzery doplniť. Pomôžu vám slová, ktoré jednotlivým medzerám predchádzajú, a tiež slová, ktoré bezprostredne po nich nasledujú.
- Môže byť užitočné zamerať sa na slová, ktoré nejako odkazujú na predchádzajúcu, prípadne nasledujúcu vetu v texte. Napríklad zámeno môže odkazovať na osobu, ktorá je spomenutá v predchádzajúcej vete.

- V ďalšom type tejto úlohy budete mať za úlohu priradiť podľa popisu rôzne osoby k daným textom či výroky k odsekom v texte. Tu je dôležité, aby ste boli schopní text rýchlo prečítať a nájsť zodpovedajúce informácie.
- Nerozhodujte sa unáhle, len na základe jediného slova, ktoré sa zdá byť správnou odpoveďou. Nezabudnite, že hľadaná informácia bude pravdepodobne parafrázovaná.

Jazyková kompetencia (Use of English)

AKO POSTUPOVAŤ

- Skôr ako začnete čítať text, pozorne si prečítajte zadanie úlohy a príklad správnej odpovede, ktorý je u každej úlohy uvedený. Pomôžu vám lepšie pochopiť, ako máte postupovať.
- Ak má text nadpis, prečítajte si ho, aby ste si vytvorili predstavu, o čom sa v článku píše.
- Pokiaľ sa vyžaduje úloha dopĺňovanie do medzier v texte, prečítajte si najskôr celý text aj bez doplnených informácií a snažte sa pochopiť hlavnú myšlienku.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nesnažte sa porozumieť každému slovu. Pre splnenie úlohy to nie je potrebné. Pokúste sa neznáme slová odhadnúť (napr. z kontextu, gramatického tvaru, podobnosti s inými slovami alebo iným jazykom).
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Pokiaľ si nie ste istí, skúste odpoveď odhadnúť.
- Nevenujte priveľa času len jednej čiastočnej úlohe alebo otázke. Pamätajte si, že čas je striktno vymedzený a vy počas neho musíte vyriešiť a zodpovedať všetky úlohy.

1 UZAVRETÉ ÚLOHY S VÝBEROM ODPOVEDÍ

- Prečítajte si najprv celý text, aby ste získali predstavu, o čom text je. Medzerami sa v tejto chvíli nezaoberajte.
- Tento typ úloh overuje znalosť rôznych druhov slov. Úlohou je napríklad utvoriť správne frázové sloveso, vybrať vhodný spojovací výraz alebo voliť medzi slovami s podobným významom.
- Pozorne si prečítajte všetky ponúkané možnosti pred tým ako sa rozhodnete, ktorú z nich vyberiete ako odpoveď.

- Predtým ako sa rozhodnete pre správnu odpoveď, prečítajte si aj text pred a za medzerami. Môže vám napovedať, ktorý výraz je vhodný (zamerajte sa napr. na spojovacie výrazy, zámená, prídavné mená alebo príslovku).
- Nezabudnite, že vami zvolený výraz sa musí do vety hodiť po stránke gramatickej i významovej.
- Keď úlohu dokončíte, vždy si text znovu prečítajte a presvedčte sa, že dáva zmysel.

2 DOPLŇOVANIE BEZ PONUKY ODPOVEDÍ

- Prečítajte si najskôr celý text, aby ste získali predstavu, o čom to je. Medzerami sa v tejto chvíli nezaoberte.
- Tento typ úloh overuje vedomosti rôznych druhov slov. Úlohou je napríklad vytvoriť správne frázové sloveso, doplniť vhodný spojovací výraz, člen, prípadne sa správne rozhodnúť medzi slovami s podobným významom.
- Skôr než sa rozhodnete pre správnu odpoveď, prečítajte si aj text pred a za medzerami. Môže vám napovedať, ktorý slovný druh je vhodný doplniť.
- Nezabudnite na to, že vami zvolený výraz sa musí do vety hodiť po stránke hovorovej aj významovej.
- Keď úlohu dokončíte, vždy si text znovu prečítajte a presvedčte sa, že dáva zmysel.

3 ODVODZOVANIE SLOV

- Prečítajte si najprv celý text, aby ste získali predstavu o obsahu. Medzerami sa v tejto chvíli nezaoberte.
- Dobre si rozmyslite, ako z daného slova vytvoriť nové tak, aby sa do vety hodilo – či sa jedná o prídavné meno, príslovku pod. Zvážte jeho význam, napr. či ide o slovo s pozitívnym alebo negatívnym zafarbením.
- Majte na pamäti, že okrem doplnenie predpony alebo prípony môže byť potrebné vykonať v slove aj iné ďalšie zmeny.
- Keď úlohu dokončíte, vždy si text znovu prečítajte a presvedčte sa, že dáva zmysel.

4 TRANSFORMÁCIA VIET

- Vždy si pozorne prečítajte prvú vetu a presvedčte sa, že dobre rozumiete jej významu. Druhá veta, vami doplnená, musí vždy čo najpresnejšie zachovávať význam tej pôvodnej.
- Vetu, ktorú máte doplniť, si tiež prečítajte veľmi pozorne, pretože jej dané časti majú zásadný vplyv na to, akým spôsobom budete postupovať. Všímajte si všetky

zmeny slovesných časov, či je sloveso v jednotnom alebo množnom čísle, či ide o zápor, otázku pod.

- Nezabudnite na to, že počet doplnených slov je obmedzený. Vždy si doplnené slová spočítajte – ak máte ich príliš, urobili ste niekde chybu. Stiahnuté tvary slovíes (napr. don't) sa počítajú ako dve slová.

Písomný prejav (Writing)

V typickej skúškovej úlohe na úrovni B1/B2 máte za úlohu napísať jeden alebo dva krátke slohové útvary. Môže to byť napríklad článok, príbeh, recenzia, správa, úvaha, neformálny list, e-mail. Dĺžka textu závisí na type skúšky.

Pri plnení tejto úlohy myslite na to, komu je text určený, a používajte zodpovedajúce jazykové prostriedky. Ďalšie odporúčanie a príklady nájdete v pracovnom zošite v časti nazvanej FUNCTION PHRASE BANK – WRITING na str. 123-127.

AKO POSTUPOVAŤ

- Zamyslite sa nad tým, aký slohový útvar máte napísať. Skôr než začnete písať, si stručne v bodoch poznamenajte charakteristické znaky daného útvaru.
- Prečítajte si pozorne všetky informácie, ktoré máte do textu zahrnúť. Zapíšte si tiež užitočné výrazy, frázy a gramatické štruktúry, ktoré sa vám môžu hodiť.
- Pripravte si osnovu – aké informácie zahrniete do jednotlivých odsekov. Ak máte čas, poznačte si aj niekoľko kľúčových viet.
- Skontrolujte si, či ste do textu zahrnuli všetky požadované informácie.
- Nezabudnite na vhodné spojovacie výrazy, aby váš prejav bol zrozumiteľný, a aby v ňom myšlienky na seba logicky nadväzovali.
- Dodržujte štýl písomného prejavu tak, aby zodpovedal požadovanému slohovému útvaru (napr. správne použitie formálnych alebo neformálnych výrazových prostriedkov).
- Skontrolujte si, že vaša práca obsahuje úvod, jadro a záver, že ste text usporiadali do odsekov a dodržali predpísaný počet slov.
- Nakoniec, nezabudnite si po sebe text prečítať a skontrolovať gramatiku a pravopis.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Držte sa povoleného počtu slov. Je lepšie kontrolovať počet slov už v priebehu práce a text pritom skracovať alebo predlžovať, než zoškrtať na polovicu už napísaný text. Rozmyslite si počet slov, ktoré použijete v jednotlivých odsekoch už pri písaní konceptu.

- Snažte sa vyhnúť opakovaniu rovnakej informácie.
- Nepoužívajte rovnaké frázy a výrazy viackrát. Uplatňujte bohatú slovnú zásobu a širokú škálu hovorových prostriedkov.
- K tomu, aby váš text bol súdržný, potrebujete úplné a rozvité vety, vhodné spojovacie výrazy a rozvité súvetia.

Ústny prejav (Speaking)

Príprava na ústnu časť skúšky vyžaduje dobre porozumieť zmyslu a účelu rozhovoru, ktorého sa máte zúčastniť. Pre úspešné zvládnutie ústnych interaktívnych úloh využívajte rady obsiahnuté v častiach FUNCTION PHRASE BANK(str.128-130) , VOCABULARY BANK (str. 131-150) a príslušné cvičenia PRACTICE EXERCISES (str.151-159).

AKO POSTUPOVAŤ

- Pozorne počúvajte otázky skúšajúceho. Niekedy sú tieto otázky uvedené vo vašom skúškovom zošite.
- Držte sa danej otázky a pri svojej odpovedi vždy hovorte k veci.
- Pokiaľ si nie ste istí, že ste otázke dobre porozumeli, požiadajte skúšajúceho o jej zopakovanie.
- Ak potrebujete viac času na rozmyslenie, požiadajte skúšajúceho o zopakovanie otázky. Potom ju po ňom zopakujte alebo parafrázujte. Pred zodpovedaním otázky môžete použiť aj výrazy, ktoré vám poskytnú viac času na rozmyslenie – napr. Let me think..., It's difficult to say...
- V úlohách, kde máte zadanie vyriešiť vo dvojici, myslite na to, že rovnaký priestor na vyjadrenie musí mať aj váš partner! Snažte sa, aby váš ústny prejav v rozhovore neprevládal, ale zároveň aby bol dostatočný pre posúdenie vašej jazykovej úrovne.
- Keď ste vyzvaní, aby ste spoločne s vaším partnerom pri skúške prediskutovali nejakú otázku, pýtajte sa na jeho názor. Snažte sa, aby váš rozhovor pôsobil prirodzene ako skutočná konverzácia.
- Skúšajúci musia dodržiavať časový limit pre jednotlivé časti skúšky. Ak vás preruší, je to preto, že už hovoríte dlhšie, než je to potrebné.
- Snažte sa svoj ústny prejav čo najviac rozvinúť, aby ste neskončili pred uplynutím časového limitu. Je lepšie, keď vás skúšajúci preruší, pretože hovoríte dlho, než keď už nemáte čo povedať.
- Ak si nemôžete spomenúť na nejaký výraz, nepodľahnite panike. Snažte sa používať stratégie, ktoré vám pomôžu oznámiť, čo máte na mysli (napr. použite slovo s podobným významom alebo vec popíšte).

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Vyhnite sa opakovaniu rovnakých fráz stále dookola. Ukážte, že máte bohatú slovnú zásobu a viete používať širokú škálu gramatických prostriedkov.
- Nesnažte sa naučiť naspamäť vety alebo odpovede na otázky o ktorých si myslíte, že by vám ich skúšajúci mohol položiť. Hovorte a odpovedajte čo najprirodzenejšie.
- Pri skúške nežiadajte skúšajúceho, aby vám niečo vysvetľoval. Môže vám iba zopakovať otázku.

ODPORÚČAME TITULY

Exam Activator, Accelerator /
Ročný intenzívny kurz prípravy na Maturitu

Gold Series / Svetový bestseller pre prípravu na skúšky Cambridge English.

My Grammar Lab / Unikátny materiál na výučbu gramatiky – spojenie knihy, extra on-line cvičenia a mobilnej aplikácie

Pearson English Readers /
Zjednodušené čítanie na oživenie a doplnenie výučby angličtiny

Slovak Ventures je výhradný zástupca vydavateľstva Pearson ELT na Slovensku a zároveň distribútor ďalších významných svetových vydavateľstiev. V našom portfóliu nájdete kompletnú ponuku materiálov na výučbu angličtiny, učebnice, slovníky, zjednodušené čítanie, digitálne nástroje, testovanie znalostí.

Nakupujte na e-shope: **bookmall.sk**

Slovak Ventures s.r.o.
Kasalova 6, 949 01 Nitra
objednavky@venturesbooks.com
+421 376 520 261
www.venturesbooks.sk

PEARSON

Partners in Learning